

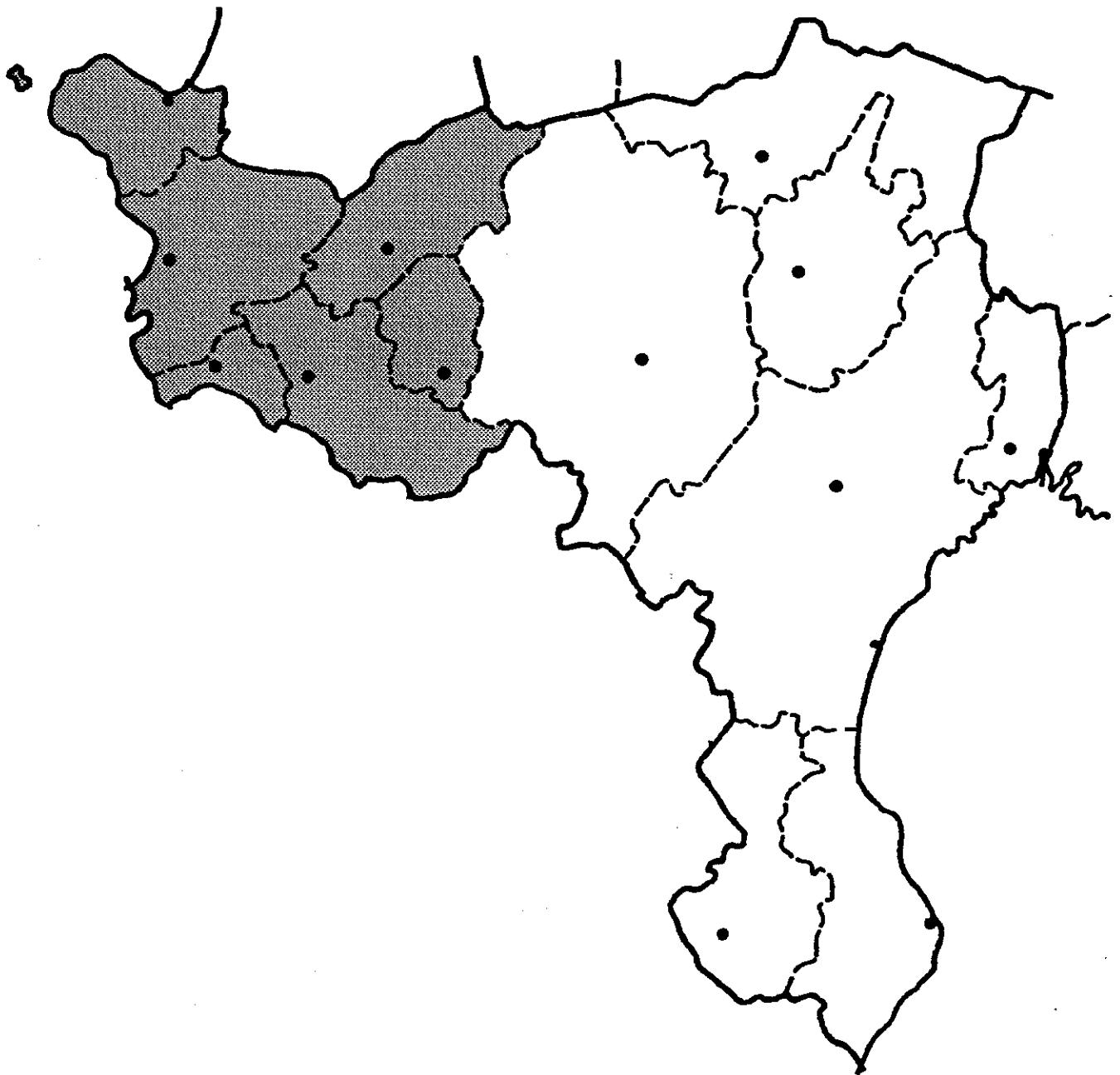
Länsstyrelsen i Kristianstads län 1994

Grus och morän i Kristianstads län

Inventeringsområde: NV länsdelen

Inventering av naturgrus och alternativa material i Kristianstads län

Område: Båstads, Klippans, Perstorps, Åstorps,
Ängelholms och Örkelljunga kommuner

Tryck: Länsstyrelsen i Kristianstads län
Tryckort: Kristianstad
Upplaga: 200
År: 1994

För denna rapport med tillhörande bilagor gäller
följande:
Allmänt kartmaterial från lantmäteriet. Medgivande
LO 9487.
Godkänd från sekretessynpunkt för spridning
Lantmäteriverket 1994-02-15.

FÖRORD

Sedan några år tillbaka bedrivs regionala inventeringar av naturgrus och alternativa material i stora delar av landet. Under 1985 påbörjades arbetena i Kristianstads län och i det program som upprättades för arbetets bedrivande, indelades länet i ett antal inventeringsområden.

Nu föreliggande inventeringsrapport omfattar de västra delarna av länet. Inventeringsarbetena har utförts av Sveriges geologiska undersökning, SGU (Båstads, Örkelljunga, Ängelholms och Perstorps kommuner samt de norra delarna av Klippans kommun) och Geokonsult AB (Åstorps kommun och södra delarna av Klippans kommun samt ett mindre område i Ängelholms kommun). Medel till själva inventeringsarbetet har utgått från statens naturvårdsverk.

Länsstyrelsen har fortlöpande haft synpunkter på inventeringsarbetet och i samråd med en rådgivande grupp gjort nödvändiga anpassningar till de lokala förhållandena i länet.

Länsstyrelsen har sammanställt motstående intressen samt gjort den samlade naturvärderingen vilket även omfattat en del fältnarbete. Dessa arbetsinsatser har skett inom ramen för de ordinarie arbetsuppgifterna.

Inventeringsarbetet påbörjades hösten 1986 och slutlig sammanställning har skett under 1990 samt 1993.

Bl a berörda kommuner gavs i januari 1991, tillfälle att komma in med synpunkter på inventeringsredovisningen. Några erinringar mot översänd rapport har ej lämnats.

Den projektansvarige vid länsstyrelsen har förutom medverkan i länsstyrelsens insatser nämnda ovan, även stått för samordningen mellan de olika inventerarna och ansvarat för den slutliga sammanställningen av inventeringsrapporten.

Slutlig redigering av text, tabeller och kartklipp har utförts av geolog Jonas Ising.

Länsstyrelsens styrelse har den 29 augusti 1994 (se bilaga) behandlat och godkänt inventeringarna som underlag vid länsstyrelsens handläggning av ärenden som rör nyttjandet av mark och vatten (såsom täktverksamhet mm), grushållningsplanering samt vid säkerställande av naturområden.

Börje Rydenheim
projektansvarig vid länsstyrelsen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SID

FÖRORD

SAMMANFATTNING	1
1. BAKGRUND OCH SYFTE	2
2. OMFATTNING	2
3. INVENTERINGENS UPPLÄGGNING	3
3.1 Grusinventering	3
3.1.1 Grus över grundvattenytan	3
3.1.2 Grus under grundvattenytan	6
3.2 Moräninventering	6
4. GEOLOGISK ÖVERSIKT	6
4.1 Berggrund	6
4.2 Jordarter	7
5. MATERIAL; KVALITET; FAKTORER	11
6. LITTERATUR	11
7. UNDERSÖKTA GRUSFÖREKOMSTER	12
Undersökta grusförekomster, tabell	14
7.1 Kommunvis beskrivning av viktigare grusförekomster	25
7.2 Grusförekomster under grundvattenytan på Ängelholmsslätten	141
8. MORÄNINVENTERING	141
8.1 Huvudtyper	142
8.2 Moränförekomster inom den östra delen av inventeringsområdet	143

Bilaga 1: Protokoll, exempel.

Bilaga 2: Länsstyrelsens beslut 1994-08-29.

SAMMANFATTNING

Föreliggande rapport redovisar inventeringen av naturgrus och grov morän inom inventeringsområdet som omfattar Båstads, Perstorps, Åstorps, Ängelholms, Klippans och Örkelljunga kommuner i Kristianstads län. Inventeringen har skett inom ramen för det av riksdagen beslutade programmet för regionala inventeringar av grus och alternativa material (prop. 1981/82:220). Utredningen har omfattat översiktlig inventering av de naturligt förekommande grus- och sandavlagringarna samt en mycket översiktlig inventering (nivå 1 enl SNV 1983) av områden med grov morän. Inventeringen inleddes med litteratur- och arkivgenomgång samt flygbildstolkning av hela området. Grus- och sandavlagringarna undersöktes sedan summariskt i fält beträffande utbredning, uppbyggnad, materialsammansättning och geovetenskapligt skyddsvärde.

Genom länsstyrelsens sammanvägning av kända skyddsvärden (geovetenskapligt, biologiskt, hydrologiskt värde, värde för landskapsbild och friluftsliv, se avsnitt 3.1.1) har erhållits ett samlat naturvärde vilket är indelat i tre naturvårdsklasser.

De teoretiskt uttagbara volymerna i olika förekomster har uppskattats liksom fördelningen i kornstorlekshänseende. Vid volymberäkningarna har hänsyn tagits till volymer "låsta" genom skyddsföreskrifter av olika slag, samt bebyggelse och vägar. Dessutom anges den teoretiskt uttagbara volymen hos förekomster med högsta samlade naturvärde (klass I) som 0 fm^3 .

Kortfattade uppgifter om samtliga undersökta grusförekomster (197 st) redovisas i tabell 1 och på kartklipp (1-19). De flesta förekomsterna beskrivs översiktligt i avsnitt 7.1.

Det bör understrykas att den i tabellerna angivna teoretiskt uttagbara volymen inte är likvärdig med den praktiskt uttagbara. Av flera skäl kan inte den teoretiskt uttagbara volymen utnyttjas i full utsträckning och den praktiskt uttagbara volymen kan i vissa fall vara så låg som 50 % av den teoretiskt uttagbara.

Grusmaterialet inom det inventerade området domineras helt av gnejs och granit. Hållfastheten torde vara god eller växlande, beroende på de något varierande egenskaperna hos den västsvenska gnejsen som är utbredd inom regionen. VTI-analyser av grus saknas inom det inventerade området.

Inom Båstads, norra delen av Klippans, Perstorps och Örkelljunga kommun har en översiktlig inventering av grov morän genomförts. Arbetena har bedrivits enligt den lägre ambitionsnivån i naturvårdsverkets råd och riktlinjer (SNV 1983), vilket innebär att en översiktlig sammanställning av befintliga uppgifter om möjligheterna att lokalisera grov morän har utförts. Ett antal förekomster med grov morän eller förmodad grov morän har markerats på inventeringskartorna, och sammanställts i tabell 2.

För den södra delen av Klippans kommun samt Åstorps kommun, som inventerades av Geokonsult AB, har viss bedömning av moränens användbarhet gjorts.

1. BAKGRUND OCH SYFTE

Syftet med inventeringen är att erhålla ett bättre underlag för bedömning och planering av den framtida användningen av naturgruset, som är en icke förnyelsebar naturresurs. Detta erfordrar förbättrade kunskaper om områdets grusavlagringar och andra material med motsvarande användningsområden.

Inventeringsresultaten skall användas:

- Som beslutsunderlag för att göra det möjligt för länsstyrelser m fl att vid täktprövning bedöma den enskilda täkten ur resurssynpunkt i ett regionalt perspektiv.
- Som underlag för regional grushushållningsplanering.
- Som underlag för naturresursräkenskaper.
- För bedömning av värdet från naturvårdssynpunkt.
- För att förutsäga och bemästra framtida eller redan uppkomna bristsituationer.
- Som underlag för fysisk planering.
- Som underlag för etablering och detaljprospektering av grustäkt.

Föreliggande inventering av naturgrus och morän har utförts i enlighet med program antaget av länsstyrelsens arbetsgrupp för regional inventering av naturgrus m m i Kristianstads län.

2. OMFATTNING

Följande topografiska kartblad berör inventeringsområdet: 4C Halmstad SV, 3C Helsingborg NV, 3C Helsingborg NO samt begränsade delar av 3D Kristianstad NV och 3D Kristianstad SV.

Grusinventeringen har haft följande omfattning:

- Lokalisering av grusförekomster med en volym större än 20 000 fm³ (kubikmeter i fast mått) över grundvattenytan. Mindre grusförekomster som påträffats men ej undersökts har markerats på kartorna, men behandlas ej i text och tabeller.
- Volymberäkning av total volym och teoretiskt uttagbar volym (för förekomster i naturvårdsklass II och III).
- Översiktlig bedömning av grusmaterialets kvalitet
- Översiktlig bedömning av förutsättningarna att finna grus under grundvattenytan.
- Klassificering av grusavlagringarnas naturvärde.

Moräninventeringen, som berört enbart vissa delar av inventeringsområdet, har varit mycket översiktlig och utförts i enlighet med den lägre ambitionsnivån som har angetts av statens naturvårdsverk (1983). Den har omfattat sammanställning av befintliga uppgifter om morän samt flygbildstolkning för avgränsning av presumtiva moränförekomster.

I enlighet med ovan nämnda råd och riktlinjer har i följande fall förekommande grusförekomster **inte inventerats**:

- Inom befintliga naturreservat och de landskapsbildsskydd (19 § naturvårdslagen i lydelse före 1974) där det finns bestämmelser som reglerar täktverksamhet.
- Inom de detaljplaner (byggnadsplaner och stadsplaner) som var aktuella vid inventeringstillfället.

3. INVENTERINGENS UPPLÄGGNING

Inventeringen av sand-, grus- och moränavlagringar har utförts parallellt och samordnat inom större delen av länet. Alla ingående arbetsmoment har följt de råd och riktlinjer för inventering av naturgrus och alternativa material som angivits av statens naturvårdsverk (1983).

3.1 Grusinventering

3.1.1 Grus över grundvattenytan

Innehållet i den tidigare inventeringen av grus över grundvattenytan (Rydenheim 1973) har aktualiserats främst beträffande kvantiteter, täktverksamhet och framkomna nya uppgifter angående materialkvalitet och naturvärden. Såväl metodik som förutsättningar är dock annorlunda i den nu föreliggande inventeringen.

Förberedande arbeten: Inventeringen inleddes med genomgång av den tidigare genomförda grusinventeringen, geologiska kartor, litteratur, utredningar m m. Av länsstyrelsen erhöles uppgifter om tillståndsgivna täkter, detaljplanerade områden m m.

Från statens väg- och trafikinstitut (VTI) kvalitetsregister, vilket är integrerat i SGU:s grusdataarkiv, erhöles uppgifter om grusmaterialets hållfasthet från tidigare undersökningar i länet. Hela området flygbildstolkades därefter. Nya täkter, vägar och förekomster samt ev kompletteringar av gränsdragningen för de redan kända grusavlagringarna markerades.

Fältundersökningar: Vid fältundersökningarna bedömdes bl a typ av avlagring, uppbyggnad, mäktighet, materialsammansättning och geovetenskapligt skyddsvärde. Alla uppgifter noterades på inventeringsprotokoll (jfr bilaga 1). Vid bedömningen av sammansättningen användes nedanstående kornstorleksindelning:

Fraktioner		Kornstorlek (mm)
Grovindelning	Finindelning	
Block		>200
Sten		20-200
Grus	Grovgrus	6-20
	Fingrus	2-6
Sand	Grovsand	0.6-2
	Mellansand (Sand)	0.2-0.6
Mo	Grovmo (Finsand)	0.06-0.2
	Finmo	0.02-0.06
Mjåla	Grovmjåla	} Silt 0.006-0.02
	Finmjåla	
Lera		<0.002

I de aktiva täkterna har uppgifter angående materialets användning inhämtats från personal på platsen när så varit möjligt.

Motstående intressen: I samband med fältundersökningarna bedömdes de olika avlagringarnas geovetenskapliga skyddsvärde. De inventerade grusförekomsterna klassificerades och indelades efter en tregradig skala:

Klass 1	Geovetenskapligt synnerligen skyddsvärt.
Klass 2	Geovetenskapligt skyddsvärt.
Klass 3	Inga eller begränsade geovetenskapliga skyddsvärden.

Vid bedömningarna av grusavlagringarnas geovetenskapliga värde har följande kriterier beaktats:

- mångformighet
- orördhet, ostördhet
- representativitet
- raritet
- tillgänglighet, framkomlighet
- storlek
- forsknings- och undervisningsintresse

För att erhålla en slutgiltig klassificering av grusavlagringarnas naturvärde har gjorts en sammanställning och vägning av alla aktuella delskyddsvärden: geovetenskapligt, hydrogeologiskt och biologiskt (fauna o flora) värde, värde för landskapsbilden och för friluftslivet (se SNV 1983). Andra motstående intressen som skall beaktas vid planering av täktverksamhet och grushushållning är bl a kulturminnesvård, försvarets markintresse och vattenförsörjning. I samband med den slutliga naturvärdesklassningen har den projektansvarige vid länsstyrelsen fältbesiktat alla viktigare grusförekomster.

Det samlade naturvärdet indelas i följande klasser:

Klass I	Områden som från naturvårdssynpunkt har särskilt stort värde och inte kan upplåtas för täkt.
Klass II	Områden med så stort värde för naturvärden att särskild uppmärksamhet erfordras vid prövning av ansökningar om täkt.
Klass III	Områden som från naturvårdssynpunkt har begränsat värde och som normalt bör kunna upplåtas för täkt.

Vid en prövning av en täktansökan måste också andra motstående intressen än naturvärdet vägas in.

Kvantitet och kvalitetsuppgifter: De samlade uppgifterna från för- och fältarbetet ligger till grund för volymuppskattningarna. De metoder som använts beskrivs i naturvårdsverkets råd och riktlinjer för inventering av naturgrus och alternativa material (SNV 1983, s. 45-56). Metoderna varierar för förekomster med olika principiell uppbyggnad och baseras i huvudsak på mätningar av ytan från topografiska kartor och uppskattning av mäktigheter i fält eller från kartan. Volymberäkningarna kan variera i noggrannhet beroende på tillgången på uppgifter om grundvatten- och bergytans läge.

De angivna volymsiffrorna är överlag mycket ungefärliga.

Volym av jord och berg i naturlig lagring anges i kubikmeter fast mått (fm^3). Omräkningsfaktorn för väl lagrat naturgrus till löst mått (lm^3) är ca 1,2 och till ton ca 2.

Följande volymbegrepp används: Total volym är hela grusavlagringens kvarvarande volym över grundvattenytan. Teoretiskt uttagbar volym är den volym som återstår efter reducering för allmänna vägar, bebyggelse och områden som från naturvårds-

synpunkt bedömts synnerligen skyddsvärda (klass I). På grund av bl a brytningsteknik, förekomst av ofyndigt material samt material till efterbehandling och återställning är den **praktiskt uttagbara volymen** mindre än den teoretiskt uttagbara. Den praktiskt uttagbara volymen är okänd bl a beroende på att den definitiva avgränsningen mellan olika markintressen först blir klarlagd i samband med täktreglering eller när andra typer av planer och skyddsföreskrifter fastställs. Vid beräkning av den teoretiskt uttagbara volymen tas inte heller hänsyn till enskild bebyggelse eller mindre vägar m m. För att kunna göra noggranna volymberäkningar krävs dessutom detaljerade uppgifter om marknivåer, materialslag, lagerföljd, jorddjup, grundvattennivåer m m. Den praktiskt uttagbara volymen kan slutgiltigt klarläggas först vid täktplanering med kännedom om maskinell utrustning m m för planerad täktverksamhet.

Slutligen kan volymen ytterligare reduceras vid prövningen av täkttillstånd. Vid denna prövning måste hänsyn tas till de motstående intressen som finns eller kan uppstå under tillståndstiden. Man skulle kunna räkna fram en **nettovolym** som kan vara relevant på kort sikt utifrån de prioriteringar som kan göras med utgångspunkt från den aktuella planeringssituationen.

Det har inte legat inom ramen för den översiktliga inventeringen att ta fram vare sig praktiskt uttagbar volym eller nettovolym, men försök att få fram sådana bör göras vid en kommande grushushållningsplanering.

De uppskattade volymerna har så långt det varit möjligt uppdelats efter kornstorleks-sammansättning. Principen för uppdelningen bygger på materialsammansättningen i täkterna och kännedom om grusavlagringarnas principiella uppbyggnad. När täkter saknas har avlagringar med entydig ytförhållande, t ex åsar och deltan, bedömts ha samma materialsammansättning som motsvarande avlagringstyper i området.

Vid den översiktliga bedömningen av grusförekomsternas materialsammansättning har följande indelning använts:

- Övervägande **grov** materialsammansättning. Grus, sten och block dominerar men mindre skikt av sand och finare material kan förekomma.
- Övervägande **växlande** sammansättning innebär i huvudsak en växellagring av sand, grus, sten med inslag av mo, mjäla (silt), lera eller block, även morän kan förekomma. Även relativt homogent sand- och grusmaterial med låg stenhalt kan ibland benämnas växlande. Måktiga skikt av mo eller lera ingår inte i volymerna så vitt det inte särskilt anges (jfr tabell 1).
- Övervägande **sandig** materialsammansättning domineras av sand (även grovmo) och fingrus.
- **Okänd** materialsammansättning, avlagringar där uppgifter om materialsammansättning saknas och där inte någon klar parallell kan dras till principiella avlagringstyper.

Redovisning: De inventerade grusförekomsternas utbredning redovisas på kartor i A4-format av den topografiska kartan i skala 1:50 000. Isolerade, små och tunna förekomster (mindre än 2 m medelmåktighet över grundvattenytan) markeras med en särskild symbol (G, S) men behandlas ej i text och tabeller. Däremot redovisas inte de utbredda men tunna sand- och grusavlagringar som ligger i anslutning till större områden med fyndigt material.

Förekomsterna är numrerade i princip löpande inom hela länet. Varje kommun har därvid en egen nummerserie.

I en tabell över alla undersökta grusförekomster redovisas bl a förekomsternas volym, materialsammansättning och skyddsvärde.

Påträffade täkter redovisas med ett T på kartklippen. Den numrering som anges i beskrivningarna (T1, T2 osv) finns däremot inte med på kartan. Alla uppgifter om grusförekomster och täkter som samlats in på protokoll (bilaga 1) under inventeringen finns lagrade i SGU:s grusdataarkiv och kan erhållas därifrån. Vid behov är det också möjligt att ta fram särskilt anpassade redovisningar och sammanställningar. På länsstyrelsens miljövårdsenhet finns möjlighet att ta del av enskilda protokoll.

3.1.2 Grus under grundvattenytan

Översiktlig inventering av grus under grundvattenytan kan inte utföras med samma noggrannhet och krav som de översiktliga inventeringarna av grus över grundvattenytan. För att uppfylla de krav som gäller för denna skulle nämligen krävas omfattande och kostsamma undersökningar. Den översiktliga inventeringen av naturgrus under grundvattenytan ger därför i första hand uppgifter om förutsättningarna att finna grus under grundvattenytan. Endast i de fall där mer detaljerade uppgifter finns tillgängliga kan upplysningar ges om grustillgångarnas kvantitet och kvalitet under grundvattenytan. Se vidare i naturvårdsverkets råd och riktlinjer (SNV 1983).

Förberedande arbeten: De förberedande arbetsmomenten sammanfaller till största delen med motsvarande moment vid inventering av grus över grundvattenytan.

Klassificering och redovisning: Där utredningar finns kan bergläget och grundvattenläget relativt säkert anges. I de flesta fall har dock dessa uppgifter uppskattats med utgångspunkt från avlagringens terrängläge och övriga observationer som gjorts vid fältundersökningarna.

3.2 Moräin inventering

Inventeringen av morän har följt den lägre ambitionsnivån i naturvårdsverkets råd och riktlinjer (SNV 1983), kallad översiktlig sammanställning av befintliga uppgifter om möjligheterna att lokalisera grov morän. Med grov morän avses här dels morän med grusig-sandig sammansättning, dels morän med hög sten- och blockhalt och "normal", sandig-moig kornfördelning.

Förberedande arbeten: Inventeringsarbetet började med en genomgång av befintligt underlagsmaterial, främst geologiska kartor samt geologisk litteratur, uppsatser och utredningar.

I samband med att området översiktligt flygbildstolkades med avseende på grusförekomster markerades även bl a småkullig moränterräng och förmodade moränförekomster (jfr Viberg 1984).

Fältundersökningar: Vid inventering av grov morän enligt den lägre ambitionsnivån utförs inga fältundersökningar.

Redovisning: De förmodade moränförekomsterna redovisas på kartklippen.

Moränförekomsterna numreras löpande inom varje topografiskt kartblad med början från 600. Dessutom markeras förekomsterna med ett M före numret.

4. GEOLOGISK ÖVERSIKT

4.1 Berggrund

Det inventerade området ligger i anslutning till den i nordväst-sydost orienterade sk fennoskandiska randzonen. Denna skiljer den fennoskandiska urbergsskölden i norr från den dansk-polska sänkan med sedimentär berggrund i söder och väster. Förkastningszoner och spricksystem genomsätter berggrunden i flera riktningar, företrädesvis dock i nordost-sydväst och nordväst-sydost. Detta återspeglas bl a i de markerade sprickdalar som skär genom urbergsterrängen samt i de båda urbergshorstarna Hallandsåsen och Söderåsen.

Berggrunden på Bjärehalvön och de östra, skogsklädda delarna av inventeringsområdet utgörs huvudsakligen av urberg (se Wikman & Bergström 1987). Urberget hör till de sydvästsvenska gnejserna, och består till övervägande del av sk järngnejs, dvs sur och intermediär, röd, rödgrå eller grå gnejs. Bergarten är vanligen fin- eller medelkornig.

Förutom gnejs ingår i urberget mer eller mindre basiska amfiboliter som finns spridda över området. Dessutom uppträder yngre diabas rikligt som gångar med riktningen varierande kring nordväst-sydost. Kaoliniserat urberg har lokalt påträffats vid brunnborrningar inom de östra delarna av inventeringsområdet.

Yngre sedimentär berggrund finns under mäktiga jordlager på Ängelholmsslätten. Berggrunden utgörs där av rätisk-jurassisk lerskiffer och sandsten. Sedimentära bergarter finns också vid kusten norr om Torekov och norr om förkastningsbranten Båstad-Hasslöv. Vid den förstnämnda lokalen förekommer kambrisk sandsten med liten mäktighet och vid den senare kalksten.

Dessutom finns öster om Örkelljunga mindre områden med sedimentär berggrund som består av kolförande sandsten och lersten. Utbredningen av den sedimentära berggrunden är där osäker, och gränsdragningen grundas i huvudsak på glest liggande borrhoppgifter.

4.2 Jordarter

Den senaste istiden (Weichsel) anses ha inletts för ca 100 000 år sedan och avslutades för ca 10 000 år sedan. Kallare nedisningsskeden (stadialer) avlöstes av mildare avsmältningsskeden (interstadialer). När isen ryckte fram över underlaget räfflades berggrunden av stenar infrusna i isens botten. I skyddade lägen finns isräfflor från äldre isrörelser kvar, men de flesta av räfflorna härstammar från isens senaste avsmältningsskede. Isen rörde sig i stort sett från nordost mot sydväst under nedisningens slutfas.

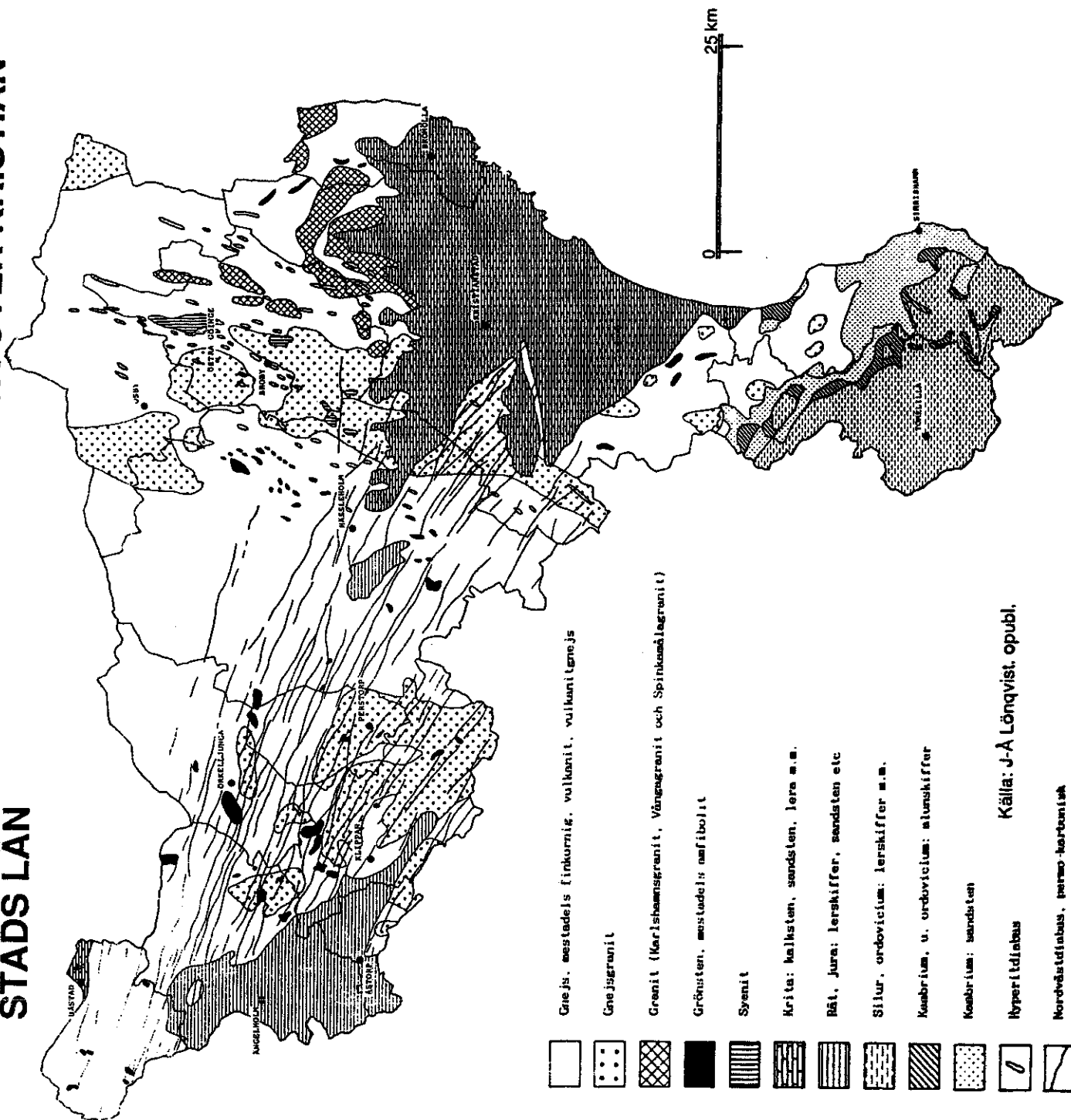
De jordarter som bildades i samband med att isen försvann från området, huvudsakligen morän och isälvsavlagringar, täcker i stort sett helt den underliggande berggrunden, och bortsett från Bjärehalvön är berggrundsblottningar är relativt sällsynta.

De största jorrdjupen finns inom Ängelholmsområdet, där jordlagrets mäktighet kan nå ca 100 m. Jorrdjupet avtar mot utkanterna av slätten och inom övriga delar av inventeringsområdet är jorrdjupet betydligt mindre, och sällan påträffas jorrdjup större än 20 m. Till största delen är jorrdjupet 2-5 m.

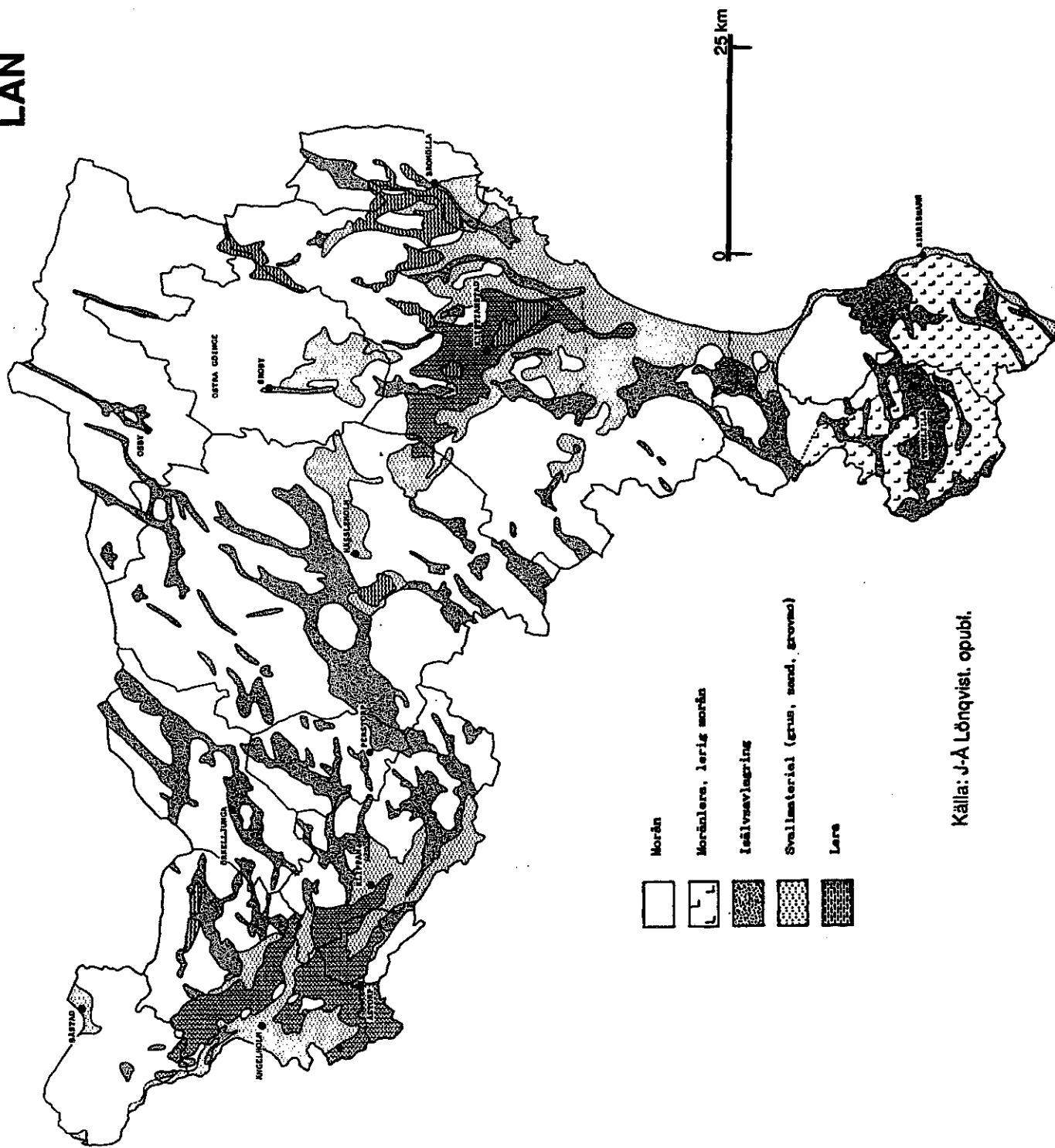
Morän

Större delen av det inventerade området täcks av morän vars mäktighet normalt inte överstiger 10 m. Sannolikt varierar moränens mäktighet vanligen mellan 2 och 5 m. Mellan Ängelholm och Söderåsen varierar moränens totala mäktighet dock mellan 5 och 50 m. Längs kusten norr om Ängelholm ligger moränen delvis på utbredda

ÖVERSIKTLIG BERGGRUNDSKARTA ÖVER KRISTIANSTADS LÄN

SCHEMATISK JORDARTSKARTA ÖVER KRISTIANSTADS LÄN

Källa: J-A Lönqvist, opubi.

isälvsavlagringar, glaciala leror och äldre moränbäddar.

Moränen är inom området vanligen en typisk urbergsmorän. Till allra största delen har den en sandig-moig sammansättning och en normal blockhalt i ytan. På Bjärehalvön, framför allt inom de odlade områdena, finner man flerstädes en sandig-moig morän med innehåll av krita.

På Ängelholmsslätten är svagt lerig eller lerig sandig-moig morän vanligast men moränlera kan lokalt förekomma under den leriga moränen. Norr och nordväst om Ängelholm är en något grövre, sandig moräntyp vanlig. Moränen på Ängelholmsslätten är vanligen påverkad genom svallning.

Endast undantagsvis uppträder grova grusig-sandiga moräner. Samma gäller blockrika eller storblockiga moräner. Grova moräner uppträder vanligen i anslutning till grus- och sandområdena, och utgör ofta en övergångsform mellan sediment och morän. Ett par större områden med grov morän finns dock där moränen uppenbarligen är korttransporterad och ofullständigt bearbetad av isen, och därför grövre än vanligt. Grusig-sandiga moräner saknas helt på Bjärehalvön och på Ängelholmsslätten.

Moränens ytformer är vanligen lätt kuperade. Endast inom begränsade områden finns mera utpräglade moränbacklandskap, eller s k dödismorän. Enstaka markerade moränryggar uppträder framför allt inom områdets södra del.

På Ängelholmsslätten finns ett flertal avlånga moränhöjder eller flackt utdragna stråk som är orienterade i ungefär nordväst-sydost. Moränstråken sticker upp ur ler- och sandslätten. Vanligen är moränen uppbyggd av två eller flera olika moränbäddar.

Isälvsavlagringar

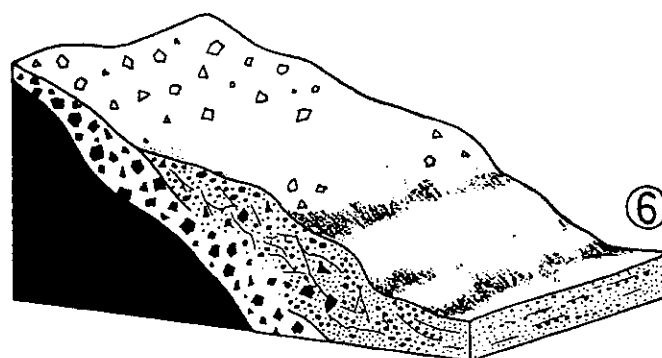
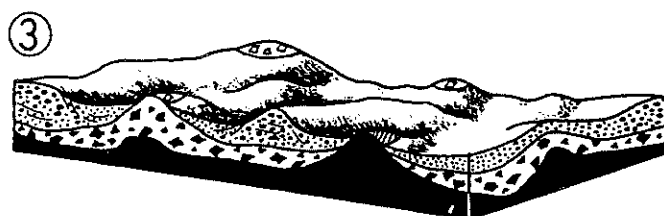
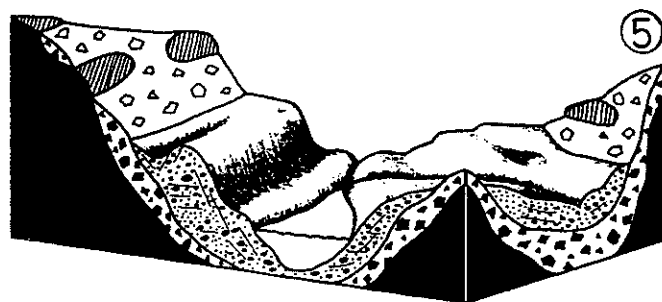
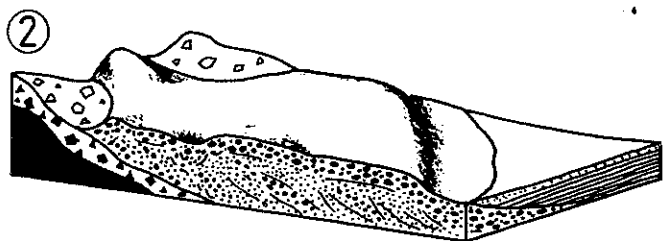
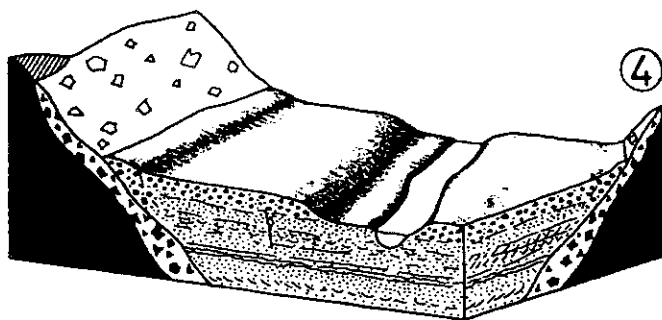
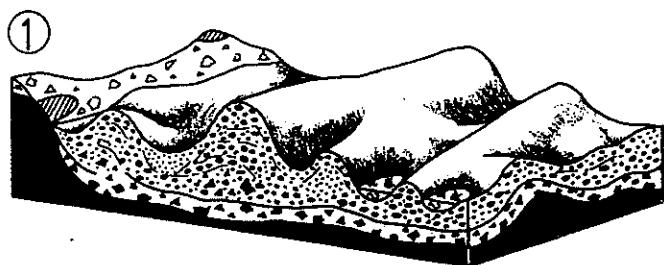
Under isavsmältningen avsattes stora mängder grövre och finare sediment i sprickor eller tunnlår i de yttre delarna av isen eller utanför isens yttre delar. Delvis avsattes sedimenten i det dåvarande havet eller i lokala uppdämda issjöar. De grövre sedimenten går under en samlad benämning, isälvsavlagringar.

I den östra delen av inventeringsområdet förekommer rikligt med isälvsavlagringar. Vanligen är de koncentrerade till utbredda stråk som sträcker sig i sydväst-nordost eller i väst-östlig riktning. Isälvsavlagringarnas mäktighet är normalt större än moränens, och grus och sand med en mäktighet på 10-20 m är inte ovanligt. Speciellt gäller detta de isälvsavlagringar som är koncentrerade till de mera markerade dalstråken samt de utbredda avlagringarna vid Kvidinge.

De breda stråken med isälvsavlagringar i områdets östra del utgörs i de flesta fall av en central del med mer eller mindre väl utvecklade rullstensåsar eller åsnät. Denna centrala del omges vanligen av kulliga eller plåtåartade grus- och sandavlagringar vars relativa brutenhet avtar med avståndet från de centralt belägna åsarna. De yttersta delarna av sedimenten utgörs delvis av relativt flacka och tunna grus- och sandavlagringar.

I de mera markerade dalgångarna finns sanddominerade dalfyllnader, och utmed den högsta kustlinjen, som ligger ca 55-56 m ö h, finns mer eller mindre tydliga delta-bildningar. De olika typerna av isälvsavlagringar inom den östra delen av inventeringsområdet har tidigare beskrivits mera ingående (se Daniel 1980). En sammanfattning av denna indelning återges i fig. 1.

De största volymerna av grus på Bjärehalvön finns i Grevie åsar. Dessa ligger till största delen inom naturreservat och har i enlighet med uppdraget ej inventerats. Under tätorterna Förslöv och Båstad finns grusavlagringar med delvis okänd mäktighet.

Teckenförklaring

Berggrund

Morän

Isälvsavlagring

Torv och Lera

Fig 1. Huvuddelen typer av isälvsavlagringar som finns inom inventeringsområdet.
Från E. Daniel 1980.

På Ängelholmsslätten förekommer isälvsavlagringar inom två områden. Det ena området utgör slättens östligaste del mellan Klippan och Munka Ljungby där isälvsavlagringar på Hallandsåsen fortsätter mot sydväst ut på slätten. Det andra området utgör ett stråk av mäktiga, flacka och långa höjdområden längs nordöstra delen av Skälderviken mellan V. Ljungby och Rebbelberga. De högsta delarna av det nordväst-sydöstorienterade stråket utgörs av isälvsavlagringar. De komplicerat uppbyggda avlagringarna har antagits utgöra marginalbildningar som avsatts av en från nordöst kommande is.

För södra delen av Klippans kommun samt Åstorps kommun gäller följande:

Sand-, grus- och stenmaterialet har avlagrats i form av åsar, deltan, platåer, terrasser, kullar och grunda fält av smältvatten från landisen. Materialavsättningen har ägt rum såväl under, vid som över den s k högsta kustlinjen.

Vid nivåer nära eller under högsta kustlinjen har materialet avsatts antingen i ett öppet vatten vid isfronten såsom deltan, platåer och terrasser eller inne i istunnlar i form av åsar. Över högsta kustlinjen har materialavsättningen försiggått dels inne i istunnlar såsom åsar, dels mellan dödisblock och/eller på dödis. Denna avsättning i anslutning till dödis har i det sistnämnda fallet gett upphov till platåer, terrasser, kullar och mer eller mindre oregelbundna fält, kännetecknade av dödisgropar och iskontakter.

För detaljstudier av landisens avsmältning med åtföljande materialavsättning i form av åsar, deltan, platåer etc, hänvisas till de geologiska kartbladen Ae 42, Ae 51 och Ae 76 samt Sandgren 1983: The deglaciation of the Klippan area, southern Sweden.

Översiktligt kan de olika isälvsstråken inom inventeringsområdet indelas enligt följande:

- * Kvidinge - Klöva Hallar
- * Klintarp - Bonnarp - Ljungbyhed
- * Tostarp - Ljungsgård - Forestad - Färingtofta - Guvarp
- * Ljungbyhed - Spången - Riseberga - Ruveröd - Åstratorp
- * Färingtofta - Karup - Bladhult - Munkagården

Avlagringar vid eller under högsta kustlinjen återfinnes således utmed Söderåsens nordsluttnings, vid och NO om Forestad samt mellan Ljungbyhed och Riseberga - Ruveröd. Över högsta kustlinjen finns avlagringar främst från Färingtofta och vidare mot norr och öster, norr om Riseberga samt vid Klöva Hallar, Tostarp och öster om Allarp.

Bergartsinnehållet utgörs av kristallina bergarter, främst gnejs men även diabas och grönsten. I stråket från Kvidinge till Ljungbyhed finns dock ett varierande inslag av sedimentära bergarter (lerskiffer, kolfragment). Mängden lerskiffer är avgjort störst söder om Ljungbyhed, för att avta mot nordväst. I Kvidingefältet är dessbättre mängden mycket liten.

Svallsediment

Högsta kustlinjen har i det inventerade området bestämts till 55-56 m ö h. På denna nivå påträffas lokalt svallsediment, som dock inte har den utbredning och mäktighet att de har något större intresse från grusförsörjningssynpunkt. Däremot har svallningen delvis påverkat isälvsavlagringarnas ytformer under denna nivå. Till stor del saknas de markerade åsryggarna, och lera kan täcka eller finnas inlagrad i gruset.

Längs kusten mellan Båstad och Kattvik finns ett ca 100 m brett bälte med klappersten som kan nå ca 3 meters mäktighet. Detta vilar troligen direkt på kritberggrunden och urberget närmast Kattvik.

Sand- och grusområden med en till ett par meters mäktighet finns rikligt i de kustnära lägen som till allra största delen är naturvårdsområden eller har skyddad landskapsbild. I området norr och öster om Hemmeslöv mot länsgränsen finns stora mäktigheter av sand och grus under grundvattenytan. T ex har en borring visat, att det finns 30 m sandigt grus och sand under ett övre skikt av sand och lera.

Nedanföör högsta kustlinjen (55-60 m ö h) på Ängelholmsslätten förekommer utbredda områden med glacial lera som inom vissa områden täcks av svallsediment, sand och grovmo. Mellan Ö. Ljungby och Munka Ljungby kan dessa avlagringar lokalt nå 3-5 m mäktighet men är i allmänhet betydligt tunnare. De utbredda svallsedimenten av grovmo och sand väster och sydväst om Ängelholm har i allmänhet en mäktighet över grundvattenytan som understiger 2-3 m men kan lokalt nå 5-8 m.

Flygsanddyner och flygsand med större mäktighet förekommer främst vid kusten väster om Ängelholm, norr om Malen och i några markanta dyner och kullar norr om Hemmeslövs gård.

5. MATERIAL; KVALITET; FAKTORER

Vid användning av grus-, morän och bergmaterial till olika ändamål såsom ballast i betong, vägbyggnadsändamål m m ställs olika krav på kvaliteten.

Kvalitetskrav på material till olika användningsområden framgår av bl a BYA (1984), betonghandboken B5, Mark AMA, SIND 1980:1, bilaga 3:2 samt naturvårdsverkets råd- och riktlinjer (SNV 1983).

Materialet i rullstensåsarna och de omgivande kullarna, vanligen av växlande eller grov sammansättning, är användbart som fyllning och exempelvis bärlager. Ofta är dock mäktigheten för liten, och därmed materialets renhet från humussyror m m otillräcklig, för att gruset skall vara lämpligt som ballast i betong. De finkornigare avlagringarna, huvudsakligen förekommande som dalfyllnader, torde enbart vara lämpligt som fyllning. Bäst material finns i Kvidingeområdet, där dock inslaget av kol kan vara besvärande, samt de mera omfattande grusavlagringarna bl a i Tåstarp-Hillarpfältet.

Varje liten inblandning av främst lerskiffer och kolfragment är kvalitetssänkande för såväl vägmateriel som betongballast. Trots den ringa mängden lerskiffer och kolfragment i kvidingegruset tvättas betydande mängder av materialet för betongballast.

Av det kristallina bergartsinnehållet har ej utförts analyser på t ex slipvärde samt styrkegrad. Det är dock väl känt att materialet sett ur dessa synpunkter håller endast måttlig-god kvalitet. Makadam från grustäkter i nordvästra Skåne kan således ej användas för framställning av högkvalitativa asfaltmassor.

6. LITTERATUR

Bergström, J. & Shaikh, N.A., 1980: Malmer, industriella mineral och bergarter i Kristianstads län. SGU Rapporter och meddelanden 22.

Daniel, E., 1977: Beskrivning till jordartskartan Höganäs NO/Helsingborg NV. - SGU Ae 25.

Daniel, E., 1980: Beskrivning till jordartskartan Helsingborg NO. - SGU Ae 42.

- Hummel, D., 1877: Beskrifning till kartbladet Båstad. - SGU Aa 60.
- Höbeda, P. & Johansson, L., 1975: Kvalitetskriterier för grus- och makadammaterial. CBI forskning 5:75.
- Johansson, H.G. & Enkell, K., 1980: Geologiska kriterier av betydelse vid sökande av grovkorniga moräner. Statens väg- och trafikinstitut. Rapport 194.
- Knutsson, G., 1973: Block- och stenhalt i morän. Arkiv och fältstudier. Statens väg- och trafikinstitut. Internrapport 144.
- Lindström, A., 1878: Beskrifning till kartbladet Herrevadskloster. - SGU Aa 67.
- Lindström, A., 1880: Beskrifning till kartbladet Engelholm. - SGU Aa 76.
- Lindström, A., 1898: Beskrifning till kartbladet Örkelljunga. - SGU se Aa 114.
- Mark AMA, 1983: Råd och anvisningar. Allmän material- och arbetsbeskrivning för markarbeten.
- Mohrén, E., 1975: Hallandsås. När och hur den kom till? - Skånes Natur 62.
- Naturvårdsplan Skåne, del Kristianstads län, 1975. Länsstyrelsen i Kristianstads län.
- Persson, T., 1971: Några HK-indikationer i södra Sverige. - Svensk Geografisk Årsbok 47.
- Rydenheim, B., 1973: Inventering av grusförekomster i L-län. Länsstyrelsen i Kristianstads län.
- Statens naturvårdsverk, 1983: Inventering av naturgrus och alternativa material- allmänna råd. SNV Råd och riktlinjer 1983:5.
- Statens vägverk 1984: BYA 84. Byggnadstekniska föreskrifter och allmänna råd. TU 154.
- Tullström, H., 1954: Kvartärgeologiska studier inom Rönneåns dalbäcken i nordvästra Skåne. - SGU C 530.
- Viberg, B., 1984: Geobildtolkning av grova moräner. Statens geotekniska institut, Rapport 23.
- Wikman, H. & Bergström, J. 1987: Beskrivning till översiktliga berggrundskartan Malmö. SGU Ba 43.

7. UNDERSÖKTA GRUSFÖREKOMSTER

Vid inventeringen har alla grusförekomster med minst två meters medelmåktighet och med en uppskattad total volym överstigande ca 20 000 fm³ undersökts. Alla översiktliga uppgifter är samlade i tabellform (se tabell 1) och förekomsternas utbredning redovisas på kartklipp i skala 1:50 000. Flertalet grusförekomster beskrivs översiktligt i avsnitt 7.1. Detaljuppgifter om grusförekomsterna finns redovisade på inventeringsprotokoll.

Kvalitetskraven på naturgrus varierar kraftigt beroende på till vilket användningsområde grusmaterialet skall nyttjas. Faktorer som har betydelse för kvaliteten är framför allt fördelningen av kornstorleken, kornform och bergartsinnehåll och därav betingad sprödhet (slaghållfasthet) och sliphårdhet, men även slam- och humushalt samt förekomst av speciella mineral kan i hög grad påverka grusets kvalitet (se Höbeda och Johansson 1975). Bortsett från några analyser gjorda av PEAB saknas kvalitetsanalyser inom det inventerade området.

Kornstorleksfördelningen eller -sammansättningen i de inventerade sand- och grusförekomsterna redovisas i tabell 1 och i förekomstbeskrivningarna.

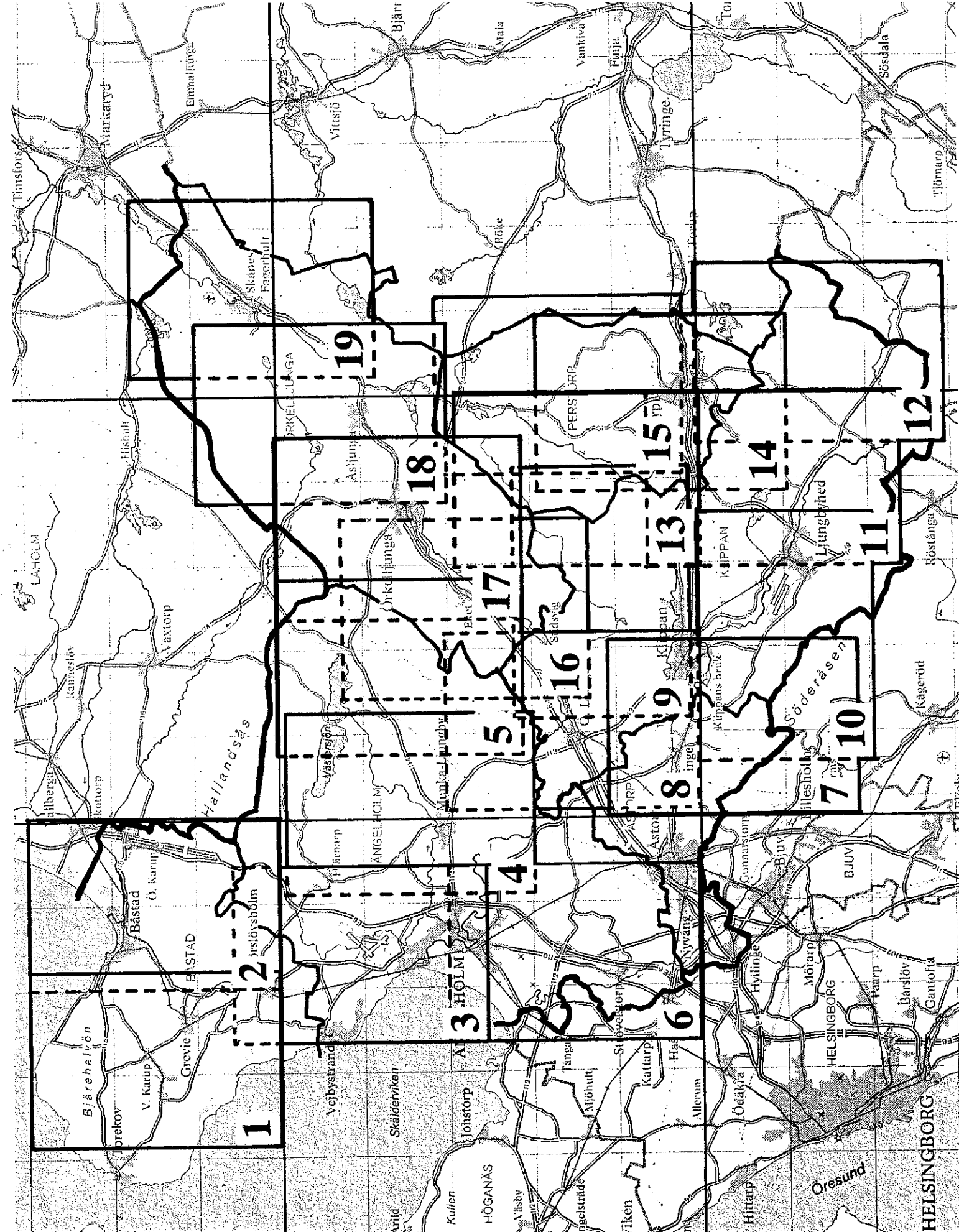

Fig 2. Karta över inventeringsområdet med kartklippens lägen inlagda.

Tabell 1

INVENTERADE GRUSFÖREKOMSTER

Top. kart- blad	Före- Kart- komstklipp nr	Benämning	Total volym $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Teoret. utt. vol $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Materialsammans. sand växl. grov % % %				Förutsätt. under gvy.	Typ av avlagring	Olämpl. mtrl.	Natur/ geovet. värde	Anmärkning
Båstads kommun													
4C SV	4000	1	Slättaröd	170	140	20	80	dåliga		svallsand		II/3	
	4010	1	Ängalag	1 290	0		30	70	dåliga	svallsand		I/3	reducering för naturvärde
	4020	1	Kattvik	1 400	0	100			dåliga	plataer, terrasser		I/3	reducering för naturvärde
	4030	1	Hålarp	440	0	50	50	måttliga		kullar, ås		I/3	reducering för naturvärde
	4040	1	Vysterborg	750	0	50	50	måttliga		kullar		I/3	reducering för naturvärde
	4050	1	Bokesliden	240	50	100		dåliga		kullar, plataer		III/3	reducering för vattentäkt
	4060	2	Kroken	1 150	600	20	80	goda		delta		III/3	reducering för täkt
	4070	2	Hemmeslöv	200	0	50	50	dåliga		kullar		I/3	reducering för naturvärde
Ängelholms kommun													
4C SV	4100	3	Simontorp	60	50	50	50	dåliga		kullar		III/3	
3C NV	4110	3	Stora Hult	4 000	3 340	10	90	måttliga		submoräna sed.		II/3	
	4120	3	Vantinge	450	330	100		måttliga		kullar		II/3	
	4130	3	Barkåkra	11 350	6 640	50	50	måttliga		israndbildn.		II/2	vattentäkter
	4140	3	Ängeltofta	375	325	100		måttliga		kulle		III/3	
	4150	6	Kärragård	1 250	1 200		100	måttliga		älvsediment		II/2	
	4160	4	Axberga	600	600	50	50	måttliga		kulle		III/3	
	4170	4	Tåstarp	8 100	1 100	25	15	60	dåliga-goda	delta, åsar, kullar, terrasser		II/2	vattenskyddsområde Del tillkommer från 3C NO

INVENTERADE GRUSFÖREKOMSTER

Top. kart- blad	Före- komst nr	Kart- Benämning	Total volym x10 ³ fm ³	Teoret. utt. vol x10 ³ fm ³	Materialsammans.				Förutsätt. under gvy.	Typ av avlagring	Olämpl. mtrl.	Natur/ geovet. värde	Anmärkning
					%	grov växl.	%	sand	%				
3C NV	4180	4	Lilla Brandsvig	70	70	80	20	dåliga		åsar, plåtåer, terrasser		III/3	
	4190	4	Hillarp	1 900	800		10	90	måttl.-goda	delta		III/3	Del tillkommer från 3C NO
	4200	3	Huntly	550	200	25	45	30	måttliga	ås under HK	lera	III/3	reducering för tåkt, väg
	4210	3	Hjärnarp, västra	2 000	0	50		50	dåliga	kullar, åsar, fält		III/3	reducering för bebygg.
	4220	4	Hjärnarp, östra	70	45	70		30	dåliga	ås, kullar		II/3	
3C NO	4230	4	Ugglehult	310	0	25	50	25	dåliga	kullar, åsar	silt	I/2	reducering för naturvärde
	4240	4	Nedre Århult	50	0	50	50		dåliga	åsnät		I/1	reducering för naturvärde
	4250	5	Rössjön	1 400	0	100			dåliga-goda	åsnät, kullar, plåtåer		I/1	reducering för naturvärde
	4260	5	Stavershult	180	180	60		40	dåliga	ås, kullar		II/2	
	4270	5	Stavershult, norra	150	150	60		40	dåliga	ås, kullar		II/2	
	4280	5	Lärkeröd	3 240	2 410	40		60	måttliga	kullar, delta		II/2	red. för tåkt, väg, bebygg.
	4290	5	Tåssjö, östra	1 500	1 420	25		75	måttliga	kullar, plåtåer		III/2	reducering för väg, bebygg.
	4300	5	Tåssjö	4 100	0	25		75	goda	kullar, fält		I/2	reducering för naturvärde
	4310	5	Rössjöholms gård	290	200			100	måttliga	fält		III/3	
	4320	5	Röglan	725	630			100	måttliga	fält		III/3	
	4330	4	Åspenäs	1 750	1 300	25	50	25	måttliga	åsar, kullar, plåtåer		II/3	reducering för väg
	4340	4	Kollebäckstorp	1 610	0	60	20	20	dåliga	åsnät, kullar, plåtåer		I/2	reducering för naturvärde
	4350	4	Kollebäckst. västra	2 790	0	80	10	10	måttliga	åsnät, kullar, plåtåer		I/2	reducering för naturvärde
	4360	4	Bäckadal	280	200	20		80	dåliga	kullar, plåtåer, fält		III/3	
	4370	4	Rössjöfors	1 000	700	60	30	10	dåliga	åsar, terrasser		II/3	

INVENTERADE GRUSFÖREKOMSTER

Top. kart- blad	Före- kart- nr	Benämning	Total volym x10 ³ fm ³	Teoret. utt. vol x10 ³ fm ³	Materialsammans. sand växl. % % %				Förutsätt. under gvy.	Typ av avlagring	Olämpl. mtrl.	Natur/ geovet. värde	Anmärkning
3C NO	4380	4	Hunseröd	220	220	100			dåliga	ås, kullar, plåtåer		III/3	
	4390	4	Axtorp	100	70	100			dåliga	fält		III/3	
	4400	5	Lönnhässle, västra	125	125	50	50		dåliga	ås, kullar, plåtåer		III/3	
	4410	5	Lönnhässle	315	280	75	25		dåliga	ås, kullar, terrasser		III/3	
	4420	5	Bassholma	335	180	50	50		måttliga	kullar, plåtåer		II/3	reducering för väg, bebygg.
	4430	4-5	Långasjö	510	500	20	80		dåliga	terrasser, ås, kullar		II/2	
	4440	4	Boarp	5 100	0	30	40	30	dåliga	åsnät, kullar, delta		I/1	reducering för naturvärde
	4450	4	Berchshill	400	400	30	70		måttliga	ås under HK, kullar		III/3	lera kan täcka gruset
Åstorps kommun													
3C SO	4500	7	Kvidinge	60 000	50 000	10	60	30	måttl.-goda	delta	kolfragm.	II/3	del tillkommer från 3C NO
	4510	7	Körslätt- Söderåsen	22 000	0	30	40	30	goda-dåliga	delta, åsar, terrasser	sed. bergarter	I/1	reducering för naturvärde
	4520	7	Forsgård	300	0	50	50		dåliga	terrass		I/1	reducering för naturvärde
Klippans kommun													
3C NO	4600	8	Källna	2 650	2 195	90	10		måttliga	kullar		III/3	
	4610	8	Kärröd	75	75	100			måttliga	ås under HK		III/3	
	4620	8	Skvattemölla	2 810	1 710	40	30	30	goda	delta, kullar, plåtåer		II/2	reducering för väg, järnväg, bebyggelse och forminne
	4630	8	Stidsvig	1 250	270	100			dåliga	kullar, ås, fält		II/3	reducering för väg, bebygg.

INVENTERADE GRUSFÖREKOMSTER

Top. kart- blad	Före- kart- nr	Benämning	Total volym $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Teoret. utt. vol $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Materialsammans.			Föresatt. under gvy.	Typ av avlagring	Olämpl. mtrl.	Natur/ geovet. värde	Anmärkning
					grov växl.	sand	%	%				
3C NO	4640	8 Ugglarp	520	490	50	50	50	50	kullar, plåtår, fält		III/3	
	4650	8 Gråmanstorp- Tommarp	2 460	0	10	50	40	40	åskullar		I/1	del i Åstorps kommun reducering för naturvärde
	4660	9 Bjärsgård, västra	3 040	0	100				ås u.HK, kullar	ev. lera	I/2	reducering för naturvärde
	4670	9 Bjärsgård, östra	2 390	0	25	75			åsnät, kullar, plåtår		I/1	reducering för naturvärde
	4680	9 Sjöökroksjön	2 340	2 340	25	75			åsnät, kullar, plåtår		II/2	
	4690	9 Smålarp	2 490	0	30	70			kullar, plåtår		I/3	reducering för naturvärde
	4700	9 Håledammen	2 220	2 060	40	40	20		åsnät, kullar		II/2	reducering för väg, bebygg.
	4710	9 Penarp	760	700	5	15	80		kullar, plåtår		III/3	
	4720	9 Ishult	810	770	50	50			ås, kullar		III/3	
	4730	9 Linnestofta, västra	410	410	50	50			ås, åsnät, kullar		III/3	
	4740	9 Linnestofta, östra	1 915	1 915	50	50			ås, åsnät, kullar		II/2	
	4750	9 Ankarlöv	1 190	1 100	10	90			fält, kullar, ås		II/3	
	4760	9 Vedby	850	0	20	20	60		ås, kullar		I/3	reducering för naturvärde
	4770	9 Hamburg	1 170	810	20	20	60		kullar, ås		II/3	reducering för väg, bebygg.
	4780	9 Hyllstofta, västra	450	450	30	70			dalfyllnad		III/3	
	4790	11 Hyllstofta, östra	590	440	60	40			dalfyllnad		III/3	
	4800	9 Linneröd	870	0	50	50			åsnät, kullar		I/2	reducering för naturvärde
3C SO	4810	10 Stättehus	2 500	2 000	20	40	40		måttl.-goda ås		III/3	vattenskyddsområde
	4820	10 Klintarp	8 000	0	20	40	40		ås		I/1	reducering för naturvärde
	4830	10 Klöva Hallar	1 800	0	50	50			åsar, terrasser		I/1	reducering för naturvärde

INVENTERADE GRUSFÖREKOMSTER

Top. kart- blad	Före- Kart- komstklipp nr	Benämning	Total volym x10 ³ fm ³	Teoret. utt. vol x10 ³ fm ³	Materialsammans. Förutsätt. under gvy. avrägring				Olämpl. mtrl.	Natur/ geovet. värde	Anmärkning
					grov växl. %	sand %	goda %	åsar %			
3C SO	4840 10	Knutstorp	2 450	750	30	20	50	goda	åsar	III/3	vattenskyddsområde
	4850 10	Kumle	1 500	1 500		80	20	goda	åsar	II/3	vattenskyddsområde
	4860 10	Bonnarp	4 800	3 000	20	50	30	goda	åsar, delta	II/2	
	4870 10	Nyslätt	6 000	0	20	30	50	måttl.-goda	åsar	I/1	reducering för naturvärde
	4880 10	Brandeborg	10 000	0	20	50	30	dåliga-goda	delta, plåtar	I/2	reducering för naturvärde
	4890 10	Ljungbyhed	18 000	10 000	20	40	40	dåliga-goda	fält	III/2	vattenskyddsområde
	4900 11	Spången	3 000	1 500	20	50	30	dåliga-goda	åsar, plåtar, terrasser	II/3	
	4910 10	Tostarp	3 400	0	30	40	30	dåliga-goda	terrass	I/1	reducering för naturvärde
	4920 11	Allarp	880	400	40	30	30	dåliga	terrass	II/3	
	4930 11	Smedens äng	450	400	30	40	30	dålig-måttl.	åsar, plåtar, terrasser	II/2	
	4940 11	Släaröd	200	200		30	70	dåliga	terrass	III/3	
	4950 11	Ljungsgård norra	400	350	10	30	60	dåliga	plåtar, terrasser	III/3	
	4960 11	Dammgården	1 000	850	20	40	40	dåliga-goda	åsar, plåtar, terrasser	II/3	
	4970 11	Ljungsgård	500	0	30	40	30	dåliga-goda	plåtar	I/3	reducering för naturvärde
	4980 11	Forestad västra	200	0	30	40	30	dålig-måttl.	plåtar	I/3	reducering för naturvärde
	4990 11	Forestad södra	100	0	20	50	30	dåliga-goda	plåtar	I/3	reducering för naturvärde
	5000 11	Göingahuset	200	200	30	50	20	dåliga	åsar, terrasser	III/3	
	5010 11	Norrlycke	600	0	30	50	20	dåliga	åsar, plåtar, terrasser	I/1	reducering för naturvärde
	5020 11	Färingtofta västra	500	450	20	60	20	dålig-måttl.	åsar, terrasser, fält	II/3	
	5030 11	Forestad östra	250	0	30	30	40	dåliga	terrass	I/1	reducering för naturvärde

INVENTERADE GRUSFÖREKOMSTER

Top. kart- blad	Före- kart- nr	Benämning	Total volym $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Teoret. utt. vol $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Materialsammans. Förutsätt. under gvy.				Typ av avlagring	Olämpl. mtrl.	Natur/ geovet. värde	Anmärkning
					grov växl.	sand	%	%				
3C SO	5040 11	Annarp	260	200	40	30	30	dåliga	terrasser, kullar		II/2	
	5050 11	Dammstorp	600	0	30	40	30	dåliga	åsar, plåtåer, terrasser		I/1	reducering för naturvärde
	5060 11	Sorröd	1 950	1 650	10	40	50	dålig-måttl.	terrasser		II/3	
	5070 11	Ruveröd	2 500	2 500	30	50	20	dåliga	terrasser		II/3	
	5080 11	Smålanden	1 100	800	20	50	30	dåliga	terrasser		III/3	
	5090 11	Hallagården	3 750	3 250	20	40	40	dåliga	åsar, plåtåer, terrasser		III/2	
	5100 11	Värgapet	3 000	0	40	40	20	dålig-måttl.	åsar, plåtåer, terrasser		I/1	reducering för naturvärde
	5110 11	Åstratorp	600	400	70	30		dåliga	åsar, plåtåer, terrasser		II/2	
	5120 11	Storaryd	360	360	40	50	10	dåliga	plåtå		II/2	
	5130 11	Riseberga	9 000	8 000	30	40	30	dålig-måttl.	plåtåer, terrasser, fält, kullar		III/3	
	5140 11	Risebergagården	80	80	20	80		dåliga	kulle		III/3	
	5150 12	Stampan	700	700	50	40	10	dåliga	åsar, plåtåer, terrasser, kullar		III/3	
	5160 12	Färingtofta	2 600	0	30	40	30	dåliga	åsar, plåtåer, terrasser, kullar		I/1	reducering för naturvärde
3D SV	5170 12	Djurröd	2 000	2 000	60	30	10	dåliga	åsar, plåtåer, terrasser, kullar		III/3	
	5185 12	Hyltemossa	2 200	2 000	70	20	10	dåliga	åsar, plåtåer, terrasser, kullar		III/3	
	5195 12	Bjarrödsgården	300	0	50	30	20	dåliga	åsar, plåtåer, terrasser		I/1	reducering för naturvärde
	5205 12	Bjarröd södra	100	0	20	50	30	dåliga	terrass		I/1	reducering för naturvärde

INVENTERADE GRUSFÖREKOMSTER

Top. kart- blad	Före- kart- nr	Benämning	Total volym $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Teoret. utt. vol $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Materialsammans. Förutsätt. under gvy.				Typ av avlagring	Olämpl. mtrl.	Natur/ geovet. värde	Anmärkning
					grov växl.	sand	%	%				
3D SV	5215	12	Guvarp västra	500	0	50	30	20	dåliga	ås, terrasser	I/1	reducering för naturvärde
	5225	12	Guvarp östra	250	250	50	30	20	dåliga	terrass	II/2	
	5235	12	Modaröd	800	0	60	30	10	dåliga	åsar, plattaer, terrasser	I/1	reducering för naturvärde
	5245	12	Hunseröd norra	100	0	50	50	50	dåliga	terrasser, fält	I/1	reducering för naturvärde
	5255	12	Karup	2 000	2 000	60	30	10	dåliga	åsar, plattaer, terrasser	II/3	
	5265	12	Bladhult	150	150	100			dåliga	ås, terrasser	III/3	
	5275	12	Oretorp	50	50	100			dåliga	åsar, terrasser	III/3	
	5285	12	Koholma	120	120		80	20	dåliga	terrass	III/3	
	5295	12	Fågelsång	30	30	100			dåliga	ås	III/3	
	5296	12	Munkagården	1 100	900	10	60	30	dåliga	plattaer, terrasser, fält, kullar	III/3	
Perstorps kommun												
3C NO	5300	13	Björstorp	150	90	30	40	30	dåliga	ås, kullar	III/3	
	5310	13	Perstorp	210	60		70	30	dåliga	ås, kullar	III/3	
	5320	13	Söndrahult	1 900	1 850	25	75		måttliga	åsnät, kullar	II/2	reducering för vattentäkt
	5330	13	Toarp	555	425	60	40		goda	åsnät, kullar	III/3	red. för väg, bebygg., täkt
	5340	13	Toarp, norra	525	525	60	40		goda	ås, kullar	II/2	
	5350	13	Oderljunga	670	570		50	50	dåliga	kullar, ås	III/3	reducering för väg, bebygg.
	5360	13	Hagstad	1 250	1 220	50	25	25	goda	ås, kullar	III/3	
	5370	13	V. Ådala	280	0	75	25		måttliga	åsar	I/2	reducering för naturvärde
	5380	15	Skingeröd	1 110	810	75	25		dåliga	åsar, kullar	III/3	delvis på 3D NV

INVENTERADE GRUSFÖREKOMSTER

Top. kart- blad	Före- kart- nr	Benämning	Total volym $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Teoret. utt. vol $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Materialsammans. sand växl. %			Förutsätt. under gvy. %	Typ av avlagring	Olämpl. mtrl.	Natur/ geovet. värde	Anmärkning
3C NO	5390	Örahult	360	0	75	25		goda	åsnät, kullar		I/1	reducering för naturvärde
	5400	Bälinge	1 860	1 210	10	20	70	måttliga	ås, kullar, delta		II/3	reducering för väg, bebygg.
	5410	Häljalt	180	180	100			dåliga	ås		III/3	delvis på 3D NV
	5420	Harholma	410	380	50	50		dåliga	ås, kullar		II/3	
3D NV	5430	Bälinge östra	940	940	50	30	20	måttliga	ås, kullar		II/3	delvis på 3C NO
	5440	Bälinge norra	670	670	70		30	måttliga	ås, kullar		II/3	
	5450	Bälinge södra	1 450	1 300	60		40	måttliga	ås, fält		II/3	
	5460	Fjällrammsjön	780	660	70		30	måttliga	kullar		II/3	
	5470	Dalshult	800	720	70	30		dåliga	kullar, fält		III/3	
	5480	Amnabygget	1 700	1 500	80	20		dåliga	kullar, ås		III/3	delvis på 3C NO
	5490	Snibyget	900	700	80	20		dåliga	kullar, fält, ås		III/3	
	5500	Källstorp	90	90	100			måttliga	ås		II/3	delvis på 3C NO
	5510	Skäggestorp	120	120	60	20	20	dåliga	kullar		II/3	
	5520	Rågmyren	470	470	90	10		goda	ås, kullar		III/3	
	5530	Spjutseröd	180	180	60	40		dåliga	kullar, ås		II/3	
	5540	Hönsholma	170	130	60	40		dåliga	kullar, ås		III/3	
	5550	Bosarp	620	600	50	50		goda	kullar		II/3	
	5560	Tussjöholm	1 440	1 000	30	20	50	goda	kullar		II/3	reducering för täkter
	5570	Tussjöholm norra	630	300	50		50	dåliga	kullar		III/3	reducering för täkter
3D SV	5575	Henriktorpssjön	980	0	50	50		måttliga	kullar, plåtåer		I/3	reduc. f. naturv. och golfb.

INVENTERADE GRUSFÖREKOMSTER

Top. kart- blad	Före- Kart- komstklipp nr	Benämning	Total volym $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Teoret. utt. vol $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Materialsammans. Förutsätt. sand under gvy. % % % %				Typ av avlagring	Olämpl. mtrl.	Natur/ geovet. värde	Anmärkning
3D SV	5585	14	Rosenhult	1 200	1 200	50	50	50	måttliga	kullar, plåtåer	II/3	
	5586	14	Gustavsborg	1 970	1 300	50	50	50	måttliga	kullar, plåtåer	II/3	reducering för golfbana
	5595	14	Stenshult	940	880	50	50	50	måttliga	kullar, plåtåer	III/3	
	5596	14	Hinsalyckan	1 000	1 000	50	50	50	måttliga	kullar, plåtåer	II/3	
Örkelljunga kommun												
3C NO	5600	16	Persköp	1 940	1 690	30	70		dåliga	åsnät, kullar, plåtåer	II/2	reducering för väg, bebygg.
	5610	16	Ramnekärr	290	290	25	75		dåliga	ås, kullar, plåtåer	III/3	
	5620	16	Sjönna	110	110		100		dåliga	åsar	III/3	
	5630	16	Ingeborrarp, södra	450	210		100		dåliga	ås, terrasser, kullar	II/2	reducering för jvg
	5640	16	Ingeborrarp, norra	840	840	15	35	50	dåliga	ås, terrass	II/2	
	5650	16	Rya, södra	800	540	40	30	30	dåliga	åsnät, kullar, terrass	II/2	reducering för väg, bebygg., jvg och forminne
	5660	16	Västrarp	1 030	910	25	50	25	dåliga	ås, kullar	II/2	
	5670	16	Björkliden	2 140	0	15	50	35	dåliga	ås, kullar, terrasser	I/3	reducering för naturvärde
	5680	17	Flinkasjön	585	0	30	30	40	dåliga	ås, kullar	I/3	reducering för naturvärde
	5690	17	Grytåsa	780	780		100		måttliga	dalfyllnad	III/3	
	5700	16	Rya, norra	3 855	2 040	25	75		måttliga	kullar, dalfyllnad	III/3	red. för väg, jvg, bebygg.
	5710	17	Ljungaskog	2 550	940	20	80		goda	kullar, dalfyllnad	III/3	red. för väg, jvg och sopt.
	5720	17	Örkelljunga	8 590	270		100		goda	dalfyllnad	III/3	red. för väg, jvg, bebygg.
	5730	17	Havabygget	1 350	1 250	10	80	10	dåliga	ås, kullar	III/3	reducering för väg

INVENTERADE GRUSFÖREKOMSTER

Top. kart- blad	Före- Kart- komstklipp nr	Benämning	Total volym $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Teoret. utt. vol $\times 10^3 \text{ fm}^3$	Materialsammans. sand % växl. % grov %			Förutsätt. under gvy. %	Typ av avlagring	Olämpl. mtrl.	Natur/ geovet. värde	Anmärkning
3C NO	5740 17	Drakabygget V	400	0	100			dåliga	kullar		I/3	reducering för naturvärde
	5750 17	Drakabygget	1 800	0	50	50		måttliga	åsnät		I/1	reducering för naturvärde
	5760 17	Lemmeshult	390	300	100			dåliga	kullar		III/3	
	5770 17	Mattarp	1 800	1 600	30	70		dåliga	kullar, ås		II/3	
	5780 17	V Tockarp	770	700	100			dåliga	kullar		II/3	
	5790 18	Ö Tockarp	1 300	1 100	30	70		dåliga	ås, kullar		II/3	
	5800 18	Vemmentorp	2 700	2 300	50	50		dåliga	ås, kullar		II/3	
	5810 18	Höjeholm	1 850	1 700	50	50		dåliga	ås, kullar		III/3	
	5820 18	Hjälmsjön	2 100	0	100			dåliga	kullar, plåtåer		I/2	reducering för naturvärde
	5830 18	Åsljunga	250	100	20	80		dåliga	kullar, fält		III/3	
	5840 18	Ö Ringarp	1 700	1 600	50	50		dåliga	kullar, ås		III/3	
	5850 18	Lärkesholm	2 100	0	60	40		måttliga	åsnät, plåtåer		I/2	reducering för naturvärde
3D NV	5860 18	Backabygget	700	700	100			dåliga	kullar		III/2	
	5870 18	Jälla	1 700	0	40	60		dåliga	kullar, ås		I/2	reducering för naturvärde
	5880 18	Vanåsfors	1 500	0	30	50	20	dåliga	ås, kullar		I/1	reducering för naturvärde
	5890 18	Sjöhultet	2 800	2 600	20	60	20	måttliga	kullar, ås		II/3	del tillkommer från 3C NO
	5900 19	Skånes Vårsjö	2 400	2 200	20	80		dåliga	kullar, ås		III/3	
	5910 19	Stjärneholm	1 650	1 400	100			dåliga	kullar, ås		III/3	
4C SO	5920 18	Boalt södra	170	120	40	60		dåliga	kullar, ås		III/3	del tillkommer från 3C NO
	5930 18	Lönsjöholm	2 250	0	50	50		måttliga	ås, kullar		I/2	reducering för naturvärde

INVENTERADE GRUSFÖREKOMSTER

Top. kart- blad	Före- Kart- komstklipp nr	Benämning	Total volym x10 ³ fm ³	Teoret. utt. vol x10 ³ fm ³	Materialsammans. sand under gvy. % % % %				Förutsätt. Förutsätt. Förutsätt. Förutsätt.	Typ av avlagring	Olämpl. mtrl.	Natur/ geovet. värde	Anmärkning
4C SO	5940 18	Karsatorp	400	400	50	30	20	god	ås			II/3	
4D SV	5950 18	Smedhult	680	500	100			dåliga	kullar			III/3	
	5960 19	Sönder-Össjö	1 250	1 000			100	dåliga	delta			II/2	
	5970 19	Trulsabygget	950	700	20		80	måttliga	kullar			III/3	
	5980 19	Store sjö	1 400	1 100	100			dåliga	kullar, plataer			II/3	
	5990 18	Krångelbygget	1 650	1 300	80		20	dåliga	kullar			II/3	
	6000 19	Sallerås	3 400	3 000	30		70	dåliga	kullar, ås			II/3	
	6010 19	Björnholm	1 200	1 000	100			dåliga	kullar, fält			III/3	
	6020 19	Fedingshult	2 500	2 200	100			dåliga	kullar			III/3	
	6030 19	Skånes Fagerhult	2 800	2 000	50		50	dåliga	kullar, ås			III/3	reducering för E4:an
	6040 19	Höjalt	4 000	3 000	30		40	måttliga	kullar, plataer, ås			II/3	
	6050 19	Yxenhult	530	300	50		50	dåliga	kullar, ås			III/3	

7.1 Kommunvis beskrivning av viktigare grusförekomster

BÅSTADS KOMMUN

TECKENFÖRKLARINGAR:

241 = GRUSFÖREKOMSTNR.

M641 = MORÄNFÖREKOMSTNR.

 = GRUSTÄKT

* = PROV

● = VTI-PROV

G.S.K = LITEN GRUS/SAND/KLAPPERFÖREKOMST

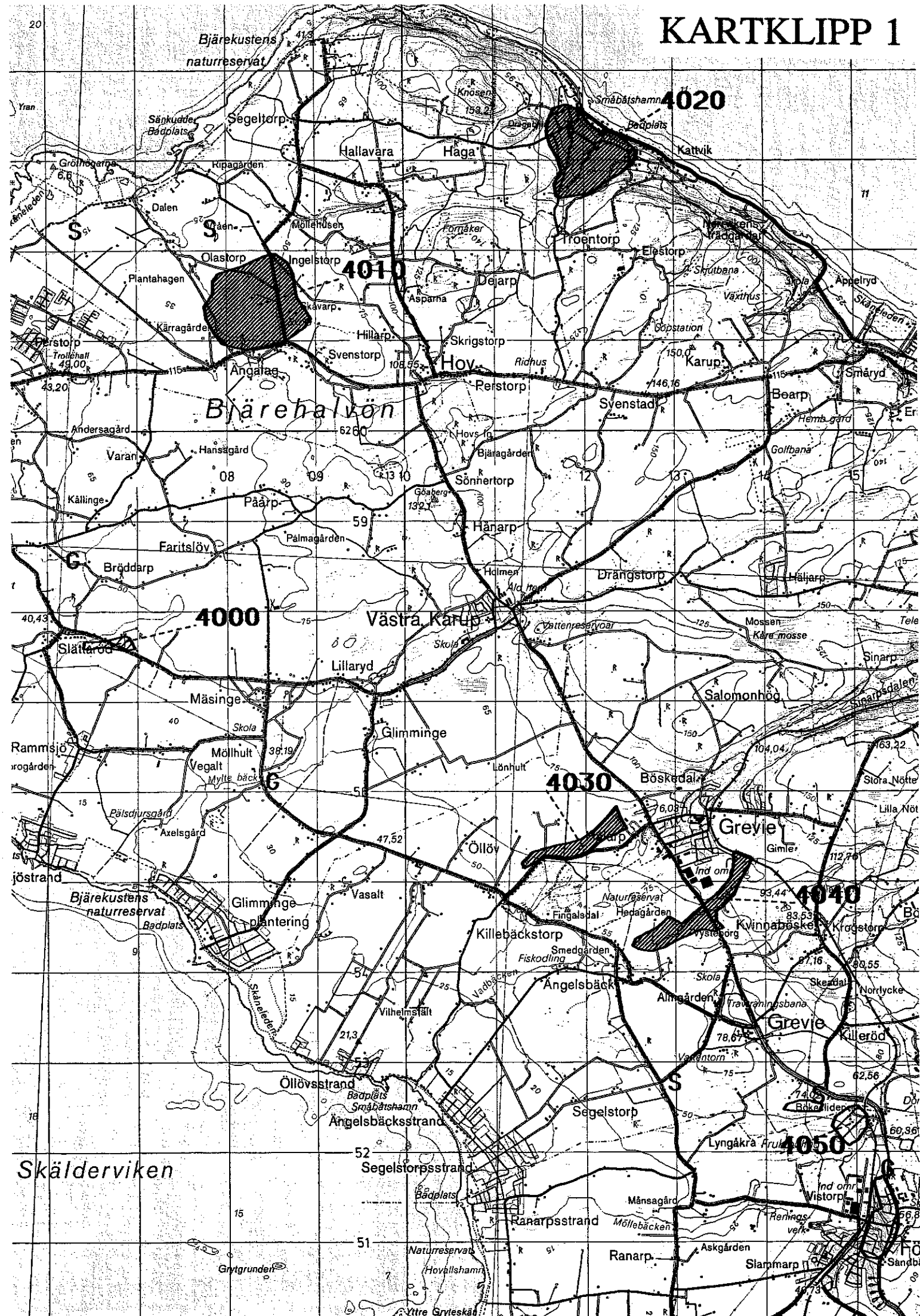
 = LITEN MORÄNFÖREKOMST

RASTRERING AV FÖREKOMSTERNA

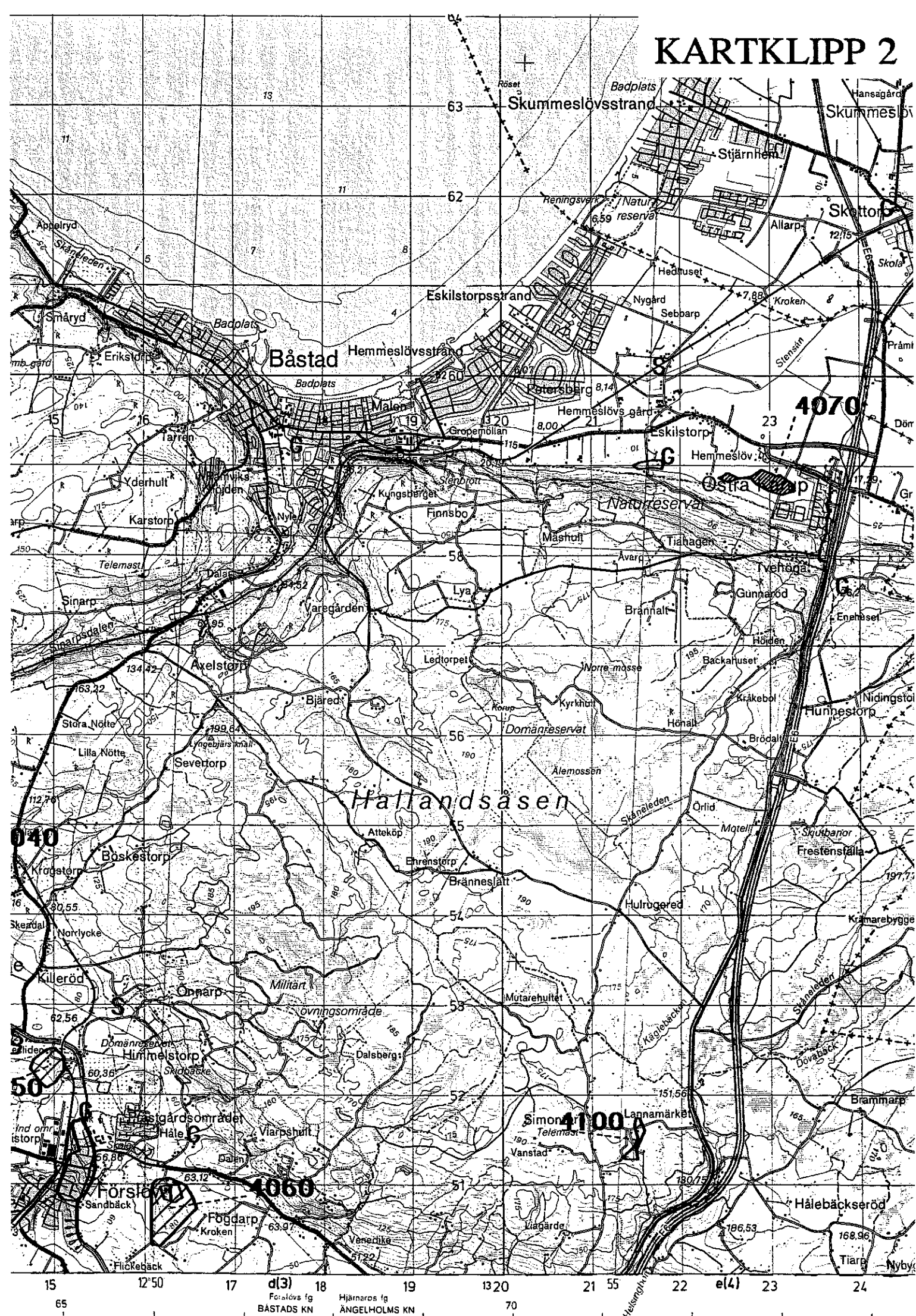
 = NATURV.KLASS I

 = NATURV.KLASS II

 = NATURV.KLASS III

KARTKLIPP 2

Kommun: Båstad
Typ av avlagring: Svallsandsavlagring
Materialsammansättning: 20 % grov och 80 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym: 140 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Förekomsten är en flack och utbredd avlagring av svallsandskaraktär. Svallavlagringen sträcker sig från Slättaröd upp förbi Bröddarp, men mäktigheten norr om Slättaröd överstiger inte 1,5-2,0 m.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet består till övervägande delen av mellansand och grovsand. Teoretiskt uttagbar volym: Ca 140 000 fm³. I nordöstra delen finns en återställd täkt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten är belägen i ett mycket storslaget landskap i de yttre delarna av Bjärehalvön. I närheten finns en bäck med relativt naturligt lopp.

Kommun: Båstad
Typ av avlagring: Svallsandsavlagring
Materialsammansättning: 30 % växlande och 70 % sand
Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³
Naturvårdsklass: Klass I

Beskrivning: Förekomsten är en flack, utbredd svallsandsavlagringar. Den är troligen en av havet omlagrad, finkornig isälvsavlagring. Mellan den inringade förekomsten och havet finns ett stort område mellan Segeltorp och Svenstorp som håller mycket sand på ytan. Mäktigheten på denna sand beräknas vara 1-2 m.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Det huvudsakliga materialet är en grov sand med något inslag av fingrus. Mäktigheten överstiger sällan 3 m och är i medeltal för hela förekomsten beräknad till 1,5 m. Den totala volymen är ca 1,3 milj fm³. Tre ganska grunda, helt återställda täkter finns i området.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten är i sin helhet belägen inom riksintresse för kulturminnesvärden och befintligt landskapsbildskydd (gamla § 19, naturvårdslagen).

Kommun: Båstad
Typ av avlagring: Terrasser och platåer
Materialsammansättning: 100 % grov
Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³
Naturvårdsklass: Klass I

Beskrivning: Denna grova bildning är från början avsatt som en isälvsavlagring i dalgången ovanför Kattvik. Havet har därefter omlagrat dess övre delar och bildat terrasser, platåer och strandvallar.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är övervägande stenigt. En större täkt visar i en igenrasad skärning en svallkappa med stenigt klapper, ca 2 m mäktigt, därunder ca 3 m väl rundat, stenigt grus. Volym har beräknats till 1,4 milj fm³.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten är belägen i ett mycket öppet och storslaget landskap. Den är delvis berörd av riksintresse för naturvården.

Kommun: Båstad
Typ av avlagring: Ås och kullar
Materialsammansättning: 50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³
Naturvårdsklass: Klass I

Beskrivning: Förekomsten tillhör det stora åsstråket mellan Killebäckstorp och Grevie, men ligger utanför naturreservatet Grevie åsar. Den består av en vacker ca 8 m hög åsrygg med SV-NO-lig riktning och ett höjdparti i anslutning till nordvästliga ytterområdet av åsstråket.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: I åsen är materialet stenigt, blockigt grus medan höjdområdet troligen har en växlande sammansättning. Den totala volymen är ca 0,4 milj fm³. Flera återställda täkter finns inom området.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten är belägen i ett storslaget landskap i närheten av Grevie åsar. En viktig idrottsanläggning finns i området.

Kommun: Båstad
Typ av avlagring: Kullar
Materialsammansättning: 50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Förekomsten består huvudsakligen av en långsträckt stor kulle i anslutning till åsstråket mellan Killebäckstorp och Greve. Området ligger i sydostliga kanten av naturreservatet Greve åsar. I nordostliga delen finns flera flacka kullar. Dessa är ca 3 m mäktiga, medan den större kullen kan antas hålla den dubbla mäktigheten.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet består till hälften av grovt, stenigt grus och till hälften av omväxlande sand och grus. Volymen har beräknats till ca 0,8 milj fm³. En återställd täkt i norra delen finns inom området.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten ligger i ett storslaget landskap och i direkt anslutning till Greve åsar.

4050 BOKESLIDEN (kartklipp 1)

4C Halmstad SV

Kommun: Båstad
Typ av avlagring: Kullar och platåer
Materialsammansättning: 100 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 50 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Området består av två fristående kullar som är belägna just kring högsta kustlinjen ca 60 m ö h. Isälvs materialet har avsatts som lateralbildningar längst med höjdpartiet, och sedan omlagrats i ytan av svallning.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet består till största delen av växlande sand och grus. Översta metern består huvudsakligen av stenigt grus. Teoretiskt uttagbar volym har beräknats till 50 000 fm³. I båda kullarna har funnits täkter som nu är efterbehandlade.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

Kommun:	Båstad
Typ av avlagring:	Kulle
Materialsammansättning:	80 % sandig och 20 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	600 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten består av en större kulle, mestadels belägen över högsta kustlinjen. Man får betrakta bildningen som ett delta på grund av den stora förekomsten av diskordant sand som kan ses i skärning. Lagren i södra delen av täkten stupar kraftigt mot söder. I östra delen överlagras sanden av upp till 2 m mäktig, sandig-moig morän.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet utgörs huvudsakligen av sand. Skiktad, väl sorterad sand med ofta uppträdande korsskiktning kan ses i en stor färsk täkt ägd av PEAB. Skikten består av fin sand till grov sand med något enstaka fingrusskikt. Teoretiskt uttagbar volym: Ca 0,6 milj fm³.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda. En punktvís grävning har visat att det finns mer än 2 m sand och fingrus under grundvattenytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 3

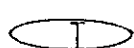
Samlat naturvärde: Klass III

ÄNGELHOLMS KOMMUN

TECKENFÖRKLARINGAR:

241 = GRUSFÖREKOMSTNR.

M641 = MORÄNFÖREKOMSTNR.

 = GRUSTÄKT

* = PROV

• = VTI-PROV

G.S.K = LITEN GRUS/SAND/KLAPPERFÖREKOMST

 = LITEN MORÄNFÖREKOMST

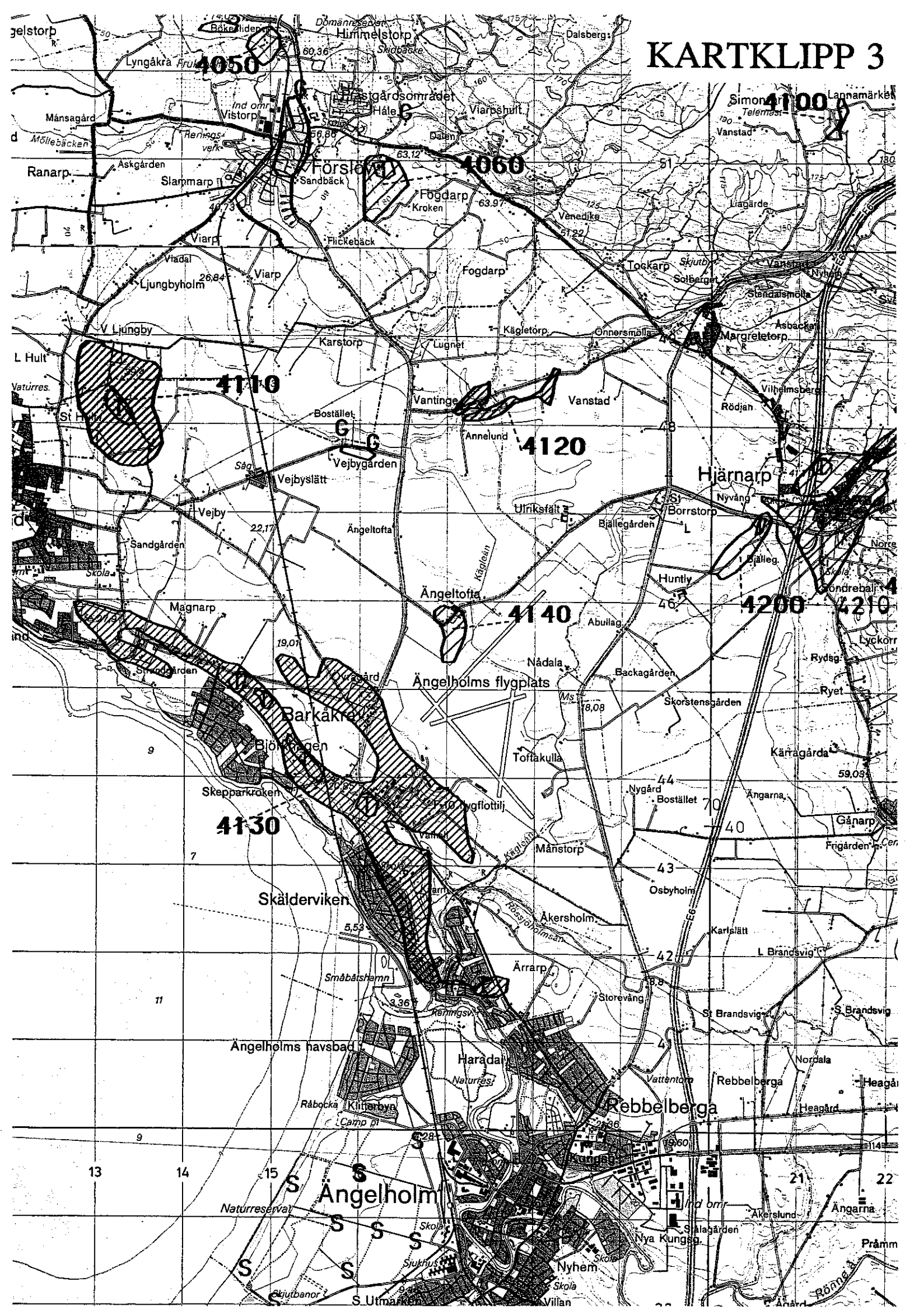
RASTRERING AV FÖREKOMSTERNA

 = NATURV.KLASS I

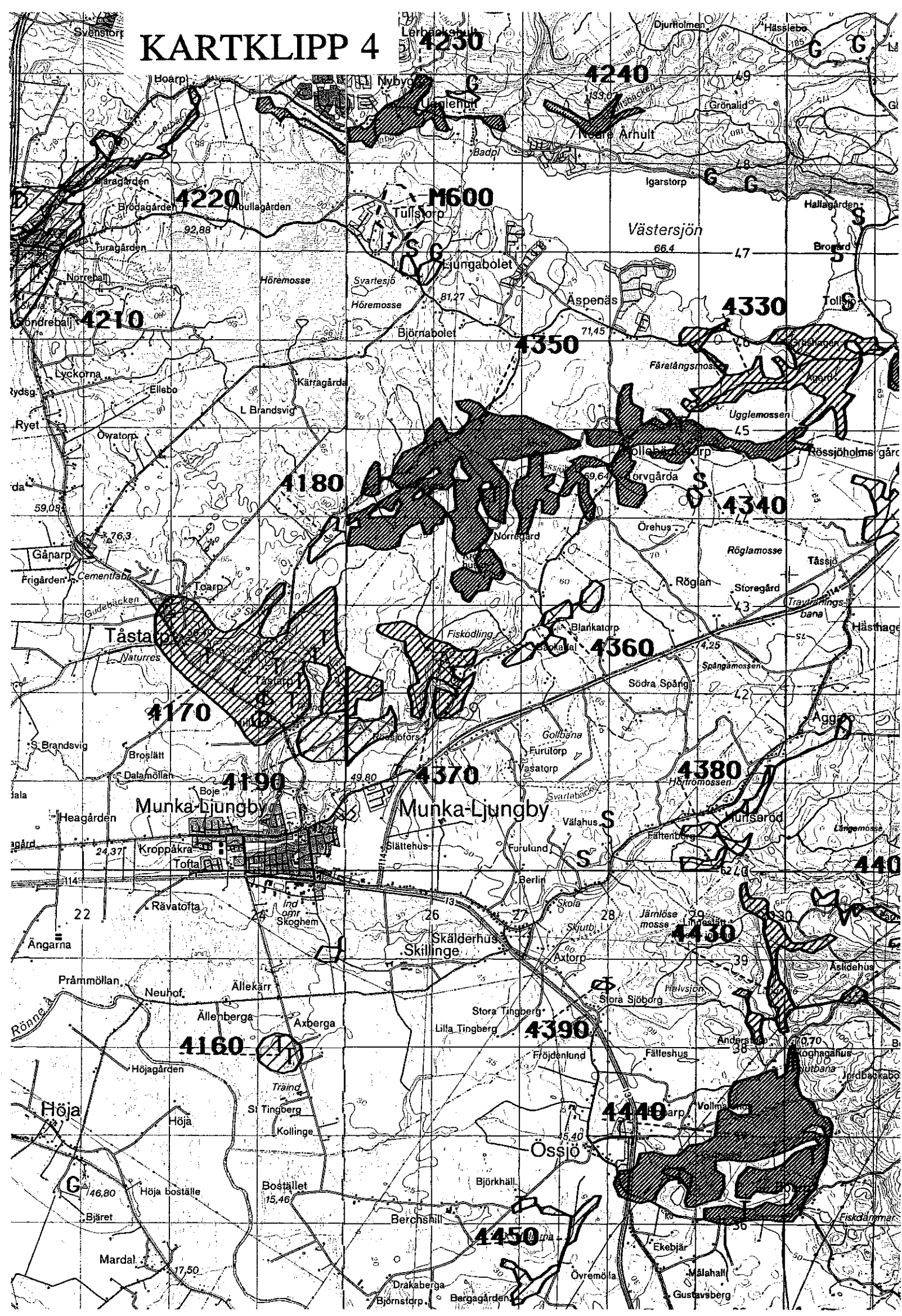
 = NATURV.KLASS II

 = NATURV.KLASS III

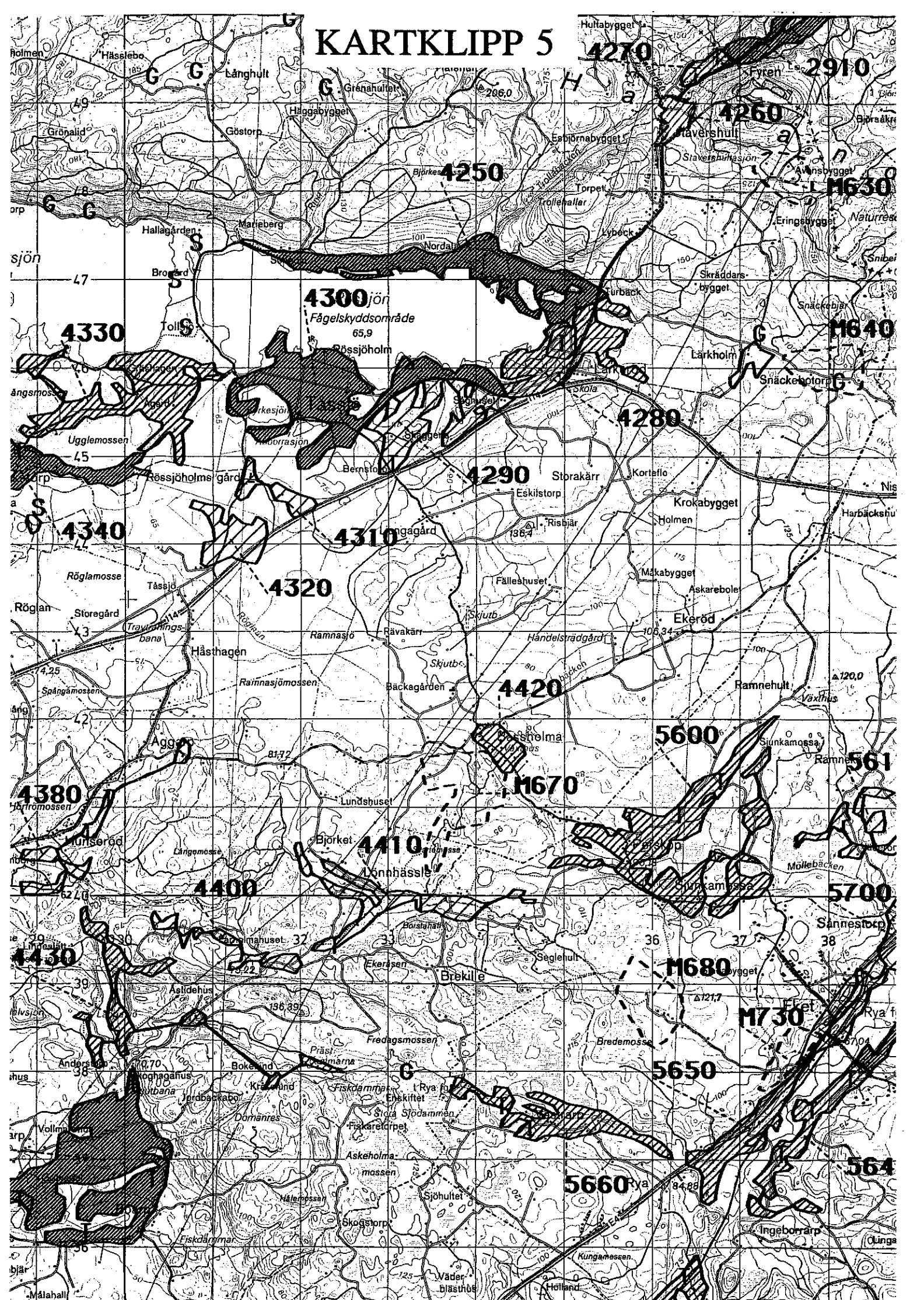
KARTKLIPP 3

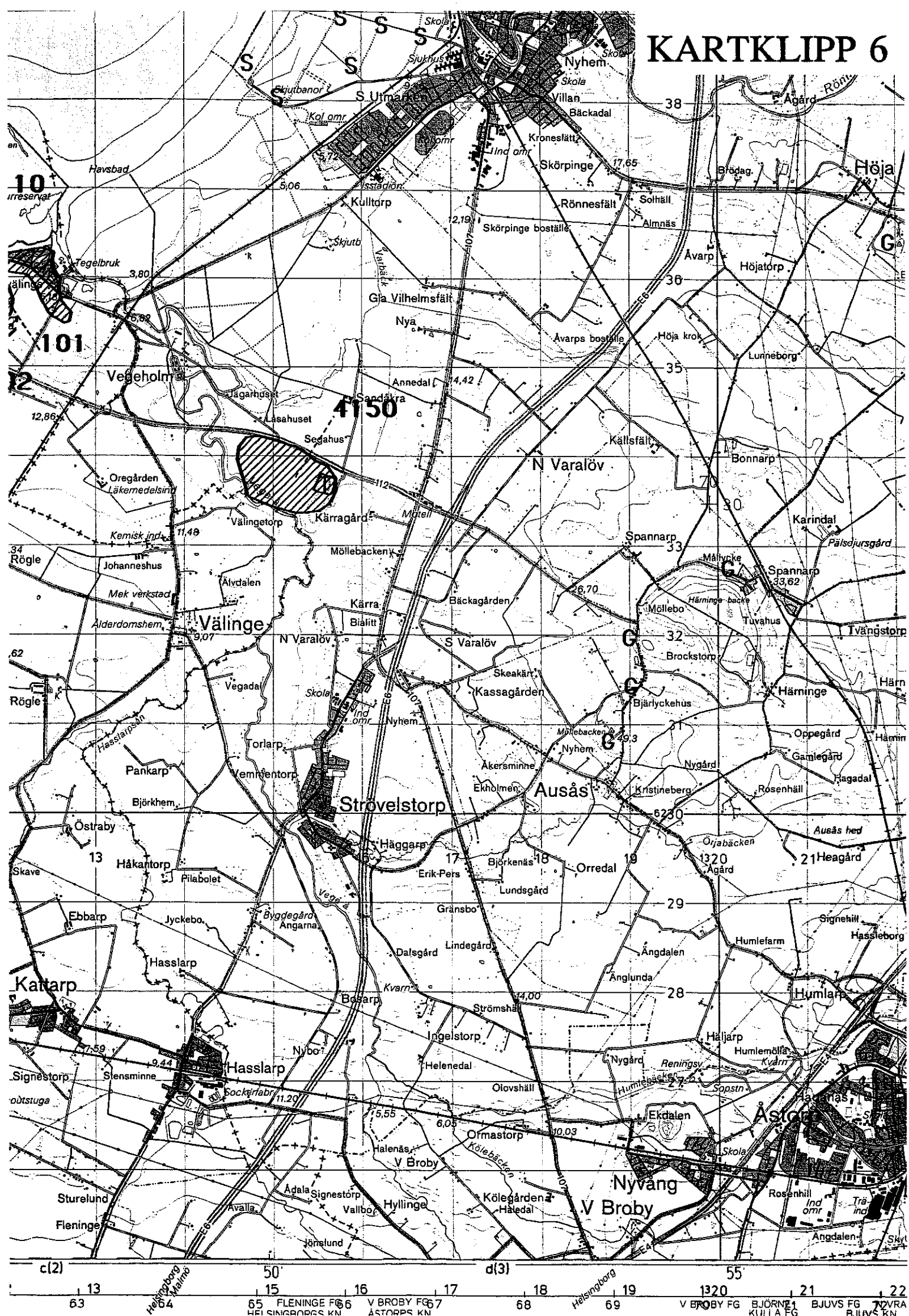
KARTKLIPP 4

4270

KARTKLIPP 6

Kommun: Ångelholm
 Typ av avlagring: Submorän avlagring
 Materialsammansättning: 10 % växlande, 90 % sand
 Teoretiskt uttagbar volym: 3 340 000 fm³
 Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Förekomsten utgörs av en mjukt rundad kulle som i markytan täcks av 0,5-1 m svallgrus. Enligt en tillgänglig skärning består Förekomsten huvudsakligen av intermoräna sediment, 3-10 m sand och mo, täckta av 2-6 m lerig, sandig-moig morän. Förekomsten har begränsats med hjälp av tillgängliga brunnborrningar.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Enligt en täkt 600 m öster om St. Hult täcks mer än 6 m sand och mo av 2 m morän. Täkten som finns i avlagringens högsta del upptages till större delen av en soptipp. Teoretiskt uttagbar volym: Ca 3,3 milj fm³ varav 90 % uppskattas vara sand och 10% ha växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II. All ev täktverksamhet måste ske med största hänsyn till det mycket öppna landskapet. Huvuddelen av förekomstens utbredning i Båstads kommun täcks av ett befintligt landskapsbildsskydd (gamla paragraf 19 NVL).

Kommun: Ångelholm
 Typ av avlagring: Kullar
 Materialsammansättning: 100 % växlande
 Teoretiskt uttagbar volym: 330 000 fm³
 Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Förekomsten utgörs av flacka kullar som höjer sig över den glaciala leran i ett stråk mellan Vejbygården och Margretetorp. Förlängningen österut av detta stråk utgörs av den kraftiga erosionsdalen på Hallandsåsens sydvästsluttning öster om Margretetorp. Kullarna täcks delvis av glacial lera.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Enligt husbehovstäcker i kullarna utgörs dessa av maximalt 5-6 m stenigt grus, sand och mo. Större täkter förekommer ej. Teoretiskt uttagbar volym: Ca 0,3 milj fm³ som till 100 % uppskattats ha växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II. En del av Förekomsten omfattas av föreslaget skydd för naturmiljön i naturvårdsplanen.

Kommun: Ängelholm
 Typ av avlagring: Israndbildning
 Materialsammansättning: 50 % grov, 50 % växlande
 Teoretiskt uttagbar volym: 6 640 000 fm³
 Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Mellan Magnarp och Rössjöholmsån sträcker sig två mycket långa och flacka höjdryggar parallellt med kusten. Ryggarna består till största delen av stenig grusig sand och stenigt grus. De höjer sig 10-20 m över omgivningen. Ryggarna ingår i en israndbildning mellan V. Ljungby och Rebbelberga och kan anses utgöra en marginalbildning till en mot nordost avsmältande is.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Vid inventeringen påträffades 5 täkter med igenrasade väggar (täkt 1-5). Enligt tidigare observationer påträffades, 1,5 km VNV om Barkåkra kyrka (täkt 1), 1 m grusig svallsand på mer än 4 m grus. Ca 1 km SV om Barkåkra kyrka (täkt 3) påträffades grus och stenigt grus. I den 10 m djupa täkten påträffades morän på ca 1,5 m djup under täktbotten. Ca 1,2 km söder om samma kyrka (täkt 4) har grovt grus tagits till ca 15 m under markytan. Isälvsgruset är täckt av varvig lera och överst 0,5-1,0 m svallgrus. Gnejs dominerar bergarts-innehållet i de fem täkterna och små mängder flinta förekommer. Teoretiskt uttagbar volym: Ca 6,6 milj fm³ varav 50 % uppskattas ha grov och 50 % växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Förekomsten är en välutbildad och stor israndbildning. Eftersom sådana är mycket ovanliga i Skåne är bildningen intressant ur forsknings- och undervisningssynpunkt.

Samlat naturvärde: Klass II. Utöver det geovetenskapliga värdet bör viss hänsyn tas till det öppna landskapet varav delar är värdefulla från kulturmiljösynpunkt.

Kommun: Ängelholm
 Typ av avlagring: Kulle
 Materialsammansättning: 100 % växlande
 Teoretiskt uttagbar volym: 325 000 fm³
 Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Friliggande flack kulle som i ytan består av sand och grus. Möjligen har bildningen kontakt under den glaciala leran med israndbildningen vid Barkåkra.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En gammal täkt, utnyttjad som soptipp, visar en mäktighet av ca 3-4 m. Teoretiskt uttagbar volym: Ca 0,3 milj fm³ vilken till 100 % uppskattas ha växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III. Vid eventuell täktverksamhet bör hänsyn tas till att landskapet finns redovisat som värdefullt i kulturminnesvårdsprogrammet.

4150 KÄRRAGÅRD (kartklipp 6)

3C Helsingborg NV

Kommun: Ängelholm
Typ av avlagring: Älvsediment
Materialsammansättning: 100 % sand
Teoretiskt uttagbar volym: 1 200 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Förekomsten utgör en utbredd, svagt undulerande bildning på Vege ås norra sida. Bildningen, som består av sand når något över 10 m ö h. Den förefaller vara fluvialt samt uppbyggd till i närheten av Littorinatransgressionens högsta nivå.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En täkt i förekomstens östra del uppvisar 3 m sand och grovmo. Sedimentet utgörs av dm-måktiga lager av plant och trågformigt, korsskiktad sand och grovmo. Det överlagras av vindslipade stenar och 0,5 m flygsand. Teoretiskt uttagbar volym: Ca 1,2 milj fm³ som till 100 % utgörs av sand.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Bildningen är tämligen orörd, välutbildad och genom sin ovanlighet intressant för studier av genesen.

Samlat naturvärde: Klass II. Naturvärdet ligger främst i de delar som berörs av Vegeåns meandrering. I övrigt finns ett geovetenskapligt värde enligt ovan. Vid inventeringstillfället finns lämnat täktillstånd t o m 1990-12-31 utan att någon dokumentation föreskrivits. I ett eventuellt kommande tillstånd bör dokumentation av lämplig omfattning föreskrivas.

4160 AXBERGA (kartklipp 4)

3C Helsingborg NV

Kommun: Ängelholm
Typ av avlagring: Kulle
Materialsammansättning: 50 % sand, 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 600 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Förekomsten utgörs av en ca 15 m hög kulle som sticker upp över omgivande lerslätt.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Vid inventeringen påträffades två återställda täkter. Tidigare observationer visade att den nordliga var 15-20 m djup och överlagrades av mer än ett par meter glacial lera. I den södra täkten utgjordes

materialet av stenigt sandigt grus och grusig sand. Teoretiskt uttagbar volym: Ca 0,6 milj fm³.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

4170 TÅSTARP (kartklipp 4)

3C Helsingborg NV och NO

Kommun:	Ängelholm
Typ av avlagring:	Delta, åsar, kullar och terrasser
Materialsammansättning:	25 % grov, 15 % växlande och 60 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	1 100 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Längst i nordost utgörs förekomsten av kullar och terrasser, som mot sydväst övergår i ett delta. Markytan lutar från ca 64 m ö h i NO till ca 30 m ö h i sydväst, där dock deltaplanet i stort sett är beläget mellan 50 och 55 m ö h. Den mellersta och nordöstra delen kännetecknas av talrika s k dödisgropar, t ex Danske sjö. Längst i NV finns en ca 4-6 m hög ås, omgärdad av låglänt, fuktig mark. Grundvattenytan lutar från ca 60 m ö h i NO till mindre än 30 m ö h i SV.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Inom området har sedan årtionden uttagits betydande materialmängder och fortfarande finns flera stora täkter. Materialsammansättningen varierar så att grovkornigt material (grusigt-stenigt) dominerar i nordost och som ett ytlager inom deltaförekomsten. Inom deltadelen underlagras detta grövre ytlager av i stort sett sandiga sediment, som ej sällan är välsorterade och förhållandevis finkorniga (mellan- och finsand). Det grövre materialet i NO underlagras av morän på i regel någon meters djup under markytan. Mäktigheten inom deltadelen är betydande. Åsen i nordväst utgörs av grusigt-stenigt-blockigt material. Teoretiskt uttagbar volym: 1 100 000 fm³, varav 25 % bedöms som grovkornigt, 15 % som växlande och 60 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dessa förutsättningar är i NO dåliga men i övrigt goda. Noteras bör dock att materialet under grundvattenytan i huvudsak utgörs av sand, ställvis med lager och bankar av silt och lera. Huvuddelen av detta område faller inom yttre skyddsområdet för vattentäkten i Brandsvig.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Deltaplanet på nivåer mellan 50 och 55 m ö h representerar i stort sett högsta kustlinjen. Den proximala nordöstra delen ligger över högsta kustlinjen. Bildningen är representativ men dess geomorfologiska värde i stort sett spolierat genom den omfattande täktverksamheten. Innan täktverksamheten upphör bör dokumentation utföras av delarna vid och över högsta kustlinjen.

Samlat naturvärde: Klass II. Delarna SV om vägen omfattas av förslag till skydd för naturmiljön enligt naturvårdsplanen. Återstående delar av förekomsten i NO, bl a en åsrygg vid Store sjö, bör ha stor betydelse för tolkningen av områdets geologi.

Kommun: Ängelholm
Typ av avlagring: Åsar, platåer och terrasser
Materialsammansättning: 80 % grov och 20 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 70 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: En 2 á 6 m hög ås flankerad av flacka platåer och terrasser. Svackorna i terrängen är flerstädes försumpade. Markytan är belägen på nivåer omkring 65 á 70 m ö h. Grundvattenytan ligger i nivå med omgivande svackor i terrängen.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är i huvudsak grusigt-stenigt-blockigt med en mäktighet på endast någon meter. Grusmaterialet underlagras av morän vid i stort sett nivån för grundvattenytan. Teoretiskt uttagbar volym: 70 000 fm³, varav 80 % bedöms som grovkornigt och 20 % som växlande.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

Kommun: Ängelholm
Typ av avlagring: Delta
Materialsammansättning: 10 % växlande och 90 % sand
Teoretiskt uttagbar volym: 800 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Denna förekomst utgör en deltabildning (det s k Hillarpsdeltat) med deltaplanet lutande från ca 50 m ö h i NV till ca 40 m ö h i SV. Mot bäcken i NV finns en upp till 15 m hög s k iskontaktbrant. Även i S och N finns iskontaktbranter, som dock är lägre. Grundvattenytan lutar från ca 43 m ö h i NO till ca 34 m ö h i SV.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: I NO finns en större täkt i sandigt material. Materialsammansättningen är även i övrigt sandig, dock med ett ytlager, en eller annan meter mäktigt, som i regel är sandigt-grusigt. Ställvis på djupet kan siltlager förväntas. Mäktigheten totalt över grundvattenytan är som mest ca 10 m. Teoretiskt uttagbar volym: 800 000 fm³, varav 10 % bedöms som växlande och 90 % som sandigt.

Förutsättning att finna grus under grundvattenytan: Dessa förutsättningar bedöms som måttliga till goda, men samtidigt gäller att materialet är sandigt med risk för lager och bankar av silt.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Denna förekomst är i och för sig av stort geovetenskapligt värde, då deltaplanet uppbyggts till nivåer vid högsta kustlinjen. Den

omfattande täktverksamheten har dock spolierat de geomorfologiska värdena. Genom läget vid högsta kustlinjen föreslås dock, att en geologisk dokumentation utföres vid något tillfälle innan täktverksamheten kommer att vara helt avslutad.

Samlat naturvärde: Klass III

4220 HJÄRNARP, ÖSTRA (kartklipp 4)

3C Helsingborg NV

Kommun: Ängelholm
Typ av avlagring: Kullar, fält och ås över HK
Materialsammansättning: 70 % grov och 30 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 45 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Förekomsten består av en mindre ås (över HK) som till stor del är uppsplittrad i 4-6 m höga och 20-25 m breda relativt korta ryggar. I östligaste delarna är de blott 2,5 m höga och 10 m breda. Åsen kan höljask in i de östra delarna av Hjärnarp, där ryggen är 6-8 m hög och ca 25 m bred.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: De östra delarna av åsbildningen består sannolikt till största delen av grovt grus. En del kullar tycks dock vara uppbyggda av ren sand. Teoretiskt uttagbar volym: 45 000 fm³. Av dessa uppskattas 70 % bestå av grovt material och ca 30 % vara sand.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II.

4230 UGGLEHULT (kartklipp 4)

3C Helsingborg NO

Kommun: Ängelholm
Typ av avlagring: Kullar, fält och ås över HK
Materialsammansättning: 25 % grov, 50 % växlande och 25 % sand
Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³
Naturvårdsklass: Klass I

Beskrivning: Avlagringen vid UGGLEHULT är en fortsättning på åsen vid Hjärnarp. De 2-5 m höga och 15-35 m breda ryggarna är oregelbundna, vindlande, och övergår delvis i kulliga isälvsavlagringar. Åsen kan följas upp på Hallandsåsens sluttningar. Den är där 4-5 m hög och bitvis 30-40 m bred. Strax nordväst om Västersjön, längs Breabäck, finns flacka plåtårtade, 2-5 m höga kullar. Avgränsningen mot morän är osäker. Vid Ljungabolet finns 2-4 m höga kullar.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Sammansättningen är dåligt känd. Inga större täkter finns. Sannolikt finns växlande och grovt material närmast Hallandsåsens sluttningar medan det kan finnas sand i isolerade kullar längs Breabäck. Även grovt

grus finns dock i kullarna längs bäcken. Kullarna vid Ljungabolet tycks till största delen innehålla sand. Tåktplan finns för en del av avlagringen vid Ugglehult. Total volym inom det planerade området har uppskattats till 55 000 fm³. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Inga eller dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Vackra små ryggar och dödisformer vid Hallandsåsens fot.

Samlat naturvärde: Klass I. Vackra, små åsryggar i bokskog och som inte bör komma ifråga för tåkt. Mycket fritidsbebyggelse i området, samt ordnad badplats.

4240 NEDRE ÅRHULT (kartklipp 4)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Ängelholm
Typ av avlagring:	Åsar och kullar
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Flera åsar, delvis liknar de slukåsar, finns på Hallandsåsens sluttning. Åsarna är vanligen 4-6 m höga och 15-30 m breda. De omges av ett småkulligt landskap med både grus och morän i kullarna. Den östligaste åsen längs Århultsbäcken ger delvis intryck av att vara en erosionsrest. Tunnare avlagringar fortsätter ned mot Västersjön i form av relativt jämna fält från det område där åsarna strålar samman.

Material, kvalitet, volym och tåktverksamhet: Skärningar saknas. Materialet antas vara grovt eller växlande, sannolikt till övervägande del stenigt och grusigt. Sorteringen torde vara relativt dålig. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Genom sitt läge på Hallandsåsens sluttning har åsarna stort geovetenskapligt intresse för den fortsatta forskningen om isavsmältningen inom området.

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten ligger inom en mycket värdefull del av Hallandsåsen som föreslagits som naturreservat i naturvårdsplanen. Vegetationen domineras av bokskog.

4250 RÖSSJÖN (kartklipp 5)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Ängelholm
Typ av avlagring:	Åsnät, kullar och platåer
Materialsammansättning:	Grov
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Från Trollbäckens dalmynning sprider sig ett antal markerade ryggar solfjäderformigt längs Rössjöns norra strand. Ryggarnas form torde till stor del vara präglade av dödis. De ansluter terrassformigt mot Hallandsåsens sluttning. Ryggarnas dimensioner är mycket varierande men till stor del anmärkningsvärt stora. De är lokalt drygt 25 m höga medan andra ryggar som löper parallellt med stranden nätt och jämnt sticker upp över vattenytan. Delvis har ryggarnas form skärpts av Trollbäckens erosion. I sydost övergår ryggarna i ett dödislandskap med kullar och plåtar. Det har konstaterats att åsnätet kan följas in under Rössjön vars bottenpografi är snarlik den inom förekomsten.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Skärningar saknas. Av vägslanter m m framgår att det sannolikt är ett mycket grovt blockigt grus i ryggarna. Bildningsmiljön talar också för detta. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga i de norra delarna, goda i de sjönära partierna.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Genom sin väl utformade morfologi och stora dimensioner torde bildningen vara unik i sitt slag av isälvsavlagringar. De utgör en mycket viktig förbindelselänk mellan den nordvästskånska och den halländska/småländska kvartärgeologin.

Samlat naturvärde: Klass I. En helt enastående bildning. Mycket mäktig och välbelägen vid sjön. Såvitt kunnat observeras är hela förekomsten skonad från täktverksamhet. Hela förekomsten ligger inom det område på Hallandsåsens sluttning som föreslagits som naturreservat i naturvårdsplanen.

4260 STAVERSHULT (kartklipp 5)
4270 STAVERSHULT NORRA

3C Helsingborg NO

Kommun:	Ängelholm
Typ av avlagring:	Åsar, kullar och terrasser
Materialsammansättning:	60 % grov och 40 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	4260: 180 000 fm ³ 4270: 150 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsterna utgörs av en ås, uppdelad i flera korta ryggar, samt omgivande kullar och terrassliknande avsättningar. Åsen är till större delen ca 5 m hög (lokalt 10) och 20-25 m bred. Den har mjukt rundat krön och är delvis "ensidig" där den ligger i anslutning till dalsidan. Kullarna är 3-10 m höga och delvis terrassformade. Avgränsningen mot omgivande morän är osäker. Berget går i dagen på flera platser.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Ett par små täkter finns i förekomsterna. Ryggarna består av stenigt grus med relativt hög blockhalt. Sorteringen är dålig. Kullarna tycks enligt tidigare observationer till stor del bestå av mo och sand som delvis täcks av stenig sandig mo. Skikt med silt kan förekomma. Sannolikt består en del av kullarna av material med växlande sammansättning, och de kan innehålla morän. Ca 60 % (företrädesvis i ryggarna) antas bestå av grovt material och

40 % av sand. Teoretiskt uttagbar volym: 4260: 180 000 fm³, 4270: 150 000 fm³.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 2 båda förekomsterna. Bildningen är i sig inget unikt, men har stor betydelse för klarläggandet av isavsmältningsförloppet kring Hallandsåsen. Avlagringen står i förbindelse med avlagringarna kring Rössjön via Trollbäckens dalgång.

Samlat naturvärde: 4260: Klass II. Större delen av förekomsten berörs av område som föreslagits som naturreservat i naturvårdsplanen. Landskapet är mycket brutet och förekomsterna är oftast klädda med bokskog. 4270: Klass II. En mycket mäktig rygg som dock ligger precis i anslutning till allmänna vägen.

4280 LÄRKERÖD (kartklipp 5)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Ängelholm
Typ av avlagring:	Kullar, platåer och sannolikt ett delta
Materialsammansättning:	40 % grov och 60 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	2 410 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Bildningen är en fortsättning på de grova isälvsavlagringarna norr om Rössjön. Västra delen utgörs av ett utpräglad dödislandskap med 2-12 m höga kullar och mellanliggande, ofta vattenfyllda sänkor. Östra delen består av en helt jämn platå, som möjligen kan vara en deltabildning som avsatts i kontakt med dödis. Egentliga åsar saknas, men ryggar finns i den av dödis präglade delen där dödis-hålorna kan ligga så nära varandra att ryggformer bildats.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En mycket stor, (i norra delen utbruten) täkt finns i förekomsten. I södra delen är täkten ca 12 m djup. Övre delen av avlagringen består av småblockigt stenigt grus vars mäktighet varierar mellan 2 och 7 m. Mäktigheten tycks öka mot söder. Gruset underlagras av sand. Möjligen är dock fördelningen annorlunda i södra delen. Där kan grovt material dominera. I övre delen av sanden förekommer dessutom metermäktiga utkilande skikt av silt. Även enstaka större block påträffas i sanden. Teoretiskt uttagbar volym: 2 410 000 fm³. Av denna torde ca 40 % vara grovt och 60 % sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Förutsättningarna torde vara måttliga, men relativt goda närmast sjön.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Dödislandskapet i västra delen, liksom det väl utbildade planet i östra, har betydelse för tolkningen av områdets bildningshistoria.

Samlat naturvärde: Klass II. De västra delarna med dödislandskap är i princip ianspråkstagna för täktverksamhet. Vegetationen domineras helt av granplanteringar av olika ålder. Rössjöns stränders värde för friluftslivet och djurlivet måste uppmärksammas.

4290 TÅSSJÖ ÖSTRA (kartklipp 5)
4300 TÅSSJÖ

3C Helsingborg NO

Kommun:	Ängelholm
Typ av avlagring:	Kullar och platåer i öster, fält i väster
Materialsammansättning:	25 % grov och 75 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	4290: 1 420 000 fm ³ 4300: 0 fm ³
Naturvårdsklass:	4290: Klass III 4300: Klass I

Beskrivning: Östra delen av förekomsten består av sediment med dödispräglad morfologi. Vatten- och torvfyllda sänkor avlöses av kullar och platåer som mot väster blir allt mera utbredda. Västra delen av bildningen består av ett stort plan, en sandur- eller deltabildning. Skarpa iskontaktbranter avgränsar delar av planet mot väster. Bl a finns en ca 6 m hög och brant sluttning ned mot Kyrkesjön.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Enda täkten finns vid Bernstorp, där det steniga gruset är >2,5 m mäktigt. Sannolikt består den östra och mera kuperade delen till största delen av grus med hög stenhalt, men med få eller inga block. De västar delarna torde bestå av mer eller mindre grusig sand. Teoretiskt uttagbar volym har uppskattats till: 4290: 1 420 000 fm³, 4300: 0 fm³. Av den volymen antas ca 25 % bestå av grovt material och 75 % av sand.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda eller måttliga. Ju närmare Rössjön, desto bättre förutsättningar.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Förekomsterna utgör en väsentlig del av isälvs-avlagringarna kring Rössjön, och har därmed betydelse för den geovetenskapliga forskningen.

Samlat naturvärde: 4290: Klass III. Området innehåller en del vattensamlingar, men är i övrigt nästan helt täckt med barrplanteringar. 4300: Klass I. De öppna delarna av landskapet är mycket storslagna. Särskilt de lövskogsklädda delarna mot sjön har stort värde för friluftslivet. Slutligen motiverar närheten till Rössjön och Lärkerödsån att området undantas från täktverksamhet.

4310 RÖSSJÖHOLMS GÅRD (kartklipp 5)
4320 RÖGLAN

3C Helsingborg NO

Kommun:	Ängelholm
Typ av avlagring:	Fält
Materialsammansättning:	Sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	4310: 200 000 fm ³ 4320: 630 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsterna består av låga och flacka fält som inte sticker upp mer än 2-3 m över omgivande torvmarker. Sannolikt är utbredningen något överskattad.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Skärningar och täkter saknas. Troligen finns enbart sand i området. Enligt uppgift överstiger sandens totala mäktighet 4 m strax sydväst om förekomsten. Teoretiskt uttagbar volym: 4310: 200 000 fm³, 4320: 630 000 fm³. Hela volymen torde bestå av sandigt material.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga eller goda. Djupuppgifter saknas.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

4330 ÄSPENÄS (kartklipp 4)

3C Helsingborg NO

Kommun: Ängelholm
Typ av avlagring: Åsar, kullar och platåer
Materialsammansättning: 25 % grov, 50 % växlande och 25 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym: 1 300 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Förekomsten består av ett större område med småkuperade (rel. nivåskillnad 2-4 m) isälvsavlagringar. I västra delen är de tämligen flacka. En ganska låg och flack ås sträcker sig från Rössjöns sydvästra spets bågformigt mot V och SV. Åsen är till större delen bara 3-5 m hög och 15-20 m bred.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter saknas. Av ytan att döma består större delen av området av grus, men sannolikt består stora delar av den sammanlagda volymen av material med växlande eller sandig sammansättning. Teoretiskt uttagbar volym: 1 300 000 fm³. Av dessa uppskattas 25 % vara grovt, 50 % växlande och 25 % sandigt material.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda eller måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten ansluter till både myrar och Västersjön, vilket utgör huvudskäl till det samlade naturvärdet.

4340 KOLLEBÄCKSTORP (kartklipp 4)

3C Helsingborg NO

Kommun: Ängelholm
Typ av avlagring: Åsnät, kullar och platåer
Materialsammansättning: 60 % grov, 20 % växlande och 20 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³
Naturvårdsklass: Klass I

Beskrivning: Förekomsten består av ett imponerande åsnät med 8-10 m höga och 25-35 m breda åsar som utgör de ursprungliga tillförselkanalerna till Tåstarp-

Hillarpsdeltat. Framför allt söder om Ugglemossen är åsarna ensidiga med en högt liggande mosseyta norr om åsen och en lägre liggande bäckdal söder om åsen. På ömse sidor av åsnätet finns kullar och relativt flacka fält med sediment som dock till stor del har så ringa mäktighet att de inte tagits med i förekomsten.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En större skärning finns i två intilliggande ryggar. Materialet består av stenigt grus med relativt hög halt mindre block. Sannolikt är materialet i ryggarna till största delen grovt. Material med växlande sammansättning förekommer dels i ryggarna, dels i omgivande kullar där dock sand torde dominera. Detta gäller framför allt i området söder om åsarna. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Åsnätet har dimensioner som inte är så vanliga i Skåne.

Samlat naturvärde: Klass I. Mycket mäktiga och välutbildade åsar/åsnät med varierande vegetation från lövskog till lärkträdsplanteringar. Ån har stora fiskeintressen.

4350 KOLLEBÄCKSTORP VÄSTRA (kartklipp 4)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Ängelholm
Typ av avlagring:	Åsnät, kullar och platåer
Materialsammansättning:	80 % grov, 10 % växlande och 10 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Det finns en sammanhängande "huvudås" i norra delen av förekomsten och ett mindre åsnät i östra delen. Korta ryggar och branta, ofta glest liggande kullar, finns i övriga delen av förekomsten. I kullarna sticker morän upp på ett antal ställen, och på ett par lokaler har konstaterats att kullarna har en kärna av morän som täcks av 1-3 m grus. Avgränsningen av förekomsten är därmed mycket osäker.

Dimensionerna på den sammanhängande åsen kan vara avsevärda. Lokalt är höjden 12-15 m och bredden 40-50 m. Ryggarna i åsnätet är mindre. Höjden är vanligen 4-5 m och bredden 15-20 m. Kullarnas höjd varierar mellan 2 m och 5 m.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Bra skärningar saknas, och större täkter finns ej. Åsarna torde bestå av relativt grovt och blockigt grus. Kullarna består till stor del av material med växlande sammansättning. Sand och grusig sand förekommer dock i kullarna. I området kring den stora åsen består de angränsande kullarna genomgående av grovt, stenigt och småblockigt grus. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga eller dåliga. Möjligen finns enstaka områden med djupare liggande grus under de större åsarna.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Åsarnas utseende och dimensioner är sådana att de inte utan vidare kan exploateras.

Samlat naturvärde: Klass I. Mycket mäktiga och välutbildade åsar/åsnät. De täcks till stor del av barrskog, men en tämligen naturlig och mogen sådan.

4370 RÖSSJÖFORS (kartklipp 4)

3C Helsingborg NO

Kommun: Ängelholm
Typ av avlagring: Åsar och terrasser
Materialsammansättning: 60 % grov, 30 % växlande och 10 % sand
Teoretiskt uttagbar volym: 700 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: 3-5 m höga åsar med angränsande terrasser på nivåer omkring 65 å 70 m ö h. Vidare förekommer grunda dödisgropar, som i regel är försumpade. Grundvattenytan sammanfaller med botten på dödisgroparna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Någon täktverksamhet förekommer ej. Materialet i åsarna bedöms som grusigt-stenigt-blockigt och i terrasserna som grusigt-stenigt. Underordnat i terrasserna kan förekomma mindre mängder sand. Mäktigheten är vanligen endast 3-5 m. Grusmaterialet underlagras av morän, som medför snabba växlingar i mäktigheten. Teoretiskt uttagbar volym: 700 000 fm³, varav 60 % bedöms som grovkornigt, 30 % som växlande och 10 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3. I och för sig typisk isälvsavlagring över högsta kustlinjen, dock vanligt förekommande.

Samlat naturvärde: Klass II. Landskapet är ganska varierande, trots att huvuddelen av förekomsten upptas av skogsplanteringar och fritidshus. Miljön kring ån är viktig att bevara.

4420 BASSHOLMA (kartklipp 5)

3C Helsingborg NO

Kommun: Ängelholm
Typ av avlagring: Kullar och platåer
Materialsammansättning: 50 % sand och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 180 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Förekomsten utgör en mindre del av det utbredda småkulliga området vid Bassholma. Större delen av sedimenten är relativt tunna över grundvattenytan, men det avgränsade området bedöms till större delen ha en mäktighet som överstiger 3 m över grundvattenytan.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter saknas inom det avgränsade området. En ca 2 m hög skärning väster om Bassholma visar att det i kullarna kan finnas skiktat sandigt grus med en del småsten. Inga block har påträffats. Mer eller mindre sandiga skikt förekommer. Teoretiskt uttagbar volym: 180 000 fm³. Av denna

volym torde ca 50 % vara sand och 50 % ha växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga, kan vara goda.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Ett helt öppet, mjukt böljande jordbrukslandskap.

4430 LÅNGASJÖ (kartklipp 4-5)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Ängelholm
Typ av avlagring:	Terrasser, åsar och kullar
Materialsammansättning:	20 % grov och 80 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	500 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Gruset breder ut sig i de markerade sprickdalarna inom området. Avlagringen längs Långasjö utgörs av en terrass med mycket brant och 8-10 m hög iskontaktsslutning ned mot sjön. Mot moränsidan är terrassen blott 1-3 m hög. Lokalt finns korta ryggar som är 5-7 m höga och ca 20 m breda. Utmed Präst-dammarna finns terrasser och kullar vars mäktigaste delar räknats in i förekomsten.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter saknas. Vid Åslidehus finns en ca 3 m hög vägsränning med stenigt, blockförande grus. Största delen av förekomsten torde innehålla material med växlande sammansättning. Teoretiskt uttagbar volym: 500 000 fm³. Därav uppskattas ca 20 % ha grov och 80 % ha växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Denna typ av avlagringar är inte vanliga i Skåne. Till största delen är förekomsten dessutom orörd.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten ligger i ett större område som torde ha stort värde för friluftslivet. Området är omväxlande och lättillgängligt.

4440 BOARP (kartklipp 4)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Ängelholm
Typ av avlagring:	Åsnät, kullar och en deltaliknande avlagring
Materialsammansättning:	30 % grov, 40 % växlande och 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Avlagringen ligger i anslutning till högsta kustlinjen. Flera stora, 8-10 m höga och 30-40 m breda åsar strålar samman inom ett småbrutet grusområde med 2-5 m höga kullar. Under 50 m ö h. finns en större deltaliknande bildning norr om Åkersjön. SO om Åkersjön finns en bred och flack ryggformad avlagring som möj-

ligen utgörs av en kraftigt utsvallad ås. Boarpsavlagringen står i förbindelse med Långasjöavlagringen via smala grusterrasser öster om Anderstorp. Avgränsningen mot väster, vid Össjö, är mycket osäker.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Ett flertal täkter finns, varav tre är stora. Omedelbart N-NO om Åkersjön finns en ca 7 m djup täkt med ca 1 m stenigt grus som underlagras av omväxlande skikt av stenig grusig sand, sand och moig sand. Strax norr om Boarp finns en 4-5 m djup täkt med 2 m horisontellt skiktat blockigt stenigt grus som överlagrar en grov morän med många kantiga block. Halten diabasblock tycks vara ganska hög. Brytning sker för närvarande ca 2 m ner i moränen. Ca 800 m OSO om Åkersjön finns ytterligare en täkt som är ca 8,5 m djup. Materialet består till större delen av blockigt stenigt grus som är grövre i den södra (centrala) delen än i den norra. Där finns i stället körtlar och snedställda skikt med grus, sand och grusig sand. De övre 2 m består av stenigt grus. Det är oklart var gränsen mellan svallgrus och primärt isälvsgrus går. Ytterligare ett par mindre täkter finns i området. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga bortsett från området närmast N och NV om Åkersjön, där de är måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Området har betydelse för studiet av isälvsavlagringarna och högsta kustlinjen. Åsarna vid Grönadal är utomordentligt vackert utformade och välskötta och viktiga för landskapsbilden.

Samlat naturvärde: Klass I. Inom hela förekomsten finns mycket betesmark och lövskogspartier. Finaste åsryggen finns innanför ett viltstängsel (bl a kronhjort) vilket något begränsar tillgängligheten. Hela bildningen nära högsta kustlinjen och därmed av stort intresse för forskningen. Täktverksamheten inom området är avslutad eller bör avslutas snarast.

4450 BERCHSHILL (kartklipp 4)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Ängelholm
Typ av avlagring:	Åsar under HK (högsta kustlinjen) och kullar
Materialsammansättning:	30 % grov och 70 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	400 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten består till största delen av lertäckta ryggar och kullar. Delvis är ryggarna utbrutna eller är de låga och svåra att säkert avgränsa mot täckande och omgivande finkorniga sediment. Endast vid Bergagården är kullarna morfologiskt avgränsbara. De sticker där upp 5-8 m över omgivande terräng. Möjligen har de en morän- eller bergkärna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Endast en delvis igenfylld täkt finns i förekomsten ca 1 km öster om Berchshill. Täkten är ca 5 m djup och i den västra väggen finns omväxlande lager av sand och grus. I kullarna vid Bergagården påträffas grus i ytan. Teoretiskt uttagbar volym: 400 000 fm³. Uppskattningsvis finns ca 30 % grovt material och 70 % med växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga. Lokalt kan dock finnas relativt goda förutsättningar.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

ÅSTORPS KOMMUN

TECKENFÖRKLARINGAR:

241 = GRUSFÖREKOMSTNR.

M641 = MORÄNFÖREKOMSTNR.

 = GRUSTÄKT

***** = PROV

 = VTI-PROV

G.S.K = LITEN GRUS/SAND/KLAPPERFÖREKOMST

 = LITEN MORÄNFÖREKOMST

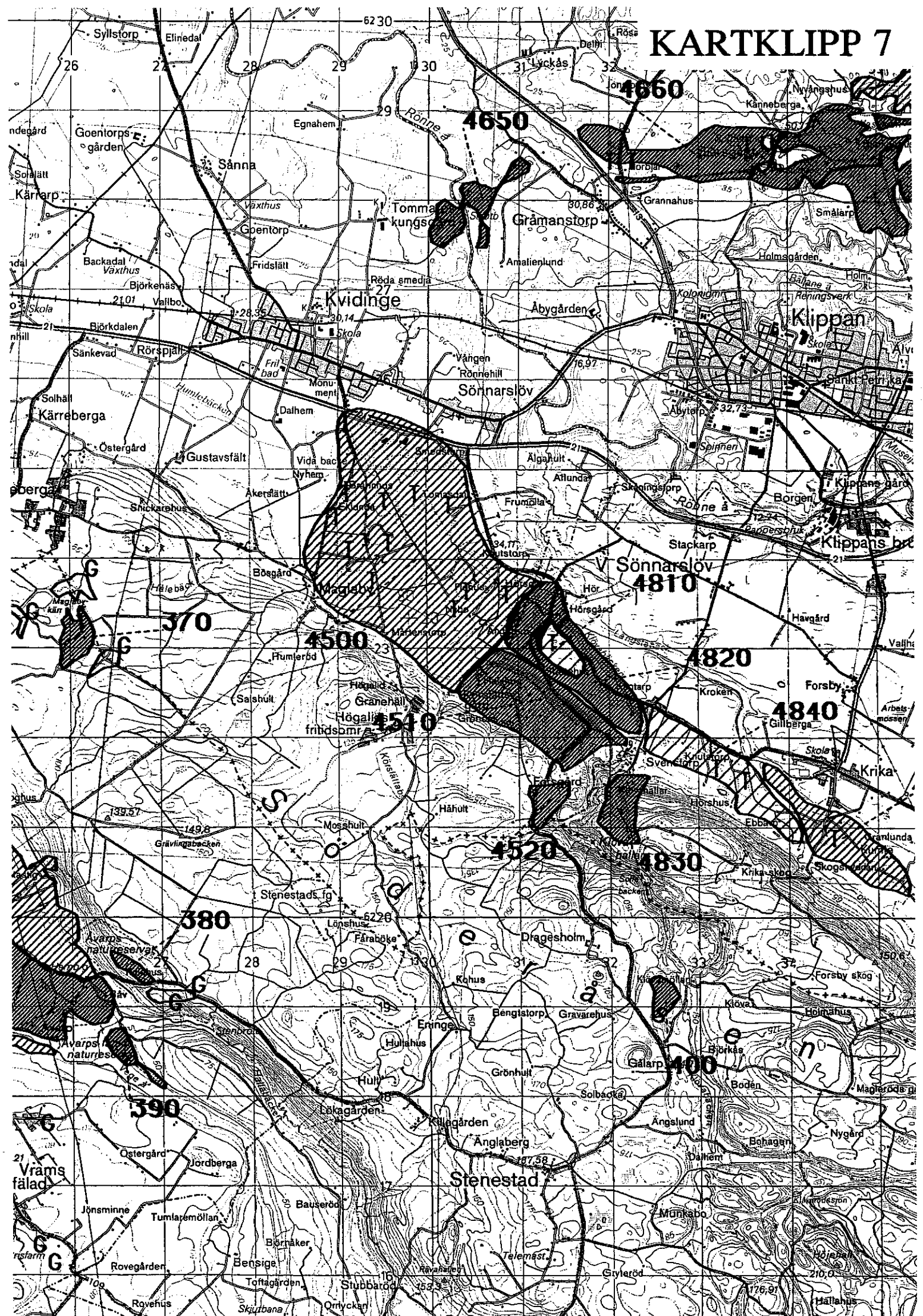
RASTRERING AV FÖREKOMSTERNA

 = NATURV.KLASS I

 = NATURV.KLASS II

 = NATURV.KLASS III

KARTKLIPP 7

Kommun:	Åstorp
Typ av avlagring:	Delta
Materialsammansättning:	10 % grov, 60 % växlande och 30 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	50 000 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Avlagringen vid Kvidinge (Kvidingefältet) är ett delta, morfologiskt väl avgränsat och avlagrat utmed den basala delen av Söderåsens norrlutning. Det är orienterat i NV-SO med den proximala delen i sydost.

Topografiskt består det dels av mer eller mindre plana ytor, dels av en bred höjdrygg inom den nordöstra delen. De mer eller mindre plana ytorna är belägna på nivåer mellan 40 och 50 m ö h med lutning från sydost mot nordväst. Höjdryggen har en bredd på 200-300 m med plan överyta och som högsta höjd 55 m ö h. Höjdryggen är som mest distinkt nordost om Flohus, där den höjer sig 25 m över den omgivande terrängen i nordost. Mot nordväst blir ryggen flackare och övergår i mer utbredda avlagringar.

Grundvattenytan lutar från ca 27 m ö h i sydost till ca 24 m ö h i nordväst, vilket innebär att djupet under markytan vanligtvis är i storleksordningen 20-25 m.

Sand- och grusmaterialet i deltaavlagringen synes överlagra morän, vilken i sin tur vilar direkt på berggrunden. Den utgörs längst i sydväst av urberg och i övrigt av sedimentära bergarter (sandsten, mosten, skifferlera). Bergöverytan synes för stora delar av Kvidingefältet ligga på 10 till 20 m under havsytan, dock med en snabb höjning inom delen närmast Söderåsen.

Avlagringen vid Kvidinge är ett delta, bestående av yt-, mellan- och bottenbädd, uppbyggt av materialet transporterat från sydost mot nordväst och avlagrat sub-akvatiskt. I ett första skede byggdes delat ut mot nordväst och norr i en havsvik. Något senare bildades höjdryggen och avlagringens nordöstra del. Under tiden som sedimentationen ägde rum steg havsytan successivt från ca 43 m ö h till ca 51 å 53 m ö h. Högsta kustlinjen ligger ytterligare något högre och är utbildad vid en senare transgression.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En mycket omfattande täktverksamhet har bedrivits sedan flera årtionden i ett flertal täkter till 20 å 25 meters djup. Materialsammansättningen är något varierande mellan höjdryggen och de mer eller mindre plana bildningarna. Utöver denna variation är materialet vidare mera grov-kornigt inom den proximala sydöstra delen än inom den distala nordvästra delen. Höjdryggen synes grovt förenklat bestå av en 5-15 m mäktig ytbädd, bestående av småblockigt stenigt grus. Den följs av en s k mellanbädd, som är i storleksordningen 10 å 15 m mäktig och bestående av stenigt grus, sandigt grus, grusig sand och sand. Lagerserien avslutas med bottenbädden, vilken är uppbyggd av sand. Denna bottenbädd förekommer till huvudsaklig del under grundvattenytan, d v s lägre än nivån ca 25 m ö h.

Kvidingefältet i övrigt har samma principiella uppbyggnad som höjdryggen, dock med den skillnaden att ytbädden synes vara mindre mäktig på bekostnad av mellanbädden. Även för dessa avlagringar synes den finkorniga bottenbädden till stora delar var belägen under grundvattenytan. Inom huvuddelen av aktuell förekomst avslutas lagerserien uppåt av ett sandskikt, 1-2 m mäktigt. Vidare kan noteras, att det

förekommer täckande lera längs kanterna, liksom även i sänkor uppe på avlagringen.

Sammanfattningsvis är materialsammansättningen ytligt förhållandevis grovkornigt, därunder i stort sett växlande och på djupet sandigt. Vidare konstaterades att materialet är grovkornigare i sydost än i nordväst. Bergartsmaterialet utgörs av kristallina bergarter, dock med enstaka fragment av kol och mosten från den jurassiska berggrunden. Mäktigheten över grundvattenytan är vanligtvis mellan 20 och 25 meter. Teoretiskt uttagbar volym: 50 milj fm³, varav 10 % bedöms som grovkornigt 60 % som växlande och 30 % som sandigt.

Förutsättningarna att finna grus under grundvattenytan: Måttliga-goda. Materialet under grundvattenytan synes till huvudsaklig del tillhöra den s k bottenbädden och är som sådant sandigt med inslag av silt, undantagsvis även lera. Det skall dock poängteras, att lagerföljden under grundvattenytan endast är känd genom några enstaka borrhinar. Vidare förekommer morän närmast berggrunden, belägen på ca 10-20 m under havsytan. Under alla omständigheter kan dock förutsättas en minsta mäktighet av 10 á 15 m. Att på basis av ovan redovisade förutsättningar, inte minst beträffande sammansättningen, redovisa en volym på materialet under grundvattenytan känns ej meningsfullt. I värsta fall kan en sådan volymsiffra t o m vara grovt vilseledande.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Aktuellt område är ett delta som väl avspeglar landisens avsmältning. Det är vidare representativt och utgör en av de största materialförekomsterna i södra Sverige. Det äger därför allmänna geovetenskapliga värden som på sikt bör säkerställas genom dokumentation, förslagsvis en gång per 10:e år.

Samlat naturvärde: Klass III. Hela förekomsten omfattas av en översiktlig täktplan, i vilken lämnas riktlinjer för hur täktverksamheten skall bedrivas med hänsyn till naturvårdsintressena.

4510 KÖRSLÄTT-SÖDERÅSEN (kartklipp 7)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Åstorp
Typ av avlagring:	Delta, åsar och terrasser
Materialsammansättning	30 % grov, 40 % växlande och 30 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Detta närmare 2 km långa avsnitt sträcker sig från Körslätt till ravinen vid Klöva Hallar och utgörs längst i NV vid Körslätt av Kvidingefältets proximalaste del, i övrigt av åsar med bred ryggform och terrasser utmed Söderåsens nordostslutning. Överytan stiger från ca 50 m ö h längst i nordväst till drygt 100 m ö h ca kilometern mot sydost. Den ca 50 m höga och mycket branta slänten som avgränsar området mot nordost är tolkad som en iskontakt. Avlagringens underlag är ej känt. Ej heller djupet till berggrunden.

Grundvattenytan bedöms utmed den nordöstra gränsen ligga på ca 25 m ö h för att stiga mot sydväst och nära sammanfalla med markytan utmed den sydvästra gränsen uppe på Söderåsen. Bortsett från den nordostligaste delen får man räkna med att grundvattenytan sammanfaller i stort sett med överytan för den underlagande moränen och/eller berget.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Öster om Körslätt har funnits en större täkt, vilken numera är avslutad och efterbehandlad. Enligt uppgift från exploatören, Vägverket, har materialet varit förhållandevis grovkornigt (grusigt-stenigt-småblockigt). Materialsammansättningen i övrigt kan endast bedömas på geologiska grunder. Dominerande material bör vara grusigt-stenigt med varierande inblandning av småblock och sand. Generellt sett bör mängden sand vara störst i nordväst men även på djupet kan förväntas partier med sandmaterial. Mäktigheten synes närmast iskontakten utmed begränsningen i nordost vara mer än 50 m, för att avta mot sydväst.

Bergartsmaterialet utgörs främst av kristallina bergarter men även små mängder skiffer och mosten förekommer.

Mäktigheten synes närmast iskontakten utmed begränsningarna i nordost vara mer än 50 m, för att avta mot sydväst. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningarna att finna grus under grundvattenytan: Goda inom nordvästligaste delen vid Körslätt, i övrigt dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Området omfattar dels den mest proximala delen av det egentliga deltat (Kvidingefältet), dels avlagringar avsatta i huvuddräneringsstråket till Kvidingefältet. Avlagringarna är i stort orörda av täktverksamhet och besitter stora vetenskapliga värden av betydelse för tolkningen av isavsmältningen inom NV-Skåne.

Samlat naturvärde: Klass I. Hela förekomsten ligger inom befintligt landskapsbildsskydd (gamla § 19 NVL) och inom område som är av riksintresse för naturvården. Vegetationen inom förekomsten är mycket varierande. Sålunda är sluttningszonen mot NO klädd med högvuxen bokskog och slutningarna mot Söderåsens fot håller halvöppna betesmarker med större ekar mm. I övrigt täcks stora delar av förekomsten av olika skogsplanteringar (gran, lärk, ek o s v) av olika ålder och artsammansättning. Mellan planteringarna finns enstaka fritidshus och någon permanent bostad. Skåneleden tangerar förekomsten i söder. Även om förekomsten ger ett heterogent intryck vad gäller biologi och landskap, gör det höga geovetenskapliga värdet samt läget i direkt anslutning till Söderåsens sluttning, att förekomsten knappast kan komma i fråga för täktverksamhet.

4520 FORSGÅRD (kartklipp 7)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Åstorp
Typ av avlagring:	terrass
Materialsammansättning:	50 % grov, 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Terrassliknande avlagring belägen på Söderåsens norrsluttning väster om Klövabäckens dalgång. Överytan är belägen på drygt 100 m ö h.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter saknas, dock kan antas på geologiska grunder, att materialet är förhållandevis grovkornigt, nämligen grusigt-stenigt med varierande halt av mindre block. Mäktigheten är inte känd men kan på

goda grunder antas endast till någon meter. I huvudsak kan förmodas att grusmaterialet underlagras av morän. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Avlagringen hör bildningsmässigt samman med förekomst 4510 (Körslätt-Söderåsen), vilken avsatts i sprickor och tunnlar av smältvatten från sydost.

Samlat naturvärde: Klass I. Svårbedömt område, då det i dag täcks av äldre granplanteringar. Först mot Klövabäckens dalgång vidtar lövskogen. Hela förekomsten ingår dock i befintligt landskapsbildsskydd (gamla 19 § NVL), föreslaget naturreservat samt riksintresse för naturvården. Skåneleden tangerar förekomsten.

KLIPPANS KOMMUN

TECKENFÖRKLARINGAR:

241 = GRUSFÖREKOMSTNR.

M641 = MORÄNFÖREKOMSTNR.

 = GRUSTÄKT

* = PROV

● = VTI-PROV

G.S.K = LITEN GRUS/SAND/KLAPPERFÖREKOMST

 = LITEN MORÄNFÖREKOMST

RASTRERING AV FÖREKOMSTERNA

= NATURV.KLASS I

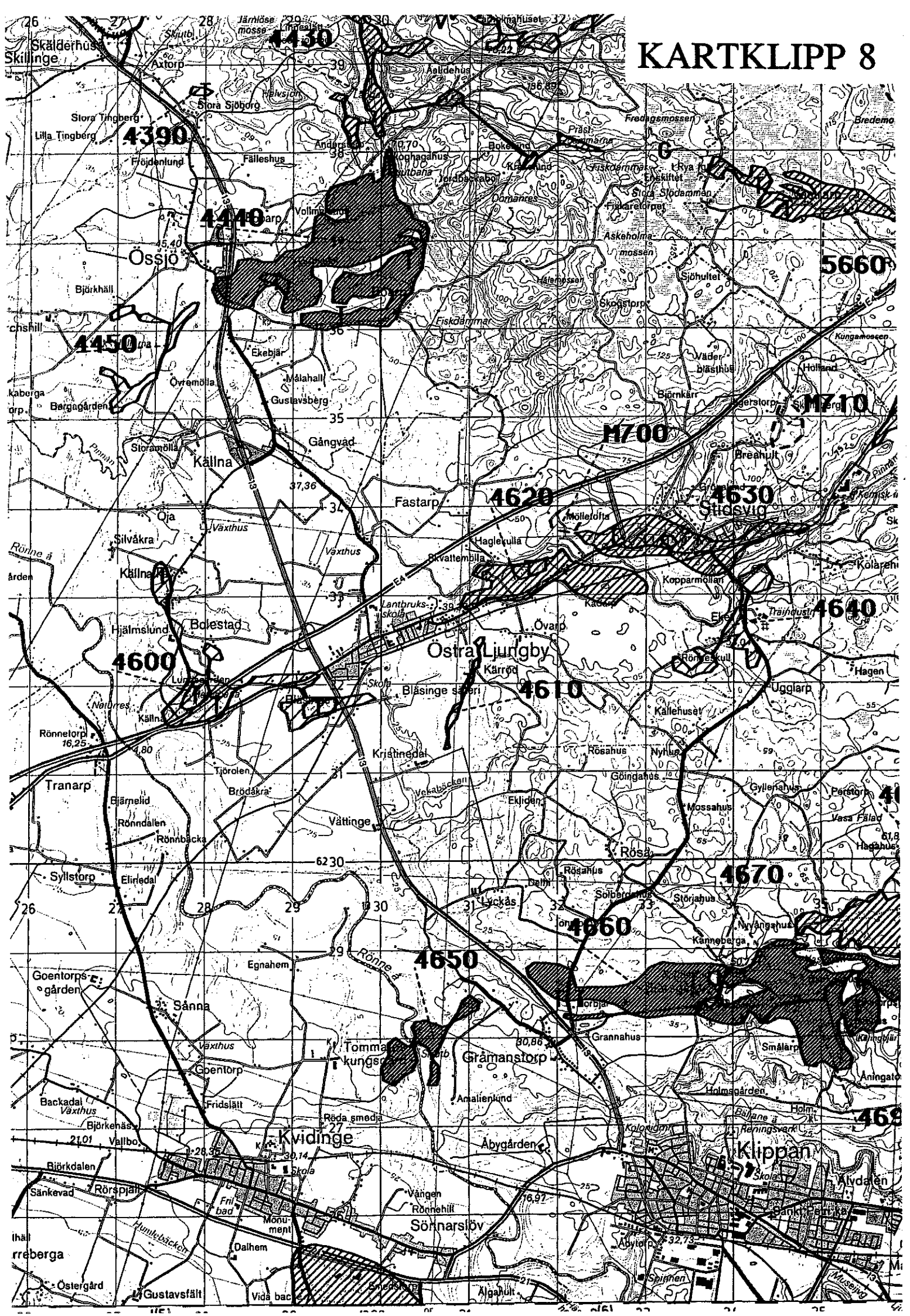

= NATURV.KLASS II

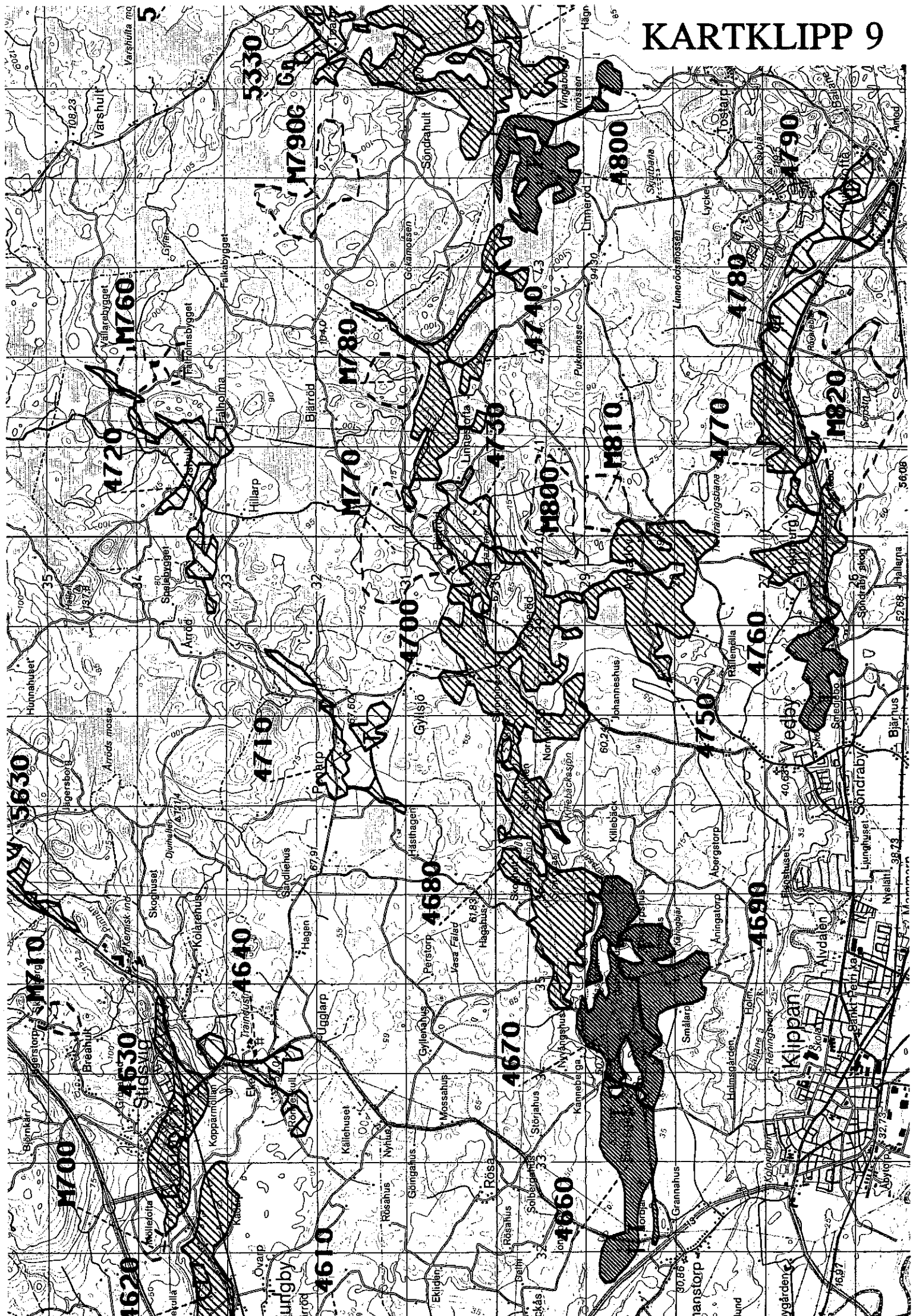

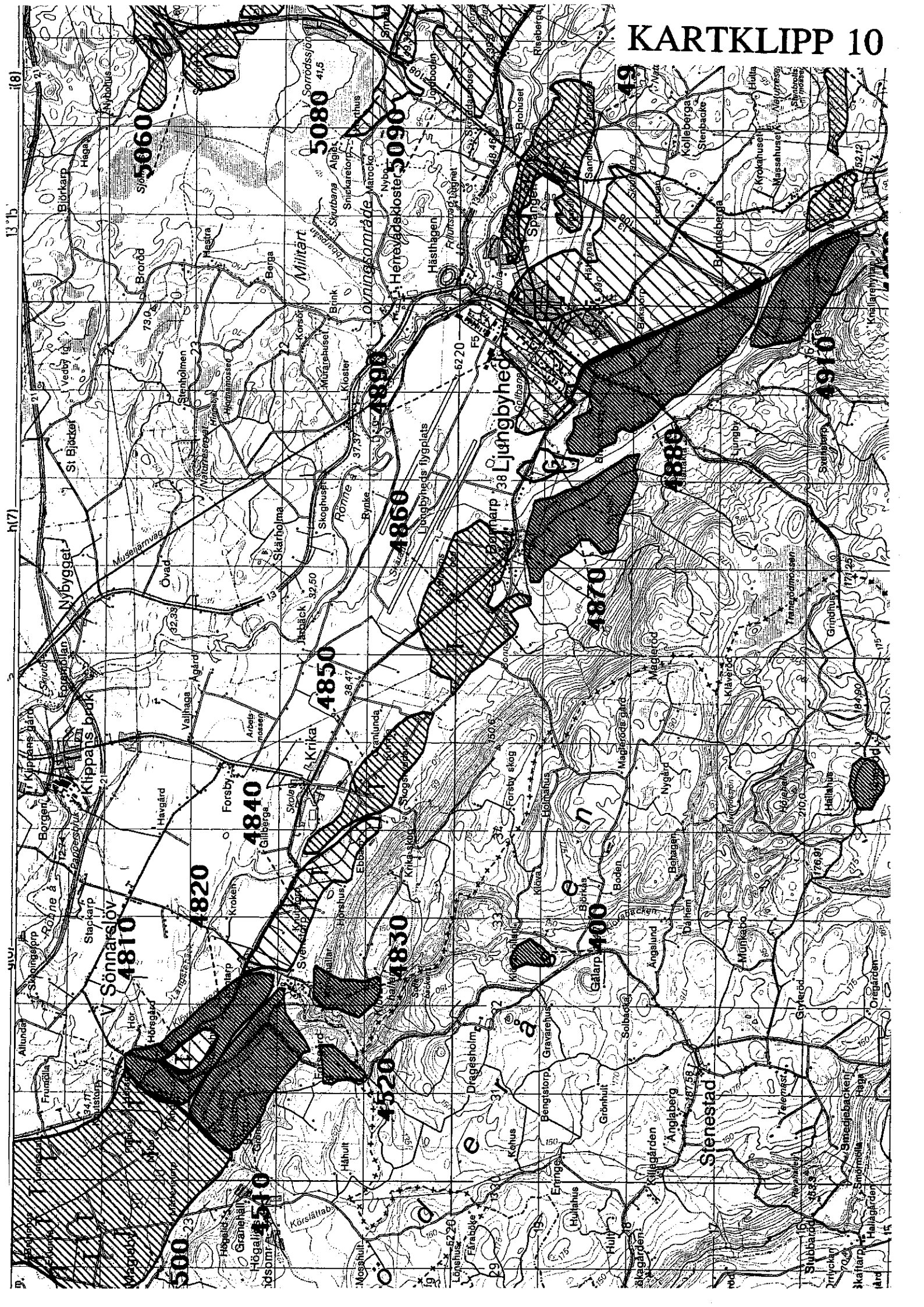
= NATURV.KLASS III

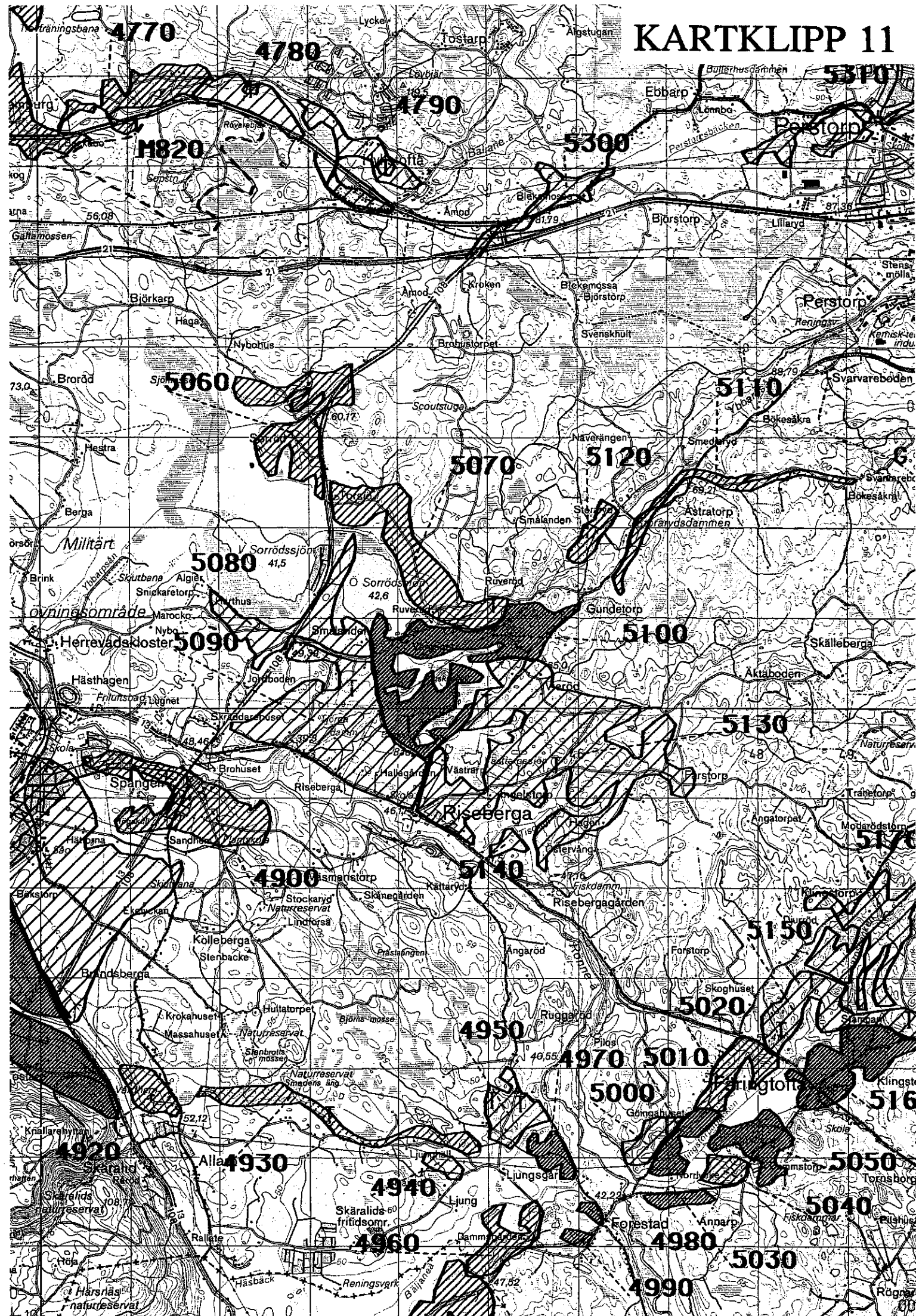
KARTKLIPP 8

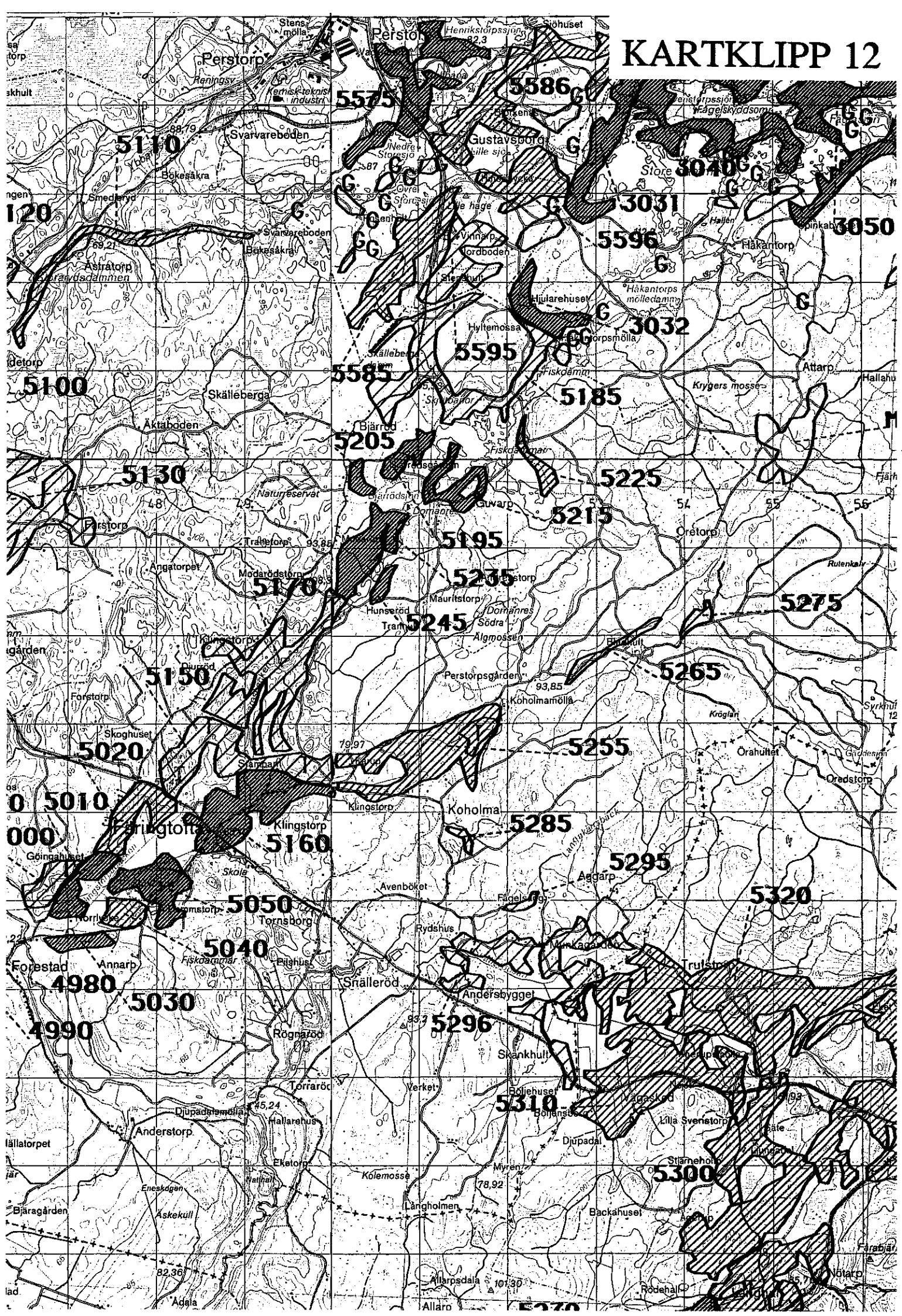
KARTKLIPP 9

[illegible]

KARTKLIPP 12

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Kullar
Materialsammansättning:	90 % växlande, 10 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	2 195 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten utgörs av de mest distala delarna av isälvsavlagringarna i Pinnåns dalgång och består av ett antal mer eller mindre plana kullar. I östra delen av förekomsten finns en flack, 1-3 m hög, ås som sticker upp över omgivande lera.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet består i allmänhet av omväxlande stenigt grus och grusig sand. Bildningen vid Källna samhälle består av sand. Fyra täkter förekommer inom området, varav en igenväxt, två igenrasade och en färsk. Den senare (T3), visar 9 m omväxlande stenigt grus och grusig sand. En av de igenrasade täkterna (T2) uppvisar en liten skärning med 2 m stenigt grus på 12 m grusig sand. Gnejs dominerar bergartsinnehållet. Teoretiskt uttagbar volym: Ca 2,2 milj fm³ varav 10 % uppskattas vara sand och 90 % av växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Delta, kullar och platåer
Materialsammansättning:	40 % grov, 30 % växlande och 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	1 710 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Avlagringen består i den västra delen (V och N om E4:an) av ett höjd-område, sannolikt ett delta. Östra delen består av något lägre och relativt flacka kullar som successivt övergår i moränterräng. I väster avgränsas avlagringen av en relativt markerad brant. Sedimenten fortsätter dock på en lägre nivå mot väster, varför avgränsningen är osäker.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En mycket stor täkt finns vid Skvattemölla. Täkten innehåller mycket generaliserat ett grovt blockigt och stenigt grus i östra delen, mest växlande material i den mellersta delen, och övervägande sandigt material i västra delen. Teoretiskt uttagbar volym: 1 710 000 fm³. Av denna volym uppskattas ca 40 % vara grovt, 30 % ha växlande sammansättning och 30 % vara sandigt material.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Täkten bör följas upp geologiskt för att ytterligare

belysa avlagringens bildningssätt.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten innehåller en mycket stor täkt utefter Pinnån. Denna miljö bör i övrigt förskonas från täktverksamhet.

4630 STIDSVIG (kartklipp 8)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Kullar, fält och en mindre ås
Materialsammansättning	Växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	270 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten består till största delen av flacka kullar och fält som sticker upp 2-4 m (lokalt 5-8 m) över omgivande terräng. I västra delen finns enstaka markerade, ca 10 m höga kullar. Den lilla, 3 m höga och 15 m breda vindlande åsen utgår i öster från ett mycket kuperat moränområde. Åsen är kort och återkommer först som ett par korta ryggar i västra delen av förekomsten. Avgränsningen mot söder är tveksam, grus förekommer även i "åsvängen", men är där underlagrat av lera och ännu ett gruslager.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Endast ett par små husbehovstäkter finns. Materialsammansättningen är mycket växlande att döma av gamla observationer i dessa täkter. En stor del av avlagringen torde ha växlande sammansättning. Centrala delen med åsarna torde domineras av grovt material. Sand torde också påträffas i de yttre delarna av området. Lera och silt kan sannolikt påträffas i de yttre delarna av förekomsten. Sammansättningen förenklas till växlande.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Tillgängliga delar av förekomsten faller huvudsakligen nära Pinnån, till vilken det bör tas stor hänsyn.

4640 UGGLARP (kartklipp 8)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Flacka kullar, platåer och fält
Materialsammansättning:	50 % växlande och 50 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	490 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Ett större område med flacka kullar. Av dessa har endast de högre tagits med i förekomsten. Kullarna och platåerna är vanligen 3-5 m höga.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter saknas. Endast en äldre husbehovstäkt finns i den del av förekomsten som ligger närmast Ugglarp. Där har

observerats >2,5 m sand. I vägkanterna påträffas lokalt grus med relativt hög stenhalt. Teoretiskt uttagbar volym: 490 000 fm³. Ca 50 % antas vara växlande och 50 % vara sandigt material.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. Möjligen är de måttliga i den norra delen.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

4650 GRÅMANSTORP-TOMMARP (kartklipp 8)

3 C Helsingborg NO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Kullar
Materialsammansättning:	50 % växlande, 50 % sand
Teoretisk uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	klass I

Beskrivning: Förekomsten utgörs av de mest distala delarna av isälvsavlagringarna vid Bjärsgård. De mjukt rundade, 20-30 m höga, kullarna består i markytan av grus och sand med små fläckar av glacial lera. Dödishålor och iskontakter på en nivå 25-30 m över havet tyder på att dödis kvarlåg ca 30 m under högsta kustlinjen under regressionen efter deglaciationen. Förekomsten kan betraktas som de synliga delarna av subakvatiskt bildade åskullar.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täktverksamhet förekommer ej. På grundval av bedömningen av förekomstens bildningssätt samt observationer i markytan, kan materialet anses bestå av omväxlande sand och stenigt grus. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Mångformiga, orörda, välutbildade och ovanliga subakvatiska åskullar bildade ca 30 m under högsta kustlinjen. Intressanta för forskning och undervisning p.g.a. dödisformerna under högsta kustlinjen.

Samlat naturvärde: Klass 1. Hela förekomsten omfattas av föreslaget skydd för naturmiljön. Utöver de höga geovetenskapliga värdena, kan nämnas bildningarnas enastående betydelse i det i övrigt helt öppna landskapet.

Vegetationen är mest varierande i delarna öster om Rönne å, där det finns såväl mogen granskog som bokskog med lövängsrester i form av hasselbuketter. Välvärdade fornlämningsområden med imponerande ekar bidrar till att öka landskapsvärdet.

4660 BJÄRSGÅRD VÄSTRA (kartklipp 9)3C Helsingborg NO

Kommun: Klippan

Typ av avlagring: Ås under HK (högsta kustlinjen) samt kullar

Materialsammansättning: 100 % växlande

Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Naturvårdsklass: Klass I

Beskrivning: En stor, kraftigt utsvallad ås, eller möjligen flera åsar, breder ut sig väster om Bjärsgård. Området är lätt småkuperat och mycket låga och diffusa ryggar kan skönjas på flygbilder över området. Vid Norbjär finns en markerad höjd som når 50 m ö.h. Söder om Norbjär finns en liten, ca 2,5 m hög och 10 m bred parallellås som inte verkar utsvallad.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Av tidigare täkter vid Norbjär och pågående täkt strax väster om Bjärsgård att döma kan materialet vara grovt, blockigt och stenigt grus i den centrala delen av bildningen. I det grova materialet uppträder linser och tunna skikt med lera. I samma material finns dessutom en relativt hög halt med kraftigt uppsprucket och vittrat urberg. I de yttre delarna, såsom vid den pågående täkten, växlar materialet från relativt grovt grus i ytan till sand på större djup. I mellanskiktet finns material med växlande sammansättning. Vid volymberäkningarna har hela avlagringen förutsatts ha växlande sammansättning. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Området har en speciell geologisk prägel med dess svallade och utjämnade åsar och har betydelse för den geologiska forskningen.

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten ligger helt i ett öppet landskap som ingår i ett större område redovisat i kulturminnesvårdsprogrammet. Det bedöms trots den relativt moderna åkerstrukturen ha stort värde för helheten i landskapet och bör därför undantas från täktverksamhet.

4670 BJÄRSGÅRD ÖSTRA (kartklipp 9)

3C Helsingborg NO

Kommun: Klippan

Typ av avlagring: Åsnät, kullar och platåer

Materialsammansättning: 25 % grov och 75 % växlande

Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Naturvårdsklass: Klass I

Beskrivning: Förekomsten består av ett mycket vackert utformat och utbrett åsnät med åsar vars höjd varierar mellan 6 m och 10 m och bredd mellan 20 m och 50 m. Mellan åsarna finns djupa dödishålor som är antingen torra, torvfyllda eller består av småsjöar. Inom förekomsten, eller strax väster om den, övergår åstypen från subakvatisk till subaeril typ. Åsarna omges av relativt stora kullar och, framför allt i den södra delen, platåer.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Skärningar saknas. Materialsammansättningen antas vara grov i åsarna och växlande i övriga delar. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga eller möjligen goda i de centrala delarna.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Åsarna är ovanligt vackra och orörda. Storleken på åsnätet är också anmärkningsvärt.

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten hyser en mycket varierande natur, där lövskogar och en mängd mindre vattensamlingar är viktiga inslag. Området har ett väl utvecklat vågnät vilket ökar tillgängligheten och därmed värdet för friluftslivet.

4680 SJÖKROKASJÖN (kartklipp 9)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsnät, kullar och platåer
Materialsammansättning:	25 % grov och 75 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	2 340 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Västra delen består av ett större område med småkuperat åsgrusbälte vid Nysjöhus. Ett omfattande åsnät breder ut sig öster om Sjökroken. Åsgrusbältet, i form av småkulliga isälvsavlagringar, breder ut sig både norr och söder om åsnätets östra delar. Såväl åsarnas som kullarnas storlek varierar inom vida gränser.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Större skärningar saknas. Materialet i åsarna bedöms vara grovt. I kullarna torde det till stor del ha växlande sammansättning. Teoretiskt uttagbar volym: 2 340 000 fm³. Därav bedöms ca 25 % vara grovt och 75 % ha växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga eller måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Åsnätet är vackert och stort.

Samlat naturvärde: Klass II. Ett mycket varierande och delvis svåröverskådligt område. Huvuddelen är skogbeväxt med en hel del hyggen och planteringar, men även lite lövskog. Delar föreslagna som naturreservat i naturvårdsplanen.

4690 SMÅLARP (kartklipp 9)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Kullar och platåer
Materialsammansättning:	30 % grov och 70 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Ett par utbredda platåliknande bildningar, möjligen ett delta, finns i anslutning till åsnätet vid Bjärsgård. Överytan når strax över 50 m ö.h. Nivån sammanfaller i stort med HK (högsta kustlinjen). Möjligen finns i de västra och sydvästra delarna lera på någon meters djup under de grövre sedimenten.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En mindre, igenrasad täkt finns vid Jonstorp. Materialet i tåkten tycks vara grovt med relativt hög blockhalt. I övrigt är sammansättningen okänd. Ytan är dock till största delen grusig. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten hyser ett storslaget och mycket vackert landskap. Då samtidigt förekomstens materialinnehåll torde ha ringa exploateringsintresse bör förekomsten undantas från framtida täktverksamhet.

4700 HÅLEDAMMEN (kartklipp 9)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, kullar och platåer.
Materialsammansättning:	40 % grov, 40 % växlande och 20 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	2 060 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Ett relativt brett åsnät sträcker sig i stort sett i östvästlig riktning. Åsarna är väl utformade, ofta 4-8 m höga och 20-30 m breda. Mellan och kring åsarna finns ett åsgrusbälte med oregelbundna kullar och större platåliknande fält.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter saknas i åsarna. De förutsätts innehålla grovt material liksom de närmast liggande delarna av det småkulliga området. Längre från åsarna övergår en allt större del av avlagringarna i växlande och sandiga sediment. Teoretiskt uttagbar volym: 2 060 000 fm³. Därav är ca 40 % grovt material (i åsarna och de åsnära kullarna), 40 % har växlande sammansättning (i kullarna) och 20 % är sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Även detta område innehåller vackra och lättillgängliga åsar, åsnät och åsgrusbälte.

Samlat naturvärde: Klass II. Ett mycket varierande och tilltalande område. Lövskogar, betesmarker och vattendrag finns frekvent i området.

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Kullar och platåer
Materialsammansättning:	5 % grov, 15 % växlande och 80 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	700 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Större delen av området består av flacka, ofta platåliknande kullar med en relativ höjd på 3-6 m. Den underlagrande moränen är undulerande, och sedimentmaktigheten mycket svårbedömd. Mot NO koncentreras avlagringarna till en relativt markerad dal på vars södra sida finns en 2-5 m hög och 15-20 m bred, terrassformig ås. Terrassformade bildningar förekommer också utmed norra delen av området vid Penarp.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Endast ett par, till största delen igenrasade täkter finns inom förekomsten. Stenigt grus förekommer framför allt i de ytligare delarna. Teoretiskt uttagbar volym: 700 000 fm³. Av dessa antas ca 5 % vara grovt, 15 % ha växlande sammansättning och 80 % vara sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga, bortsett från området kring mossen vid Penarp. Där är förutsättningarna måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar och kullar
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	770 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten består av en mycket oregelbunden ås. Den är småkullig och bitvis ganska bred. Dimensionerna är vanligen blygsamma, men höjden varierar mellan 4 m och 7 m och bredden mellan 15 m och 50 m. I sydvästra delen slingrar sig åsen i den centrala delen av en sänka på vars sluttningar finns oregelbundna kullar.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: I den östligaste delen finns flera små och igenrasade täkter i en väl avgränsad, 7 m hög och 25 m bred ås. Materialet tycks vara grovt eller växlande. Teoretiskt uttagbar volym: 770 000 fm³. Därav är ca 50 % grovt och 50 % har växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III. Vid en eventuell täktexploatering bör hänsyn tas till lövskogen och vattendragen.

4730 LINNESTOFTA VÄSTRA (kartklipp 9)

3C Helsingborg NO

Kommun: Klippan
Typ av avlagring: Åsar, åsnät och kullar
Materialsammansättning: 50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 410 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Förekomsten består av slingrande, 5-10 m höga och 25-35 m breda åsar. En del flacka fält och mer eller mindre kuperade områden finns i anslutning till åsarna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Skärningar saknas. Sannolikt består åsarna till större delen av grovt, blockförande och stenigt grus. Resterande delar torde ha växlande sammansättning. Teoretiskt uttagbar volym: 410 000 fm³, varav 50 % uppskattas vara grovt material och 50 ha växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

4740 LINNESTOFTA ÖSTRA (kartklipp 9)

3C Helsingborg NO

Kommun: Klippan
Typ av avlagring: Åsar, åsnät och kullar
Materialsammansättning: 50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 1 915 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Till största delen består förekomsten av långa, raka och förhållandevis mäktiga åsar. De är 8-10 m höga och 25-35 m breda. En del kullar uppträder i åsgrusbältet, men kullarna är föga utbredda. En betydligt mindre ås sträcker sig norrut från huvudåsen.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Skärningar saknas. Sannolikt består största delen av åsarna av grovt, blockförande stenigt grus. Samma material torde dominera de mest åsnära kullarna. Resterande delar antas ha en växlande sammansättning. Teoretiskt uttagbar volym: 2 320 000 fm³. Därav torde ca 50 % vara grovt material och 50 % ha växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Åsarna är delvis sällsynt väl utformade, långa och raka.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten är mycket mångformig från väster till öster, såväl vad gäller geomorfologi som vegetation. Vegetationen är lövskog i västra delarna för att successivt övergå i ren barrskog i östra delarna. Där är åsen omgiven av myrmark.

4750 ANKARLÖV (kartklipp 9)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Utbredda fält, kullar och ås
Materialsammansättning:	10 % växlande och 90 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	1 100 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Området består av en oregelbunden småkullig ås i nordvästra delen. Åsen är blott 3-5 m hög men upp till 50 m bred. Ett flertal dödishålor finns i anslutning till åsen. För övrigt ansluter den till ett mycket utbrett och till stora delar helt plant fält. Avgränsningen av förekomsten i dessa fält är osäker, eftersom moräntans morfologi och nivå är i det närmaste omöjlig att uppskatta.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Endast ett par små husbehovstäkter finns dels i åsen, dels i den norra delen av fälten. Sand dominerar i förekomsten. Teoretiskt uttagbar volym: 1 100 000 fm³. Därav bedöms 10 % ha växlande sammansättning och 90 % vara sand.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Särskilt områdets västra delar med lövskog och varierande topografi är värdefulla från naturvårdssynpunkt. Ev täktexploatering försvåras av den spridda bebyggelsen, varav huvuddelen synes vara för fritidsändamål.

4760 VEDBY (kartklipp 9)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Ås, kullar och platåer
Materialsammansättning:	20 % grov, 20 % växlande och 60 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Förekomsten består av en ca 4 m hög och 10 m bred ås som är småkullig, lätt vindlande och uppdelad i relativt korta segment. Åsen omges av dödishålor. Runt dessa finns ganska markerade och platåliknande kullar. Lokalt höjer sig dessa drygt 7 m över intilliggande bäck. Avgränsningen av det småkulliga fältet är mycket osäker. Sedimentmaktigheten är svår att bedöma.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Skärningar saknas. Åsen bedöms bestå av ganska grovt stenigt grus. Kullarna bedöms ha växlande sammansättning eller

domineras av sand. Framför allt i sydvästra delen dominerar sand. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten innehåller värdefulla naturelement i form av lövskog, betesmark och vattendrag, Bäljane å. Närheten till Klippans samhälle (Vedby) bidrar till att förekomsten bör undantas från täktverksamhet.

4770 HAMBURG (kartklipp 9)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Kullar, plåtår och ås
Materialsammansättning:	20 % grov, 20 % växlande och 60 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	810 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten består liksom området västerut av en liten, vindlande och 3-5 m hög och 10-15 m bred ås. Denna omges av kullar och flacka fält, framför allt på norra sidan av Bäljane å. Lokalt sticker morän upp genom sedimenten, och avgränsningen av förekomsten är osäker. Mot öster övergår kullarna i dalfyllnad längs ån.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Färskas täkter saknas. Ett par stora, nu helt utbrutna och återställda grustag har dock funnits. Materialet tycks ha varit växlande. Mot öster torde inslaget av sand och mo öka. Åsen innehåller sannolikt grovt material med relativt hög blockhalt av ytan att döma. Teoretiskt uttagbar volym: 810 000 fm³. Därav uppskattas 20 % bestå av grovt material, 20 % ha växlande sammansättning och 60 % vara sand.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Stor hänsyn bör tas till lövskog och miljön kring ån vid eventuell täktverksamhet.

4780 HYLLSTOFTA VÄSTRA (kartklipp 9)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Dalfyllnad
Materialsammansättning:	30 % växlande och 70 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	450 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: En helt plan avlagring som täcker dalbotten längs Bäljane å. Sedi-

menten torde vara avsatta under eller i nivå med HK (högsta kustlinjen).

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En större täkt finns strax norr om Rövarebjär. Täkten tycks vara i stort sett avslutad och är igenrasad. Sedimenten består i de översta 0,5-2 m av sandigt grus med hög stenhalt. Därunder finns likaledes 0,5-2 m sandig grovmo som i sin tur överlagrar strömskiktad grovmo med siltskikt. Endast de övre 3 m har räknats som fyndigt material. Därav antas ca 1 m vara grus och resten sand och mo. Teoretiskt uttagbar volym: 450 000 fm³. Därav uppskattas 30 % ha växlande sammansättning och 70 % vara sand och mo.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

4790 HYLLSTOFTA ÖSTRA (kartklipp 11)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Dalfyllnad och lateralbildning
Materialsammansättning:	60 % växlande och 40 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	440 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten består av de östligaste delarna av dalfyllnaden längs Bäljane å samt en lateralterrassliknande bildning vid Hyllstofta samhälle. Möjligen är den senare bara en smalare del av samma dalfyllnad med en iskontaktbrant mot dalcentrum.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En nu helt återställd täkt i östra delen av den norra dalfyllnaden innehöll omväxlande lager av mo, sand och grus. Övergångsjordarter mellan morän och sediment förekom i tåkten, liksom rena moränkullar som stack upp nära den ursprungliga markytan. Stora block var vanliga i tåkten. Andelen sand i sedimenten torde öka mot väster i dalgången. Teoretiskt uttagbar volym: 440 000 fm³. Därav uppskattas ca 60 % ha växlande sammansättning och 40 % vara sand.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

4800 LINNERÖD (kartklipp 9)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsnät, kullar och platåer
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande

Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³
Naturvårdsklass: Klass I

Beskrivning: Förekomsten består av åsar med varierande storlek. Höjden är normalt 4-8 m, men kan lokalt nå över 15 m. Bredden varierar mellan 10 m och 15 m. Mellan ryggarna når grundvattenytan ofta upp till markytan i de djupare dödisgroparna. I södra delen finns relativt utbredda kullar och platåer som vanligen är 3-5 m höga.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter saknas, endast en större vägs kärning ger insyn i avlagringen. Sannolikt innehåller större delen av ryggarna grovt material, medan omgivande kullar och en del av de mera perifera ryggarna byggs upp av material med växlande sammansättning. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Förekomsten omfattar ett välutbildat och delvis imponerande åsnät.

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten hyser mycket välutbildade geoformer och med delvis imponerande mått. Höjdskillnader på >20 m förekommer. Området är förhållandevis samlat och med mycket varierande vegetation som lövskog, sumpskog, mogen granskog och öppna betesmarker. Inom en region med förhållandevis mycket grusförekomster bör denna undantas från täktverksamhet.

4810 STÄTTEHUS (kartklipp 10)

3C Helsingborg SO

Kommun: Klippan
Typ av avlagring: ås
Materialsammansättning: 20 % grov, 40 % växlande och 40 % sand
Teoretiskt uttagbar volym: 2 milj fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Aktuellt område utgör del av en bred flack åsliknande avlagring med markytan som högst på ca 45 m ö h. Grundvattenytan ligger på ca 17 m ö h med svag lutning från sydväst mot nordost. Berggrunden är belägen på ca 0 m ö h. Förekomsten är utbildad med ytbädd, mellanbädd och bottenbädd, där mäktigheten på såväl yt- som mellanbädden växlar snabbt från enstaka meter till ca 10 m. Ytbädden är småblockig-stenig-grusig med sandskikt, mellanbädden sandig till grusig-stenig samt bottenbädden sandig med siltskikt.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Inom den nordvästra områdesdelen finns en stor, ca 25 m djup täkt med en lagerföljd växlande från grovkornigt överst via växlande till sandigt. De olika materialgrupperna uppvisar stora variationer i mäktigheten. I den södra delen av täkten finns ett mycket grovkornigt och dåligt sorterat material. Maximala mäktigheten över grundvattenytan närmar sig 30 meter. Teoretiskt uttagbar volym: 2 milj fm³, varav 20 % bedöms som grovkornigt, 40 % som växlande och 40 % som sandigt.

Förutsättningarna att finna grus under grundvattenytan: Måttliga-goda. Materialet

bedöms som sandigt med inslag av såväl grus som silt.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Aktuell förekomst är att betrakta som ett subakvatiskt bildat delta med en materialtransport från sydost mot sydväst. Den är en proximal del av Kvidingefältet, vars geovetenskapliga värde motiverar en dokumentation av den planerade täktverksamheten. Förslagsvis kan den begränsas till två tillfällen - den första om något år och den andra innan täktverksamheten inom Höör 2:33 avslutas.

Samlat naturvärde: Klass III. I princip hela förekomsten omfattas av gällande täktillstånd.

4820 KLINTARP (kartklipp 10)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	ås
Materialsammansättning:	20 % grov, 40 % växlande och 40 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Bred, flackt välvd åsliknande avlagring med krönet på maximalt ca 45 m ö h, vilket är ca 30 m högre än Klövabäcken i nordost. Avgränsningen mot område 20 (Körslätt-Söderåsen) utgörs av en flack svacka, någon meter djup. Grundvattenytan kan förväntas luta från ca 20 m ö h i sydväst till ca 15 m ö h utmed Klövabäcken. Berggrunden beräknas ligga omkring nivå 0, något lägre i nordost och något högre i sydväst. Huruvida morän finns mellan berget och de sorterade sedimenten är inte känt.

Avlagringen hör i princip ihop med Kvidingefältet och är utbildad med yt-, mellan och bottenbädd, där bottenbädden synes vara den avgjort mäktigaste. I fråga om materialsammansättningen bör den i stort sett vara densamma som inom förekomst 4810 (Stättehus).

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Inom nordvästligaste delen finns en större efterbehandlad täkt och vidare söder om Klintarp ävenledes en större efterbehandlad täkt. Materialet i ytbädden kan bedömas som småblockigt-stenigt-grusigt, i mellanbädden som sandigt till grusigt-stenigt samt i bottenbädden som sandigt med siltskikt. Allmänt sett synes materialet vara något grövre och sämre sorterat i den sydöstra delen än i den nordvästra, beroende på att yt- och mellanbäddarna kan förmodas vara mäktigare än längre mot nordväst, där således bottenbädden dominerar. Maximala mäktigheten över grundvattenytan har beräknats till 25 å 30 m. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda. Betydande volymer av i huvudsak sand med inslag av såväl grus som silt bedömes förekomma under grundvattenytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Ett subakvatiskt bildat delta som utgör den proximala delen av Kvidingefältet. Det representerar stora geovetenskapliga värden av betydelse för tolkningen av landisens avsmältning. Geovetenskapligt hör detta

område strikt ihop med förekomst 4510 (Körslätt-Söderåsen).

Samlat naturvärde: Klass I. Hela området omfattas av befintligt landskapsbildsskydd (gamla § 19 NVL) samt ingår i föreslaget riksintresse för vetenskaplig naturvård. Stor del av förekomsten är åker- och betesmark, men i dalgångar och sluttningszoner finns lövskog. Enstaka planteringar av gran och blågran finns även. På den SO delen finns en mycket tilltalande halvöppen betesmark med eventuella skottskogsrester, stora socklar på ekarna.

4830 KLÖVA HALLAR (kartklipp 10)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar och terrasser
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Åsar och terrasser avlagrade på kanten av den mycket markerade Klövbäckens dalgång på nivåer från ca 50 m ö h i norr till ca 150 m ö h i söder. Avlagringarna växlar snabbt mellan ås- och terrassform, där åsarna kan höja sig 20 å 30 m över omgivningen. Den snabba topografiska växlingen mellan avlagringsformerna ger i kombinationen med läget utmed Klövbäckens dalgång och den kraftiga höjningen av markytan från norr mot söder ett storslaget och omväxlande synintryck. Isälvsavlagringen ligger ställvis på morän, ställvis direkt på urberget.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter saknas, dock har den bedömningen gjorts att materialet dels är förhållandevis grovkornigt (grusigt-stenigt-blockigt), dels innehåller snabba växlingar med avseende på kornfördelningen. Huvudparten av materialet utgörs av kristallina bergarter men med ca 5 % inblandning av sedimentära bergarter, främst lerskiffer. Måktigheten varierar snabbt från någon meter till ställvis 20 meter. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningarna att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Denna förekomst utgör en del av ovan beskrivna delområden inom kartbladet Helsingborg SO. Tillsammans med förekomsterna 4510, 4820 och 4520 ger dessa en samlad bild av isavsmältningsförloppet för denna del av Söderåsen. Utöver detta värde har dessa förekomster såsom glaci-fluviala bildningar ett allmänt geovetenskapligt egenvärde genom sin mångformighet, orördhet och representativitet.

Samlat naturvärde: Klass I. Hela förekomsten omfattas av befintligt landskapsbildsskydd (gamla § 19 NVL), föreslaget naturreservat samt riksintresse för den vetenskapliga naturvården. Skåneleden går genom de SV delarna av förekomsten. Hela området är mycket kuperat samt klätt med högvuxen bokskog.

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Ås
Materialsammansättning:	30 % grov, 20 % växlande och 50 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	750 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten utgörs av en flack rygg, 100-300 m bred, med den plana överytan på som högst 42 m ö h. Den omgivande terrängen i NO och SV faller till nivåer mellan 20 och 30 m ö h. Grundvattenytan lutar svagt från SV mot NO och ligger centralt inom området på nivån ca 25 m ö h.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Omfattande täktverksamhet har bedrivits i den nordvästra delen, där numera Klippans kommun har en vattentäkt. Inom den mellersta områdesdelen pågår grusbrytning.

Materialet i den morfologiskt framträdande ryggen är i huvudsak grusigt-stenigt samt i övrigt sandigt. Mäktigheten över grundvattenytan är i ryggen maximalt 17 meter, dock är genomsnittshöjden väsentligt lägre. Utmed sidorna kan såväl över som i de sandiga sedimenten förekomma finkorniga lager av silt och lera. Teoretiskt uttagbar volym: 750 000 fm³, varav 30 % bedöms som grovkornigt, 20 % växlande och 50 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda. Dessa förutsättningar bedöms som goda materialmässigt med åtskilliga meter sand-, grus- och stenmaterial under grundvattenytan. Genom att hela området ligger inom skyddsområdet för Svenstorps-vattentäkten är f n ingen brytning under grundvattenytan aktuell.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Aktuell förekomst ingår i ett längre stråk utmed Söderåsen. Genom bl a den omfattande täktverksamheten reduceras det geovetenskapliga värdet väsentligt.

Samlat naturvärde: Klass III. Hela förekomsten ligger inom befintligt landskapsbildsskydd (gamla 19 § NVL) och riksintresse för naturvården. På grund av pågående täktverksamhet och mycket anläggningar blir dock det samlade naturvärdet lågt.

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Ås
Materialsammansättning:	80 % växlande och 20 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	1 500 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Avlagringen bildar en flack ås med det mycket svagt välvda eller plana krönet som högst på 44 m ö h. Höjden över omgivande flacka terräng är i storleksordningen 5-10 m. Grundvattenytan är i grustaget i Kumle avvägt till nivån 36 m ö h.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En mindre efterbehandlad täkt finns i Krika jämte ett antal skärningar inom den nordvästra delen, som utgör ett militärt område. Materialet synes i stort vara grusigt med varierande inslag av sand och sten. Block bedöms saknas. Vissa områden med välsorterad sand får vidare förutsättas. Teoretiskt uttagbar volym: 1 500 000 fm³, varav 80 % bedöms som växlande och 20 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda. Sand- och grusmaterialet kan antas fortsätta åtskilliga meter under grundvattenytan, dock ingår hela förekomsten i det yttre skyddsområdet för Svenstorpstvattentäkten.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Liksom förekomst 4840 Knutstorp är denna förekomst avlagrad som en serie överlappande åsdeltan i ett estuarium, som successivt förflyttats mot sydost. Det låga geovetenskapliga värdet är beroende på täkter och annan verksamhet.

Samlat naturvärde: Klass II. Stor del av förekomsten ligger inom befintligt landskapsbildsskydd (gamla § 19 NVL) och riksintresse för naturvården. Täktverksamheten är f n i princip avslutad inom förekomsten och sambandet med Söderåsens mäktiga nordbrant är mycket påtaglig.

4860 BONNARP (kartklipp 10)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Ås och delta
Materialsammansättning:	20 % grov, 50 % växlande och 30 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	3 000 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Utöver en flack åsliknande avlagring i sydväst utbreder sig en delta-liknande avlagring vid Bonnarp. Den sammanlagda bredden på förekomsten är närmare 1 km. Överytan är belägen som högst på drygt 50 m ö h. Den omgivande terrängen i sydväst ligger på ca 45 m ö h och i nordost på ca 40 m ö h. Höjdskillnaderna är som synes ej särskilt stora. Grundvattenytan bedöms ligga på ca 39 m ö h med svag lutning från sydväst mot nordost. Mer eller mindre tydliga iskontakter och dödisgröpar förekommer i nordost och öster.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: I den nordvästra delen finns en större täkt, där materialet centralt i ryggen är grusigt och grusigt stenigt, ställvis även blockigt. Mot sidorna och på djupet ökar sandhalten. I övrigt får materialsammansättningen bedömas på geologiska grunder. Således bedöms delen vid Bonnarp ytligt bestå av en grusig-stenig s k ytbädd, följd av sandigt och/eller grusigt material (den s k mellanbädden). Utmed sidorna kan vidare förekomma överlagrande lera. Mäktigheten över grundvattenytan är som störst drygt 10 m, genomsnittsmäktigheten är dock betydligt lägre. Teoretiskt uttagbar volym: 3 000 000 fm³, varav 20 % bedöms som grovkornigt, 50 % som växlande och 30 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda. I stort sett synes sand- och grusmaterialet fortsätta 10 m under grundvattenytan. Materialsammansättningen kan antas vara sandig och grusig-sandig. Den nordvästligaste delen ingår i det yttre

skyddsområdet för Svenstorps-vattentäkten.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. En något mera komplex del av isälvsstråket utmed Söderåsen genom den deltaliknande ansvällningen vid Bonnarp. Detta i kombination med den begränsade täktverksamheten motiverar klass 2.

Samlat naturvärde: Klass II. En mindre del av förekomsten längst i söder omfattas av befintligt landskapsbildsskydd (gamla 19 § NVL). Söder om landsvägen dominerar öppen åkermark medan det norr om finns igenväxande mark av hyggeskaraktär. Militära skyddsområdet ansluter norr om förekomstgränsen.

4870 NYSLÄTT (kartklipp 10)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsdelta
Materialsammansättning:	20 % grov, 30 % växlande och 50 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Bildningen är längst i nordväst och sydost av flack åskaraktär, i övrigt deltaliknande med överytan på något över 50 m ö h. Höjden över Skärån i nordost är drygt 10 m medan höjdskillnaden i sydväst är mindre för att längst i söder ansluta till Söderåsens sluttning. Grundvattenytan är belägen på ca 40 m ö h.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter saknas. Materialet kan således endast bedömas på geologiska grunder, där delen över grundvattenytan kan tänkas bestå av en ytbädd, grusig-stenig, och en s k mellanbädd, sandig och/eller grusig. Mäktigheten över grundvattenytan är maximalt drygt 10 meter, genomsnittsmäktigheten dock någon meter lägre. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga-goda. Sannolikt finns i storleksordningen 10 m sandigt material under grundvattenytan. Undantag utgör den sydligaste delen, där den underliggande moränen väntas stiga genom närheten till Söderåsen.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Denna förekomst ger tillsammans med förekomsterna 4510 Körslätt-Söderåsen, 4820 Klintarp, 4520 Forsgård och 4830 Klöva Hallar en samlad bild av den glacifluviala dräneringen och därmed också av landisens avsmältning från Söderåsen och terrängen närmast mot nordost.

Samlat naturvärde: Klass I. Hela förekomsten omfattas av befintligt landskapsbildsskydd (gamla § 19 NVL) och riksintresse för naturvården. Dessutom ligger den sydligaste delen inom föreslaget naturreservat i naturvårdsplanen. Förekomsten domineras helt av öppen åkermark, men på den mycket markerade branten mot Skärån i öster växer en frodig lövskog. I söder ansluter mjuka moränsluttningar som utlöpare från Söderåsen. Vegetationen utgörs här av halvöppen lövskogsbetesmark. Hela förekomsten är fri från täktverksamhet och andra större ingrepp som vägar.

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Delta och platåer
Materialsammansättning:	20 % grov, 50 % växlande och 30 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Utbredda isälvsavlagringar med ställvis plana, ställvis undulerande ytor på nivåer på omkring 50 m ö h. Området avgränsas i nordväst av Skäråns dalgång med markytan något under 40 m ö h. Höjdskillnaden är således maximalt drygt 10 m. Vidare finns en långsmal svacka söder om Svenstorp, orienterad i NV-SO, liksom torvhålor (dödisgropar) i NV. I den sydostligaste delen är block vanliga i markytan, vilket ger intryck av en moränavlagring. Grundvattenytan bedöms ligga på nivå ca 40 m ö h.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter och skärningar saknas, dock kan antas att ytligt grusigt-stenigt material följs av sandigt-grusigt och sandigt. Mäktigheten av de grovkorniga ytliga lagret kan tänkas växla inom vida gränser. Bildningarna vid och sydost om Ljungbyhed synes innehålla en ej oväsentlig del lerskiffer, vilken i så fall påtagligt försämrar kvaliteten. Maximala mäktigheten över grundvattenytan är ca 10 m men ställvis betydligt mindre. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-goda. Dessa förutsättningar bedöms variera. Ställvis goda, ställvis dåliga, eftersom det enligt SGU:s brunnsarkiv förekommer "lerblandat grus" eller morän på nivåer nära markytan.

Geovetenskapliga värden: Klass 2. Bildningen är representativ och saknar täkter, vilket i kombination med dess värde för tolkningen av landisens komplexa avsmältningshistoria ger ett förhållandevis högt geovetenskapligt värde.

Samlat naturvärde: Klass I. Hela förekomstens sydvästgräns ansluter till befintligt landskapsbildsskydd (gamla 19 § NVL) och riksintresse för naturvården. Sluttningen mot Skärån är mycket tilltalande med löv- och betesmarker som dominerande inslag. Enstaka lövskogar finns i övrigt.

4890 LJUNGBYHED (kartklipp 10)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Fält
Materialsammansättning:	20 % grov, 40 % växlande och 40 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	10 000 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: De vidsträckta avlagringarna vid och sydost om Ljungbyhed är utbildade med plan eller svagt undulerande överyta på nivåer i regel mellan 45 och 50 m ö h. Längst i sydost når markytan något över 50 m ö h. Grundvattenytan ligger på ca 40 m ö h med lutning från söder mot norr. Grusmaterialet underlagras av morän på till synes mycket varierande nivåer under markytan.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Några täkter förekommer ej. Materialsammansättningen kan närmast ytan bedömas som grusigt-stenigt och därunder sandigt och/eller grusigt. Specifikt för denna bildning är, att den synes innehålla anmärkningsvärt stora mängder lerskiffer, uppskattningsvis 5-15 %, vilket verkar kvalitetsnedsättande genom att lerskiffern ger grusmaterialet en mer eller mindre lerig karaktär. Mäktigheten över grundvattenytan är mycket vanskelig att bedöma, dock är den maximalt drygt 10 m. Genomsnittsmäktigheten är dock betydligt lägre. Teoretiskt uttagbar volym: 10 000 000 fm³, varav 20 % bedöms som grovkornigt, 40 % som växlande och 40 % som sandigt.

Förutsättning att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-goda. Dessa förutsättningar synes variera. Vissa partier kan uppvisa 10 å 20 m sand- och grusmaterial under grundvattenytan, medan det inom andra partier helt saknas, d v s moränöverytan ligger högre än grundvattenytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Representativ bildning, avsatt på och mellan dödisblock av smältvatten från sydost. Grustäcker saknas.

Samlat naturvärde: Klass III

4900 SPÅNGEN (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, plåtåer, terrasser
Materialsammansättning:	20 % grov, 50 % växlande och 30 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	1 500 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Bildningen utgörs dels av åsar, dels av flankerande plåtåer och terrasser. Åsarna, vilka ej är sammanhängande, är i stort orienterade i SV-NO och höjer sig vanligen 5 å 10 m över omgivande terräng. Krönen är således belägna på nivåer mellan 45 och 50 m ö h. Plåtåerna och terrasserna har såväl plana som undulerande överytor på nivåer som likaledes i regel är belägna på 45 å 50 m ö h. Den största höjdskillnaden finns i norr mot Rönneåns åplan och uppgår till drygt 10 m. Inom hela bildningen förekommer mer eller mindre distinkta dödisgröpar, vilka vanligtvis är försumpade. Grundvattenytan lutar svagt mot Rönne å i norr och ligger i genomsnitt på nivån ca 40 m ö h.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Några täkter förekommer ej, dock kan med största säkerhet noteras, att åsryggarna består av grusigt-stenigt, ställvis även något blockigt material, medan terrasserna och plåtåerna utgörs av ett ytlager, som är grusigt-stenigt, vilket följs av sandigt och/eller grusigt material. Mäktigheten över grundvattenytan är maximalt drygt 10 meter, medan genomsnittsdjupet är betydligt mindre, speciellt i den södra delen, där moränen kan förväntas ligga nära markytan. Teoretiskt uttagbar volym: 1 500 000 fm³, varav 20 % bedöms som grovkornigt, 50 % som växlande och 30 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-goda. Inom vissa områden får förutsättas, att moränöverytan ligger högre än grundvattenytan, medan inom andra delar betydande materialmängder förekommer under grundvattenytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Representativa bildningar för smältvattenavsättning i en sönderfallande dödismassa nära högsta kustlinjen, dock är denna avlagringsform vanligt förekommande inom regionen.

Samlat naturvärde: Klass II. Ett par lövskogspartier (Högakull) ligger i anslutning till bebyggelsen och kan ha potentiellt intresse som strövområde.

4910 TOSTARP (kartklipp 10)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Terrass
Materialsammansättning:	30 % grov, 40 % växlande och 30 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Terrassliknande bildning utmed Söderåsen, för vilken överytan stiger från drygt 40 till ca 85 m ö h. Den norra delen av förekomsten är tydligt terrasserad med terrassplan på 50 á 55, 55 á 60 och 65 á 70 m ö h. Inom den södra delen förekommer en varierande ytblockighet. Grundvattenytan bedöms luta från drygt 80 m ö h i SSO till under 40 m ö h i NNV, närmast Skärån.

Grusmaterialet underlagras av morän, ställvis även av berg, på nivåer som stiger från lägre än 40 m ö h i NV till nära markytan i SO, d v s 80 m ö h eller t o m högre. Tostarpsavlagringen är avsatt av smältvatten från sydost eller öster, där de lägre terrasserna i nordväst avlagrats i en sönderfallande dödismassa, medan delen i sydost troligen avlagrats på is under något tidigare skeden.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Ingen täktverksamhet förekommer. Materialsammansättningen kan antas ha en påtaglig variation. Den höglänta sydöstra delen synes till stora delar bestå av grusigt- stenigt material medan de mera typiska terrassdelarna i nordväst kan antas bestå av grusigt-stenigt material i ytan och därunder av sand och/eller grus. Mäktigheten över grundvattenytan i nordväst kan uppgå till 10 á 15 meter, för att mot sydost snabbt minska till följd av att den underliggande moränen påträffas på allt högre nivåer. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-goda. Förutsättningarna att finna grus under grundvattenytan går från goda i nordväst till måttliga inom den mellersta delen till dåliga i sydost. Uppskattningsvis kan förekomma 10 meter med sand och grus närmast Skärån i NV.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Representativ bildning med överytan stigande från nivåer under högsta kustlinjen till nivåer högt över densamma och bl a av den anledningen av stor betydelse för tolkningen av landisens avsmältningsförlopp.

Samlat naturvärde: Klass I. Hela området ligger inom befintligt landskapsbildsskydd (gamla 19 § NVL) och riksintresse för naturvården. Södra halvan (den skogklädda) ligger inom föreslaget naturreservat i naturvårdsplanen. I skogspartier finns en del planteringar men det domineras av strövvänlig lövskog. Vid Skärålid finns Skåneleden och diverse friluftsanläggningar.

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Terrass
Materialsammansättning:	40 % grov, 30 % växlande, 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	400 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Terrassliknande avlagring med undulerad markyta belägen på nivåer mellan 55 och 60 m ö h, vilket är 10 á 15 m högre än Skärån i väster. Grusmaterialet underlagras troligen på förhållandevis ringa djup under markytan av morän. Grundvattenytan synes luta förhållandevis brant från öster mot väster. Allarps-avlagringen bedöms vara avsatt i en sönderfallande dödismassa.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Några täkter finns ej. Materialet kan antagas vara grusigt med varierande halt av sand och sten. Mäktigheten är vanskelig att uppskatta och kan dessutom variera snabbt. Genomsnittsdjupet torde endast vara någon meter. Teoretiskt uttagbar volym: 400 000 fm³, varav 40 % bedöms som grovkomig, 30 % som växlande och 30 % som sandig.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga, dock har noterats mäktiga sand- och gruslager under morän på mer än 20 meters djup under markytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II. Ungefär halva förekomsten ligger inom befintligt landskapsbildsskydd (gamla 19 § NVL). Det finns en campingplats omedelbart söder om förekomsten.

4930 SMEDENS ÄNG (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar med flankerande plåtar, terrasser och kullar
Materialsammansättning:	30 % grov, 40 % växlande, 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	400 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: En till stora delar exploaterad ås, 2-10 m hög med flankerande låga kullar, plåtar och terrasser. Åskrönet liksom överytorna för plåtarna, terrasserna och kullarna kan skifta från ca 50 m ö h till närmare 70 m ö h. De högsta marknivåerna finns söder om Smedens äng. Mellan kullarna, plåtarna och terrasserna finns mer eller mindre välutbildade dödisgröpar, vanligen försumpade. Grundvattenytan ligger således i nivå med lågpunkterna i terrängen. Grusmaterialet i kullarna, plåtarna och terrasserna underlagras av morän, i regel på nivåer över grundvattenytan. Sydväst om Smedens äng har i samband med provgrävning noterats kaolin direkt under grusmaterialet.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Inom detta avsnitt har ägt rum en omfattande grusbrytning, där flertalet täkter numera är efterbehandlade. Materialet i

åsen är grusigt-stenigt-blockigt och i plåtarna, terrasserna och kullarna dock vanligen grusigt-stenigt i ytan och därunder sandigt och/eller grusigt. Mäktigheten är som störst ca 10 m inom resterande åsdelar söder om Smedens äng. I övrigt är mäktigheten endast en eller annan meter. Teoretiskt uttagbar volym: 400 000 fm³, varav 30 % bedöms som grovkornigt, 40 % som växlande och 30 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-måttliga. I regel dåliga, där åsen vidgar sig dock något bättre. Endast inom kortare avsnitt kan man förvänta sig grusmäktigheter på 4 m.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Materialavsättningen har skett i mer eller mindre utbredda sprickor och hålrum i isens yttre delar. Längst i väster och öster sammanfaller de undulerande ytorna med högsta kustlinjen på nivåer omkring 50 m ö h medan mellanavsnittet vid Smedens äng ligger över densamma.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten varierar mycket i utseende, både vad gäller ytformer och vegetation. Lövskogen kring sjön i östra delen är mycket frodig och innehåller en del markerade åsryggar och åskullar. Hela vägen söder om förekomsten är kantad av fritidshus.

4940 SLÄARÖD (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Terrass
Materialsammansättning:	30 % växlande, 70 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	200 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Terrassliknande avlagring med en undulerad överytan på ca 50 m ö h, d v s omkring högsta kustlinjen. Höjden över omgivande terräng är i norr och öster närmare 10 meter, i övrigt ansluter den till en flack moränkulle. Den underlagrande moränen ligger i regel nära markytan. Grundvattenytan ligger i moränen och lutar i stort sett från sydväst mot nordost. Bildningsmiljön har varit en öppning i en sönderfallande dödismassa.

Material, kvalitet och täktverksamhet: Några täkter finns ej. Materialet utgörs ytligt av sand och grus samt därunder av sand. Mäktighet är i NO maximalt 10 meter, men avtar snabbt mot SV. Teoretiskt uttagbar volym: 200 000 fm³, varav 30 % bedöms som växlande och 70 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga i NO, saknas i övrigt.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Vanligt förekommande typ av isälvsavlagring.

Samlat naturvärde: Klass III

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Platåer och terrasser
Materialsammansättning:	10 % grov, 30 % växlande, 60 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	350 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Platåer och terrasser med undulerande överytor på nivåer omkring 50 (maximalt 53) m ö h, vilket är maximalt närmare 10 meter över de djupaste svackorna (dödisgroparna). Lågområdena är vanligtvis försumpade. Grundvattenytan ligger på nivåer som lutar från ca 48 m ö h i söder till lägre än 45 m ö h i norr. Sand- och grusmaterialet underlagras av morän, ej sällan på nivåer över grundvattenytan.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Inom området finns flera täkter, varav en del är efterbehandlade. Materialsammansättningen är skiftande, dock med klar dominans av sandig material. I ytan finns i huvudsak sandigt-grusigt material, undantagsvis stenigt. Mäktigheten är maximalt ca 8 m, dock är genomsnittsmäktigheten betydligt lägre. Snabba växlingar sker i mäktigheten beroende på att överytan för moränunderlaget är kraftigt undulerad. Teoretiskt uttagbar volym: 350 000 fm³, varav 10 % bedöms som grovkornigt, 30 % som växlande och 60 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. Ställvis ligger moränytan över grundvattenytan, ställvis kan sanden dock nå någon meter under grundvattenytan.

Geovetenskapligt naturvärde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar med flankerande platåer och terrasser
Materialsammansättning:	20 % grov, 40 % växlande, 40 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	850 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Bildningen utgörs av en 5 á 7 m hög ås, flankerad av flacka platåer och terrasser med undulerande överytor. Åschrönet når som högst drygt 50 m ö h medan omgivande terräng i regel är belägen på drygt 45 m ö h. Grundvattenytan kan antas ligga på ca 45 m ö h. Ett par brunnborringar inom den östligaste områdesdelen visar, att det förekommer ca 10 meter med välsorterad sand under grundvattenytan, d v s till nivån ca 35 m ö h. Underlaget utgörs i den ena borrhningen av gnejs och i den andra av sandsten (rät-lias).

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Inom aktuellt område finns inga täkter, dock har i omgivningen mot öster och norr tidigare bedrivits en synnerligen omfattande verksamhet. Materialet bedöms i åsen som grusigt, med varierande sand-

och stenhalt, dock med ökad sandhalt mot djupet. De flankerande plåtåerna och terrasserna torde var i stort sett sandiga, men med ett grusigt ytlager. Mäktigheten över grundvattenytan närmar sig undantagsvis 10 meter, men genomsnittsmäktigheten är betydligt lägre. Teoretiskt uttagbar volym: 850 000 fm³, varav 20 % bedöms som grovkornigt, 40 % som växlande och 40 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-goda. Som redovisats ovan kan förekomma betydande sandmängder under grundvattenytan. En genomgång av samtliga bormningar i Forestadstrakten visar emellertid på, att bergöverytan kan skifta snabbt i höjdläge, liksom att det ställvis förekommer morän mellan berget och grusmaterialet.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Bildningen synes vara avlagrad kring dödis och i nivå med högsta kustlinjen. Den är dock alltför kringskuren för att äga några mera väsentliga geovetenskapliga värden. I samband med framtida grusbrytning bör geologisk dokumentation utföras en eller eventuellt två gånger med hänsyn till bildningens läge vid högsta kustlinjen.

Samlat naturvärde: Klass II. Större delen av förekomsten omfattas av gällande täktstillstånd. Den domineras av öppen åkermark med en del lövskogspartier. Bl a i den från täktstillståndet undantagna NO-delen finns högvuxen ekskog.

4970 LJUNGSGÅRD (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Platå
Materialsammansättning:	30 % grov, 40 % växlande, 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Flack undulerande platå med överytan på drygt 50 m ö h, d v s omkring högsta kustlinjen. Den omgivande terrängen i väster ligger på ca 43 m ö h. Isälvs-avlagringen fortsätter öster om landsvägen på successivt lägre nivåer mot Rönne å. Grundvattenytan ligger på drygt 40 m ö h och lutar svagt mot Rönne å. Bildningen är avsatt mellan dödis vid nivåer omkring högsta kustlinjen.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Några täkter finns ej. Material-sammansättningen är ytligt grusigt-stenigt, därunder sandigt-grusigt omväxlande med sandigt. Mäktigheten över grundvattenytan är maximalt närmare 10 meter, flerstädes dock betydligt mindre. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-goda. På basis av brunnsbormningar kan man förvänta sig växlande förutsättning - ställvis kan moränen vara belägen nära markytan, ställvis synes ca 10 m sand-grusmaterial förekomma under grundvattenytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Bildningen representerar visserligen en avsättningsmiljö vid högsta kustlinjen, men genom omfattande grusexploatering i Forestad äger enskilda avlagringar endast ett begränsat geovetenskapligt värde.

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten utgör tillsammans med förekomst 4950 en rest av det landskap som fanns i Forestadsområdet innan den omfattande täktverksamheten. Ett tämligen öppet mjukt böljande landskap som redan i olika täktbeslut undantagits från täktexploatering.

4980 FORESTAD VÄSTRA (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Platå
Materialsammansättning:	30 % grov, 40 % växlande, 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: En mindre platå, 6 á 8 m hög och med den undulerande överytan på ej fullt 50 m ö h. Grundvattenytan är belägen på drygt 40 m ö h. Liksom tidigare beskrivna förekomster är den avsatt mellan dödisblock vid nivåer nära högsta kustlinjen.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Förekomsten är en rest i ett omfattande efterbehandlat täktlandskap, där bildningar av denna typ har en grövre (grusig-stenig) ytbädd, följt av en sandig och/eller grusig mellanbädd. Mäktigheten över grundvattenytan är maximalt 6 á 7 m medan genomsnittsmäktigheten är mindre. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-måttliga. I stort sett dåliga, dock kan ställvis finnas i stort sett sandigt material till några meters djup.

Geovetenskapligt värde: Klass 3, beroende på att helhetsbilden saknas.

Samlat naturvärde: Klass I. Lövskogskantad kulle, som utgör en rest av det omgivande täktlandskapet. Jämför förekomst 4970 Ljungsgård.

4990 FORESTAD SÖDRA (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Platå
Materialsammansättning:	20 % grov, 50 % växlande, 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Undulerande platåliknande bildning, som höjer sig endast någon meter över omgivande mossmark i norr. Markytan är belägen på nivåer mellan 45 och 50 m ö h. Grundvattenytan ligger något under 45 m ö h. Mossmarkerna är dödisgropar.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Bildningen utgör en rest i ett efterbehandlat täktlandskap. Materialet bedöms ytligt vara grusigt-stenigt och därunder sandigt och/eller grusigt med endast några meters mäktighet över grundvattenytan. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-goda. Ställvis dåliga, ställvis bra, där sandigt material med 5 å 10 meters mäktighet bedöms förekomma.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Genom tidigare täktverksamhet begränsas det geovetenskapliga värdet betydligt.

Samlat naturvärde: Klass I. Lövskogskantad kulle som utgör en rest i det omgivande täktlandskapet. Jämför förekomst 4970 Ljungsgård.

5000 GÖINGAHUSET (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Ås och terrasser
Materialsammansättning:	30 % grov, 50 % växlande, 20 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	200 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Bildningen utgörs av en ås med flankerande terrasser, där höjdskillnaden sällan överstiger 10 m. Terrassplanen ligger som högst på 54 m ö h. De sorterade sedimenten underlagras flerstädes av morän, men undantagsvis även av kristallina bergarter på djup, som i terrasserna förändras snabbt inom korta sträckor. I åsen når grusmaterialet i regel ner under grundvattenytan, som är belägen på nivåer på omkring 45 m ö h.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Inom denna förekomst har nyligen avslutats en förhållandevis omfattande täktverksamhet. I samband med fältarbetena i mars 1987 bestod resterande delar av åsen av grusigt-stenigt eller grusigt material. Mäktigheten i åsen är maximalt ca 10 meter, medan den i terrasserna varierar snabbt och i genomsnitt väsentligt lägre. Teoretiskt uttagbar volym: 200 000 fm³ (numera, i januari 1989 är täktverksamheten avslutad och alla brytvärda massor uttagna).

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. I åsen dåliga, för att under terrasserna saknas.

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III. Förekomsten omfattas i sin helhet av gällande täkttillstånd och är i princip utbruten.

5010 NORRLYCKE (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, platåer, terrasser och kullar
Materialsammansättning:	30 % grovkornig, 50 % växlande, 20 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Bildningen utgörs av en ås flankerad av platåer, terrasser och kullar

med maximala relativa höjdskillnader på 12 á 13 meter. Åschrönet når nivåer på ca 50 m ö h medan platåerna och terrasserna ligger på maximalt 54 m ö h. Talrika, välutbildade iskontakter och dödisgröpar förekommer. Platåerna och terrasserna underlagras av morän, undantagsvis kristallina bergarter på mycket varierande djup. Grundvattenytan ligger vid drygt 40 m ö h med lutning mot Klingstorpabäcken i sydost.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täktverksamhet pågår och har även tidigare bedrivits. I åsen bedöms materialet som grusigt-stenigt-blockigt, medan det i platåerna och terrasserna utgörs av grusigt-stenigt ytlager, följt av sandigt och/eller grusigt material. Mäktigheten i åsen är maximalt närmare 10 meter, liksom undantagsvis även i platåerna och terrasserna. I platåerna och terrasserna kan man förvänta sig stora skillnader i mäktigheten. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. I regel saknas dylika förutsättningar, ställvis kan dock antas att det förekommer någon meter med sand- och grusmaterial under grundvattenytan, främst i åsen och inom delen närmast Klingstorpabäcken.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Bildningen är representativ med flera olika formelement, som åsar, terrasser och platåer samt dödisgröpar och iskontakter. Den är bildad genom att åsen avlagrats subglacialt och de flankerande bildningarna senare mellan dödis vid nivåer nära högsta kustlinjen.

Samlat naturvärde: Klass I. I princip hela förekomsten utgörs av tidigare betesmark med mycket enbuskar, ställvis av ansefliga dimensioner. Området betas i dag åter av får. Den rika provkartan av geoformer bidrar till det mycket varierande och tilltalande landskapet. Hela förekomsten ingår i Rönneåns riksintresse för naturvården.

5020 FÄRINGTOFTA VÄSTRA (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, terrasser och fält
Materialsammansättning:	20 % grov, 60 % växlande, 20 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	450 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Bildningen utgörs av en ås i öster och terrasser i väster. Åsen är i söder låg men ökar efterhand i mäktighet mot norr där den når en höjd på drygt 10 meter över omgivande terräng. Åschrönet ligger i stort på nivåer mellan 50 och 58 m ö h. Terrasserna och fälten är utbildade med undulerande överytor på nivåer mellan 50 och 60 m ö h och ansluter i nordligaste delen till åsen. Mer eller mindre välutbildade dödisgröpar och iskontakter förekommer. Terrasserna underlagras av morän i regel på nivåer över grundvattenytan. I åsen däremot fortsätter grusmaterialet under grundvattenytan. I stort har grundvattenytan en svag lutning från drygt 50 m ö h i nordväst till ca 45 m ö h i sydost.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Omfattande täktverksamhet pågår i norr och tidigare har grusbrytning bedrivits över stora arealer i söder. Materialet i åsen är grusigt-stenigt-blockigt och i övrigt sandigt-grusigt med i regel grövre material ytligt

än längre ned i lagerserien. Mäktigheten är i åsen som störst drygt 10 meter och i övrigt i genomsnitt endast någon meter. Teoretiskt uttagbar volym: 450 000 fm³, varav 20 % bedöms som grovkornigt, 60 % som växlande och 20 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-måttliga. I åsen bedöms grusmaterialet fortsätta någon å några meter under grundvattenytan medan det i övrigt ej finns några nämnvärda massor. I den avslutade täkten i söder har till stor del omfattat en ås, varför någon meter med grus bedömes finnas under grundvattenytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Representativa bildningar för en avsättningsmiljö något över högsta kustlinjen, dock har den omfattande täktverksamheten till stor del spolerat de geovetenskapliga värdena.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten domineras av skogsmark, mest barrskog, av olika ålder, men ner mot Klingstorpabäcken finns betesmark. Delar av dessa kan ha biologiskt värde.

5030 FORESTAD ÖSTRA (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Terrass
Materialsammansättning:	30 % grov, 30 % växlande, 40 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Bildningen är topografiskt utformad som en undulerande terrass med överytan på nivåer mellan 50 och 55 m ö h. Höjden över Klingstorpabäcken i norr är ca 10 m. Mot söder höjer sig moränterräng. Den underlagrande moränen bedöms i regel ligga ytnära. Grundvattenytan sammanfaller nära med moränöverytan.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Några täkter och skärningar finns ej. Materialet bedöms ytligt som grusigt-stenigt och därunder som sandigt och/eller grusigt. Mäktigheten kan maximalt närma sig 10 meter, dock är genomsnittsdjupet väsentligt lägre, beroende på att moränöverytan kan förväntas ligga ytnära. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. Endast undantagsvis förekommer smärre grusmängder under grundvattenytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Denna avlagring hör bildningsmässigt samman med nr 5010, d v s en representativ isälvsavlagring avsatt i nära anslutning till högsta kustlinjen.

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten utgörs av åkermark, vilket accentuerar geoformen. Geovärdet tillsammans med förekomstens belägenhet gör, att den bör undantas från exploatering. Hela förekomsten är belägen inom Rönneåns riksintresse för naturvård.

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Terrasser och kullar
Materialsammansättning:	40 % grov, 30 % växlande, 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	200 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Ett småkuperat område bestående av terrasser och kullar där överytorna är belägna som högst på nivåer mellan 50 och 55 m ö h. Materialavsättningen har ägt rum på morän, ställvis även på kaolinlera. Såväl moränen som kaolinleran påträffas i regel endast en eller annan meter under grundvattenytan. Grundvattenytan lutar från öster mot väster och bestäms i stort av underliggande täta material i form av morän och kaolinlera. Svackorna är dödisgröpar, vilka är mer eller mindre välutbildade.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Inom detta delområde har bedrivits täktverksamhet över stora arealer utan att några nämnvärda volymer kunnat utvinnas beroende på att underlagrande morän och kaolinlera ställvis ligger praktiskt taget i markytan. Materialet har växlande sammansättning, dock grusigt-stenigt i ytan och därunder sandigt och/eller grusigt. Mäktigheten växlar mycket snabbt, men är flerstädes endast ett par meter. Teoretiskt uttagbar volym: 200 000 fm³, där 40 % bedöms som grovkornigt, 30 % som växlande och 30 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. I praktiken saknas förutsättningar att utvinna grus under grundvattenytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Materialsammansättningen har ägt rum kring dödisblock i nära anslutning till högsta kustlinjen. Genom den tidigare omfattade täktverksamheten reduceras dock det geovetenskapliga värdet till klass 2.

Samlat naturvärde: Klass II. Ett mycket varierat område med både betesmark och tallplanteringar. Den tidigare täkten märks inte mycket av. Hela förekomsten ingår i Rönneåns riksintresse för naturvården.

5050 DAMMSTORP (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, platåer och terrasser
Materialsammansättning:	30 % grov, 40 % växlande, 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Detta område utgöres i huvudsak av platåer och terrasser, dock i delen närmast Klingstorpabäcken även åsliknande formationer. Överytorna når maximalt till nivåer på drygt 55 m ö h, vilket i den västra delen ger nivåskillnader på ca 10 m. Iskontakter och dödisgröpar är vanligt förekommande. De sorterade sedimenten underlagras av morän, ställvis även kaolin, på i regel någon eller några meters djup. Grundvattenytan bedöms luta från nordost mot sydväst och i stort sett sammanfalla med underlaget av morän och kaolin.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Någon täktverksamhet har ej bedrivits inom detta område, där materialsammansättningen i de åsliknande partierna och ytligt i plåtarna och terrasserna bedöms som grusigt-stenigt. I övrigt dominerar sandiga och/eller grusiga massor. Mäktigheten är maximalt ca 10 m längst i väster, för att snabbt avta mot öster till följd av underliggande morän och kaolin. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. Flerstädes saknas förutsättningar för att finna grus under grundvattenytan, dock bör i den västligaste delen ställvis finnas smärre områden med någon meter grus under grundvattenytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Denna bildning är representativ för isälvsavsättning nära eller något över högsta kustlinjen, där materialet avlagrats kring dödisblock eller på en sönderfallande dödis.

Samlat naturvärde: Klass I. Som framgått ovan visar förekomsten en rik provkarta på olika geomorfologiska formelement. Tyvärr är dessa väster om vägen till stor del dolda under täta skogsplanteringar. Öster om vägen finns dock vackert mjukkulliga beteslandskap. Förekomsten verkar vara helt orörd av täktverksamhet. En del av förekomsten berörs av Rönneåns riksintresse för naturvården.

5060 SORRÖD (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Terrasser
Materialsammansättning:	10 % grov, 40 % växlande, 50 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	1 650 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Mellan den låglänta terrängen norr om Sorrödssjön och högre morän-terräng utbreder sig terrassliknande avlagringar med ställvis undulerad, ställvis plan överyta till nivån 52 m ö h som högst. Höjden över omgivande lågmarker i söder är i storleksordningen 6 å 8 m. Flerstädes förekommer iskontakter och dödisgropar. De sorterade sedimenten bedöms vara underlagrade av morän. Grundvattenytan bedöms luta från närmare 50 m ö h i nordost till ca 43 m ö h i sydväst.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter saknas. Materialsammansättningen över grundvattenytan domineras av grusig sand och sand. Under grundvattenytan blir materialet finkornigare och utgörs av sand, som ställvis är siltig. Mäktigheten över grundvattenytan är maximalt ca 8 m, men genomsnittsdjupet dock väsentligt lägre. Teoretiskt uttagbar volym: 1 650 000 fm³, varav 10 % bedöms som grovkornigt, 40 % som växlande och 50 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-måttliga. De största materialmängderna finns i den södra delen men samtidigt får man räkna med att materialet är sandigt, t o m ställvis siltigt.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Sorrödsförekomsten får i stort sett anses representera högsta kustlinjen, men å andra sidan finns talrika andra förekomster, som är vida mera representativa för en glacifluvial avsättningsmiljö vid högsta kustlinjen.

Naturvärde: Klass II. Den sydligaste delen av förekomsten omfattas av föreslaget skydd för naturmiljön i naturvårdsplanen. Landskapet är mycket omväxlande med öppna-halvöppna betesmarker, lövskog, vattensamlingar, vattendrag samt åker. Mjukt kullig topografi.

5070 RUVERÖD (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Terrasser
Materialsammansättning:	30 % grov, 50 % sand, 20 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	2 500 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Terrassavlagring mellan Östra Sorrödssjön i SV och högre moränterräng i NO. Överytan är ställvis plan, ställvis något undulerad med nivåer vanligen mellan 55 och 60 m ö h. Avlagringen underlagras av morän på varierande djup under markytan, dock i regel endast på någon meter. Grundvattenytan lutar från NO mot SV och sammanfaller i stort med moränöverytan. I den östligaste delen finns tydliga iskontakter.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Bortsett från ett par smärre skärningar har någon täktverksamhet ej bedrivits. Materialet är ytligt grusigt-stenigt och därunder sandigt-grusigt, undantagsvis enbart sandigt. Mäktigheten är i regel endast någon meter, maximalt i den östligaste delen dock ställvis närmare 10 meter. Den underlagrande moränen kan förväntas växla snabbt i höjdläge. Teoretiskt uttagbar volym: 2 500 000 fm³ varav 30 % bedöms som grovkornigt, 50 % som växlande och 20 % som sandig.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. Flerstädes saknas förutsättning att finna grus under grundvattenytan. Lokalt kan dock förekomma svackor i moränen med någon meter mäktiga sediment, främst med sandig och/eller grusig sammansättning.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Terrassavlagring avsatt kring dödis vid vattenytor över högsta kustlinjen. Denna typ av avlagring är flerstädes förekommande inom Risebergaområdet.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten domineras av öppna jordbruksmarker, vilka delvis sluttar ner mot Ö. Sorrödssjön. Mot sjön finns även en del lövskog, som ställvis övergår i halvöppen betesmark. Grusförekomsten utgör i dessa delar en del av miljön kring sjön.

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Terrasser
Materialsammansättning:	20 % grov, 50 % växlande, 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	800 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Flacka, undulerande terrasser som endast undantagsvis når upp till nivån 50 m ö h, vilket kan jämföras med Sorrödssjöarnas vattenytor belägna på ca 42 m ö h. Moränen bedöms vanligen underlagra grusmaterialet på endast en eller annan meter under markytan. Grundvattenytan lutar mer eller mindre konformt med moränöverytan mot Sorrödssjöarna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Några täkter finns inte, dock råder ingen större tveksamhet om att materialet ytligt är grusigt-stenigt och därunder sandigt och/eller grusigt. Mäktigheten är vanligen endast en eller annan meter. Teoretiskt uttagbar volym: 800 000 fm³, varav 20 % bedöms som grovkornigt, 50 % som växlande och 30 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. Inom huvuddelen av avlagringen sammanfaller i stort sett moränöverytan och grundvattenytan, vilket medför att förutsättningarna att bryta grus under grundvattenytan saknas eller är dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Representativa men vanligt förekommande avlagringar, avsatt mellan dödisblock i ett grunt vatten nära högsta kustlinjen.

Samlat naturvärde: Klass III. Spetsen i väster omfattas av föreslaget skydd för naturmiljön i naturvårdsplanen. Med sin heterogena karaktär och då den inte direkt har betydelse för miljön kring Sorrödssjöarna, borde stora delar av förekomsten kunna upplåtas för reglerad täktverksamhet.

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, platåer, terrasser och kullar
Materialsammansättning:	20 % grov, 40 % växlande, 40 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	3 250 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Utmed Tjörnadamm finns en osammanhängande åsrygg, vilken flankeras av vidsträckta platå- och terrassliknande avlagringar. Flerstades förekommer dödisgropar och iskontakter. Åsen har ställvis en höjd på drygt 10 m med krönet på nivån 48 m ö h som högst. Platåerna och terrasserna når som högst 50 m ö h. Såväl i den nordligaste som i den sydligaste delen höjer sig moränklackar över sedimentplanen. Runt Hallagården finns vidare ett antal flacka berghällar. Morän och berg bedöms inom stora områdesdelar ligga nära markytan. Grundvattenytan lutar i stort från ca 42 m ö h i nordost till ca 36 m ö h i sydväst, dock finns lokala

avvikelser till följd av underlagrande berg och morän.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: I norr har bedrivits en omfattande täktverksamhet, vilken numera är avslutad. Materialet synes i åsen vara i huvudsak grusigt-stenigt-blockigt. I terrasserna och platåerna är lagerföljden grusig-stenig i ytan och därunder sandig och/eller grusig. Sett i stort får man vidare räkna med att sandhalten ökar mot söder och sydost. Det grövre ytlagret kan växla i mäktighet, vilket också i hög grad gäller den totala mäktigheten över grundvattenytan. De största sedimentmäktigheterna återfinns i åsen norr om Tjörnadamm, där den uppgår till 10 m. Teoretiskt uttagbar volym: 3 250 000 fm³, varav 20 % bedöms som grovkornigt, 40 % som växlande och 40 % sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-måttliga. I regel är dessa förutsättningar dåliga beroende på ytnära berg och morän. Undantagsvis bör dock förekomma svackor i moränytan, vilka i så fall är fyllda med sediment, främst av sand eller grusig sand.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Representativ isälvsavlagring (ås med flankerande platåer och terrasser) avsatt i en sönderfallande dödis nära högsta kustlinjen.

Samlat naturvärde: Klass III. Åsryggen vid Tjörna damm bör sparas, för att även framdeles illustrera åsstråket Högakull-Svarvareboden.

5100 VÄRGAPET (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, platåer, terrasser och kullar
Materialsammansättning:	40 % grov, 40 % växlande, 20 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Från Tjörnadamm i sydväst sträcker sig en mer eller mindre sammanhängande ås mot nordost via Värgapet till Stora Dämme, där den i det senare avsnittet spjälkas upp i flera ryggar. Höjden varierar från någon meter till närmare 15 m. I sydväst ligger krönet på ca 50 m ö h men stiger efterhand till nivåer på närmare 60 m ö h. Åsarna flankeras av platåer, terrasser och kullar med talrika dödisgropar och iskontakter. Terrass- och platåplanen stiger likaledes från ca 50 till närmare 60 m ö h. Svackorna och lågpartierna är flerstädes försumpade. Över sedimentplanet i söder höjer sig Juskushall, som är en moränhöjd med basalt i dagen i den nordostligaste delen. Moränen kan förväntas ligga förhållandevis nära markytan i platåerna och terrasserna. I åspartierna däremot kan förutsättas, att grusmaterialet flerstädes fortsätter någon meter under grundvattenytan. Grundvattenytan lutar i stort sett från nordost mot sydväst.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En större täkt är under avslutning väster om Bandsjön. Andra större täkter har vidare funnits väster om vägen Riseberga-Perstorp. Materialsammansättningen är i åsarna grusig-stenigt-blockig. I platåerna och terrasserna är materialet ytligt grusigt-stenigt och därunder sandigt-grusigt. Längst i sydväst ökar sandhalten väsentligt. Mäktigheten är i åsarna varierande, dock maximalt ca 12 m. I platåerna och terrasserna är det maximala djupet några meter

mindre och genomsnittsdjupet väsentligt lägre. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-måttliga. Flerstades i åsarna och ställvis även i plåtåerna bör någon meter med grus förekomma under grundvattenytan. I terrasserna, där dessa gränsar mot moränområden, saknas däremot förutsättning att finna grus under grundvattenytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Representativ och välutbildad isälvsavlagring, som ger en god bild av landisens avsmältning vid och över högsta kustlinjen.

Samlat naturvärde: Klass I. Området är mycket omväxlande både vad gäller geoformer och vegetation. Även om stora delar av förekomsten domineras av olika skogsplanteringar och annan igenväxande skogsmark finns en del välhävdade ekskogar etc. Partiet runt Stora Dämnet har stora landskapliga kvalitéer.

5110 ÅSTRATORP (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, plåtåer och terrasser
Materialsammansättning:	70 % grov, 30 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	400 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: En slingrande ås, 5-10 m hög i sydväst, men mot nordost allt lägre. Den åtföljs i sydväst av grunda plåtåer och terrasser, som underlagras av morän. Åskrönet stiger från drygt 60 till ca 100 m ö h. Grundvattenytan lutar från nordost mot sydväst.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Några mindre täkter finns. Materialet är i huvudsak grusigt-stenigt-blockigt, dock i terrasserna och plåtåerna i sydväst grusigt-stenigt. Mäktigheten är maximalt ca 10 m, flerstades dock väsentligt lägre. Teoretiskt uttagbar volym: 400 000 fm³, varav 70 % bedöms som grovkornigt och 30 % som växlande.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. Endast undantagsvis förekommer mindre mängder grusmaterial under grundvattenytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Ställvis en välutbildad åsrygg, som i den nordöstra delen väl illustrerar att vägarna i forna tider lades på åsarna, medan åsarna numera läggs på vägarna.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten varierar mycket, särskilt vad gäller vegetation och landskap. Geovetenskapligt är de ryggformade delarna ställvis mycket framträdande och utgör de nordligaste delarna av stråket Högakull-Svarvareboden. Vackert hävdad kulturlandskap ansluter t ex norr om Åstratorp.

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Platå
Materialsammansättning:	40 % grov, 50 % växlande, 10 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	360 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Flack platåliknande avlagring med markytan på ca 70 m ö h. Centralt i förekomsten höjer sig en berghäll. Grusmaterialet kan förmodas vara underlagrat av morän på endast någon meters djup.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter saknas, dock kan antagas att materialet är grusigt-stenigt, ställvis kan även förekomma mindre block. Mäktigheten är endast någon meter. Teoretiskt uttagbar volym: 360 000 fm³, varav 40 % bedöms som grovkornigt, 50 % som växlande och 10 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Denna klassning motiveras av att den bildningsmässigt hör samman med föregående bildning (5110 Åstratorp).

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten har ett geovetenskapligt värde och med tanke på den stora osäkerheten vad gäller fyndigt material, bör en eventuell täktverksamhet prövas noggrant.

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Platåer, terrasser, fält och kullar
Materialsammansättning:	30 % grov, 40 % växlande 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	8 000 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Från Riseberga sträcker sig mot nordost till Vieröd-Farstorp ett vidsträckt område med flacka platåer och terrasser med ställvis plana, ställvis undulerande överytor. Utöver mindre svackor (dödisgropar) spjälkas bildningen sönder av Västrarpesjön med omgivande försumpade områden i väster och Tisdagsbäcken i söder och öster. Sedimentplanen ligger på ca 45 m ö h i Riseberga för att höja sig till strax över 60 m ö h i Farstorp. Tisdagsbäcken är, när den lämnar området, belägen på lägre nivå än 40 m ö h. De maximala höjdskillnaderna återfinns inom de mellersta och norra delarna och uppgår till drygt 10 m. Grusmaterialet underlagras av morän, som flerstädes och speciellt inom den norra och östra delen når upp över grundvattenytan. Enstaka moränkullar höjer sig också över sedimentplanet. Grundvattenytan bedöms luta oregelmässigt från nivåer på drygt 55 m ö h i nordost till ca 40 m ö h i Riseberga.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En stor täkt har numera avslutats utmed vägen mot Perstorp och vidare har sedan fältarbetet för denna inventering gjordes

omfattande verksamhet påbörjats norr om Ingelstorp. Materialsammansättningen är i söder sandig och grusig-sandig, för att mot nordost förändras så att lagerföljden utgörs av två skikt, ett övre grusigt-stenigt - något blockigt och ett undre sandigt och/eller grusigt. Längst i nordost synes endast grusigt-stenigt material vila direkt på moränen. Djupet till grundvattenytan liksom mäktigheten av de enskilda lagren varierar inom vida gränser. De största djupen finns inom mellersta delen och uppgår till drygt 10 m. Teoretiskt uttagbar volym: 8 000 000 fm³, varav 30 % bedöms som grovkornigt, 40 % som växlande och 30 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga-måttliga. Inom den nordostligaste delen bedöms dessa förutsättningar vara dåliga, t o m får man flerstädes räkna med att moränytan når upp över grundvattenytan. Mot söder och speciellt mot väster, delen norr om Västrarpesjön, synes förutsättningarna vara väsentligt bättre. Uppskattningsvis förekommer i storleksordningen några meter med material under grundvattenytan med en sandig eller grusig-sandig sammansättning.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Aktuellt område är beläget öster om centralåsen (Högakull-Svarvareboden) och utgörs enbart av platåer och terrasser.

Samlat naturvärde: Klass III

5140 RISEBERGAGÅRDEN (kartklipp 11)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Kulle
Materialsammansättning:	20 % växlande och 80 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	80 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Flack kulle, som höjer sig maximalt 6 å 7 m över omgivande terräng, med en central kärna av berg och morän.

Material, kvalitet, volym, täktverksamhet: Materialet bedöms som huvudsakligen sandigt med endast någon meters mäktighet. Teoretiskt uttagbar volym: 80 000 fm³, varav 20 % bedöms som växlande och 80 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

5150 STAMPAN (kartklipp 12)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, platåer, terrasser och kullar
Materialsammansättning:	50 % grov, 40 % växlande, 10 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	700 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Detta område utgörs väster om Gubarpsbäcken av en till huvudsaklig del utbruten centralås, flankerad av terrasser och kullar. Även öster om Gubarpsbäcken har isälvs materialet avsatts dels i en centralås, dels i flankerande plattåer, terrasser och kullar. Inom hela området förekommer iskontakter och dödigröpar. Åskrönet har väster om Gubarpsbäcken maximalt legat på ca 65 m ö h och öster om densamma på ca 70 m ö h som högst. Även de flankerande avlagringarna når i stort sett upp till dessa nivåer. Utmärkande är eller har varit ställvis stora höjdskillnader för centralåsarna, som maximalt höjt sig närmare 20 m över omgivningen. För plattåerna och terrassererna är nivåskillnaderna väsentligt lägre. Centralåsarna fortsätter under grundvattenytan, vilket däremot plattåerna och terrassererna ej gör. Dessa underlagras av morän, ställvis kaolin, på i regel endast någon eller några meters djup under markytan. Grundvattenytan i centralåsarna sammanfaller nära med vattenytan i Gubarpsbäcken. I plattåerna och terrassererna lutar däremot grundvattenytan brant in mot åsarna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Omfattande täktverksamhet har bedrivits inom aktuellt område såväl i centralåsarna som i flankerande plattåer och terrasser. Materialet i åsarna är grusigt-stenigt-blockigt samt i plattåerna och terrassererna grusigt-stenigt. Ställvis har förekommit plattåer med ett ytligt grusigt-stenigt, följt av sandigt och/eller grusigt material. Största grusmängdigheten inom resterande delar är drygt 10 m, dock är genomsnittsdjupet väsentligt lägre. Teoretiskt uttagbar volym: 700 000 fm³, varav 50 % bedöms som grovkornigt, 40 % som växlande och 10 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. I åsavsnitten kan förutsättas att det finns någon meter med grusigt-stenigt material. Däremot för plattåerna och terrassererna görs den bedömningen, att brytbara grusmängder saknas.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. I och för sig representativa isälvsavlagringar med en centralås flankerad av plattåer och terrasser, avsatta i en dödismiljö över högsta kustlinjen. Klassificeringen motiveras med dels omfattande täktverksamhet, dels att denna typ av materialförekomster är vanligt förekommande.

Samlad naturvärde: Klass III

5160 FÄRINGTOFTA (kartklipp 12)

3C Helsingborg SO

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, plattåer, terrasser och kullar
Materialsammansättning:	30 % grov, 40 % växlande, 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Detta område domineras i väster och norr av plattåer och en ås samt i övrigt av terrasser. Genomgående finns välutbildade iskontakter och dödigröpar. Den mest framträdande plattån finns norr om vägen Riseberga-Färingtofta med plattåplanet på 61 å 62 m ö h. Terrass- och plattåplanen stiger i höjd mot öster och norr och når som högst ca 70 m ö h. Den största nivåskillnaden är ca 15 m och finns i anslutning till ovanstående plattå, i övrigt är nivåskillnaderna väsentligt lägre. Grundvattenytan lutar från öster mot väster, där den i den västligaste delen flackar ut samtidigt som

den närmar sig nivån för vattenytan i Gubarpsbäcken. Inom den västligaste delen synes morän ligga på nivåer lägre än Gubarpsbäcken, i övrigt höjer den sig oregelbundet mot öster.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Den norra delen av platån norr om vägen Färingtofta-Riseberga har exploaterats men efterbehandlats på ett föredömligt sätt. Lagerföljden i denna platå synes vara ett någon meter mäktigt ytlager av grusigt-stenigt material, följt av sand- och gruslager. Underst kan förekomma finsandiga partier. I övrigt får förutsättas, att åsen utgörs av något blockigt grusigt-stenigt material samt resterande terrasser, fält och kullar av stenigt-grusigt ytligt och därunder sandigt-grusigt. Mäktigheten i platån är ca 15 m men i övrigt väsentligt lägre, speciellt i den östra delen. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. I stort sett dåliga, dock med undantag för den västligaste delen, där det kan förekomma någon meter med sandigt och/eller grusigt material.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Denna klassificering motiveras med att området är representativt med välutvecklade formelement för en avsmältande dödis något över högsta kustlinjen. Denna förekomst bildar tillsammans med andra förekomster mellan Forestad och Färingtofta samt vid Forestad en god bild av det glaciälviala händelseförloppet vid och närmast över högsta kustlinjen.

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten visar en rik provkarta på de i trakten förekommande formationerna från isens avsmältningsskede. Även vegetationen är mycket varierande med bl a en tilltalande blandskog, betad lövskog och öppna betesmarker. Stora delar av förekomsten är mycket viktig för den kulturhistoriska miljön kring Färingtofta.

5170 DJURRÖD (kartklipp 12)

3C Helsingborg SO och
3D Kristianstad SV

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, platåer, terrasser och kullar
Materialsammansättning:	60 % grov, 30 % växlande, 10 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	2 000 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Åsar, flankerade av platåer, terrasser och kullar, avlagrat på nivåer från ca 65 m ö h i söder till ca 85 m ö h i norr. Samtliga avlagringar synes vara avlagrade på morän, som för platåerna, terrasserna och kullarna vanligen på eller över nivåerna för grundvattenytan. Höjden över omgivande terräng är för åsarna i undantagsfall ca 15 m, vanligen mellan 5 och 10 m. Platåerna, terrasserna och kullarna har i regel endast någon meters höjdskillnad. Grundvattenytan lutar mot Gubarpsbäcken, vilket innebär, att den mot sidorna i öster och väster stiger i takt med överytan för den underlagrande moränen.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Några täkter finns ej, dock kan sägas att materialet är huvudsakligen grusigt-stenigt-blockigt. I platåerna och terrasserna bedöms även en del sandigt-grusigt material förekomma. Sandigt material har begränsad utbredning, främst i de lägre delarna av platåerna och terrasserna.

Mäktigheten växlar i åsarna från någon meter till maximalt ca 15 m. I platåerna, terrasserna och kullarna växlar likaledes mäktigheten, men genomsnittsmäktigheten är endast någon meter. Teoretiskt uttagbar volym: 2 000 000 fm³, varav 60 % bedöms som grovkornigt, 30 % som växlande och 10 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. I åsarna får man räkna med någon å några meters grovkornigt grusmaterial under grundvattenytan medan i platåerna, terrasserna och kullarna uttagbart material i regel saknas.

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III. Bokskog finns i södra områdesdelen och denna del bör sparas vid eventuell täktverksamhet.

5185 HYLTEMOSSA (kartklipp 12)

3D Kristianstad SV

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, platåer, terrasser och kullar
Materialsammansättning:	70 % grov, 20 % växlande, 10 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	2 000 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Småkuperad terräng med vanligen grunda isälvsavlagringar utbildade som ryggar, platåer, terrasser och kullar på nivåer omkring 100 m ö h. Höjden över omgivande terräng är några meter, i undantagsfall närmare 10 m. Vidare förekommer iskontakter och mer eller mindre försumpade dödisgropar. Isälvsavlagringen är avsatt runt ett moränmassiv, vilket fortsätter under isälvsavlagringen, där det i regel påträffas på endast någon meters djup.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter och skärningar saknas, men erfarenhetsmässigt kan sägas att materialet flerstädes är grovkornigt, d v s grusigt-stenigt-blockigt, medan mängden sand är ringa. Mäktigheten bedöms variera mellan 2 och 5 m, undantagsvis 6 å 8 m. Teoretiskt uttagbar volym: 2 milj fm³, varav 70 % är grovkornigt, 20 % växlande och 10 % sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III. Förekomsten ligger visserligen inom ett större område, där skydd för naturmiljön föreslås, men grusformationen spelar i dessa delar inte så stor roll för landskapet.

5195 BJÄRRÖDSGÅRDEN (kartklipp 12)
5205 BJÄRRÖD SÖDRA
5215 GUVARP VÄSTRA
5225 GUVARP ÖSTRA
5235 MODARÖD
5245 HUNSERÖD NORRA

3D Kristianstad SV

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, plåtåer, terrasser och kullar
Materialsammansättning:	50-60 % grov, 30-40 % växlande, 10-15 % sandigt
Teoretiskt uttagbar volym:	250 000 fm ³ (5225 Guvarp östra)
Naturvårdsklass:	5195 klass I
	5205 -"- I
	5215 -"- I
	5225 -"- II
	5235 -"- I
	5245 -"- I

Beskrivning: Samtliga dessa områden, belägna i ett mer eller mindre öppet landskap, utgörs av åsar, plåtåer, terrasser och kullar, vilka sammantagna väl avspeglar landisens avsmältningsförlopp inom terräng över högsta kustlinjen. I stort bildar terrängen en mycket flack dalgång, där Guvarpbäcken, Bjärrödssjön jämte några andra mindre vattensamlingar utgör ett betagande blickfång. Centralt inom området löper i nord-sydlig riktning en mer eller mindre sammanhängande ås, varierande i höjd från någon meter till drygt 10 m på nivåer omkring 80 å 90 m ö h. Åsen flankeras av plåtåer, terrasser och kullar med en höjd vanligen varierande mellan 2 och 6 m. Mot sidorna i öster och väster ansluter terrasserna till högre moränterräng. Inom området förekommer vidare dödisgropar och iskontakter. Lågpartierna i terrängen är flerstädes försumpade. Isälvsavlagringen underlagras av morän, som speciellt i terrasserna mot dalsidorna ligger på nivåer som ansluter till grundvattenytan. Bildningsmässigt avspeglar dessa avlagringar landisens avsmältning för terräng över högsta kustlinjen, där åsen centralt inom området avlagrats mer eller mindre subglacialt. I den alltmer uppsprickande dödismassan har plåtåerna, terrasserna och kullarna avsatts i ett grunt, uppdamt vatten. Ställvis har även sedimentationen skett på dödis.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Bortsett från någon äldre igenvuxen husbehovstäkt är området orört. Åsen genom området utgörs av grusigt-stenigt-blockigt material. Plåtåerna och terrasserna saknar vanligen block (>200 mm) samtidigt som halten sand kan öka mot djupet. Mäktigheten är störst i åsen, där den maximalt kan uppnå ca 10 m. I terrasserna, plåtåerna och kullarna är mäktigheten endast någon meter, för att mer eller mindre regelbundet grundas ut mot moränterrängen i öster och väster. Teoretiskt uttagbar volym: 250 000 fm³ (5225 Guvarp östra), där 50 % bedöms som grovkornigt, 30 % som växlande och 20 % som sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. Smärre avsnitt av åsen utgör dock undantag, där förutsättningarna bedöms som måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 1 för områdena 5195, 5205, 5215, 5235 och 5245 samt klass 2 för 5225. Samtliga dessa områden visar genom sin mångformighet, orördhet och representativitet isavsmältningsförloppet över högsta kustlinjen. Tack

vare den öppna terrängen skapas förutsättningar för en visuell överblick av de olika formelementen såsom åsar, platåer, terrasser, iskontakter och dödisgropar.

Samlat naturvärde: Klass I område 5195, 5205, 5215, 5235 och 5245 samt klass II område 5225. Förekomsterna 5195-5245 ligger i sin helhet inom ett större område, där skydd för naturmiljön föreslås. Geoformerna är varierande och orörda och hyser ofta lövskog. Många vattensamlingar i området bidrar till att höja landskapsvärdet.

5255 KARUP (kartklipp 12)

3D Kristianstad SV

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar, platåer och terrasser
Materialsammansättning:	60 % grov, 30 % växlande, 10 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	2 000 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Karupsförekomsten är belägen i en bred och flack dalgång, orienterad i sydväst-nordost och där dalsidorna utgörs av morän. Förekommande isälvsmaterial har avlagrats dels i åsar, dels i platåer och terrasser, utbildade med dödiskontakter. Välutbildade åsar finns vid och öster om Karups gård, i övrigt dominerar platåer och terrasser. Såväl åsarna som platåerna och terrasserna kan höja sig maximalt ca 15 m över omgivande terräng. Materialuppbyggnaden synes ha ägt rum till nivåer omkring 75 å 80 m ö h. Inom den nordöstra områdesdelen avtar den relativa höjden samtidigt som moränpartier höjer sig över sedimentytorna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Åsarna är i huvudsak uppbyggda av grovkornigt (grusigt-stenigt-blockigt) material. I platåerna och terrasserna får man räkna med ett ytlager av grusigt-stenigt och därunder sandigt och/eller grusigt. Mäktigheten är maximalt 15 m i åsen öster om Karup, medan medeldjupet är väsentligt lägre. Ställvis i platåerna och terrasserna är sannolikt att moränunderlaget kan ligga mycket ytligt, vilket i så fall i hög grad förändrar täktförutsättningarna. Teoretiskt uttagbar volym: 2 000 000 fm³, varav 60 % är grovkornigt, 30 % är växlande och 10 % sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten kan ses som en fortsättning på 5150 och 5160, blad 3C SO, men den ändrar här snabbt karaktär. Vid täktprovning bör dock stor restriktivitet intas med hänsyn till vissa värdefulla betesmarker-lövskogar samt att det kan vara mycket osäkert med materialtillgången.

5265 BLADHULT (kartklipp 12)

3D Kristianstad SV

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar och terrasser
Materialsammansättning:	100 % grov
Teoretiskt uttagbar volym:	150 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Oregelbunden ås, med en största höjd på ca 10 m, flankerad av grunda terrasser. Åsen är utbildad ställvis som getryggsås, ställvis som planås.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Några täkter finns inte. Materialet bedömes i huvudsak som grusigt-stenigt-blockigt. Mäktigheten maximalt ca 10 m, flerstädes dock väsentligt lägre. Teoretiskt uttagbar volym: 150 000 fm³, varav 100 % grovkornigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

5275 ORETORP (kartklipp 12)

3D Kristianstad SV

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Åsar och terrasser
Materialsammansättning:	100 % grov
Teoretiskt uttagbar volym:	50 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: En låg ås med flankerande terrasser, vars överytor är oregelbundna. Ställvis mycket ytnära morän.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Inga täkter. Materialet bedöms som grusigt-stenigt med varierande och maximalt endast någon meters mäktighet. Teoretiskt uttagbar volym: 50 000 fm³, varav 100 % grovkornigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

5285 KOHOLMA (kartklipp 12)

3D Kristianstad SV

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Terrass
Materialsammansättning:	80 % växlande, 20 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	120 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Denna förekomst utgörs av en 4-8 m hög terrass, belägen på nivån ca 80 m ö h. Den är avlagrad på en moränsluttning och avgränsas i söder och sydväst av en iskontakt.

Materialkvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet bedöms som grusigt-sandigt med en mäktighet på maximalt ca 6 m. Medelmäktigheten är dock betydligt lägre. Teoretiskt uttagbar volym: 120 000 fm³, varav 80 % bedöms som växlande och 20 % sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

2

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

5295 FÅGELSÅNG (kartklipp 12)

3D Kristianstad SV

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Ås
Materialsammansättning:	100 % grov
Teoretiskt uttagbar volym:	30 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: En någon meter hög åsrygg, avlagrad i småkuperad terräng på nivån ca 80 m ö h, d v s 30 m över högsta kustlinjen.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter och skärningar saknas. Materialsammansättningen bedöms som grovkornig, d v s grusig-stenig-blockig. Teoretiskt uttagbar volym: 30 000 fm³ med hela volymen som grovkornig.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

Kommun:	Klippan
Typ av avlagring:	Platåer, terrasser, fält och kullar
Materialsammansättning:	10 % grov, 60 % växlande och 30 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	900 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Flacka fält, platåer, terrasser och kullar avlagrade som grunda utfyllnader i en småkuperad moränterräng. Nivån är ca 65 á 70 m ö h, vilket innebär att dessa avlagringar ligger i storleksordning 15 á 20 m över högsta kustlinjen. På grund av den låga mäktigheten är förekommande iskontakter och dödisgropar otydligt utbildade. Grusmaterialet underlagras av morän.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Täkter saknas, främst beroende på den ringa mäktigheten. Materialet bedöms som i stort sett grusigt med varierande inblandning av sand och sten. Endast undantagsvis förekommer block. Teoretiskt uttagbar volym: 900 000 fm³, varav uppskattningsvis 10 % är grovkornigt, 60 % växlande och 30 % sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

PERSTORPS KOMMUN

TECKENFÖRKLARINGAR:

241 = GRUSFÖREKOMSTNR.

M641 = MORÄNFÖREKOMSTNR.

 = GRUSTÄKT

* = PROV

● = VTI-PROV

G.S.K = LITEN GRUS/SAND/KLAPPERFÖREKOMST

 = LITEN MORÄNFÖREKOMST

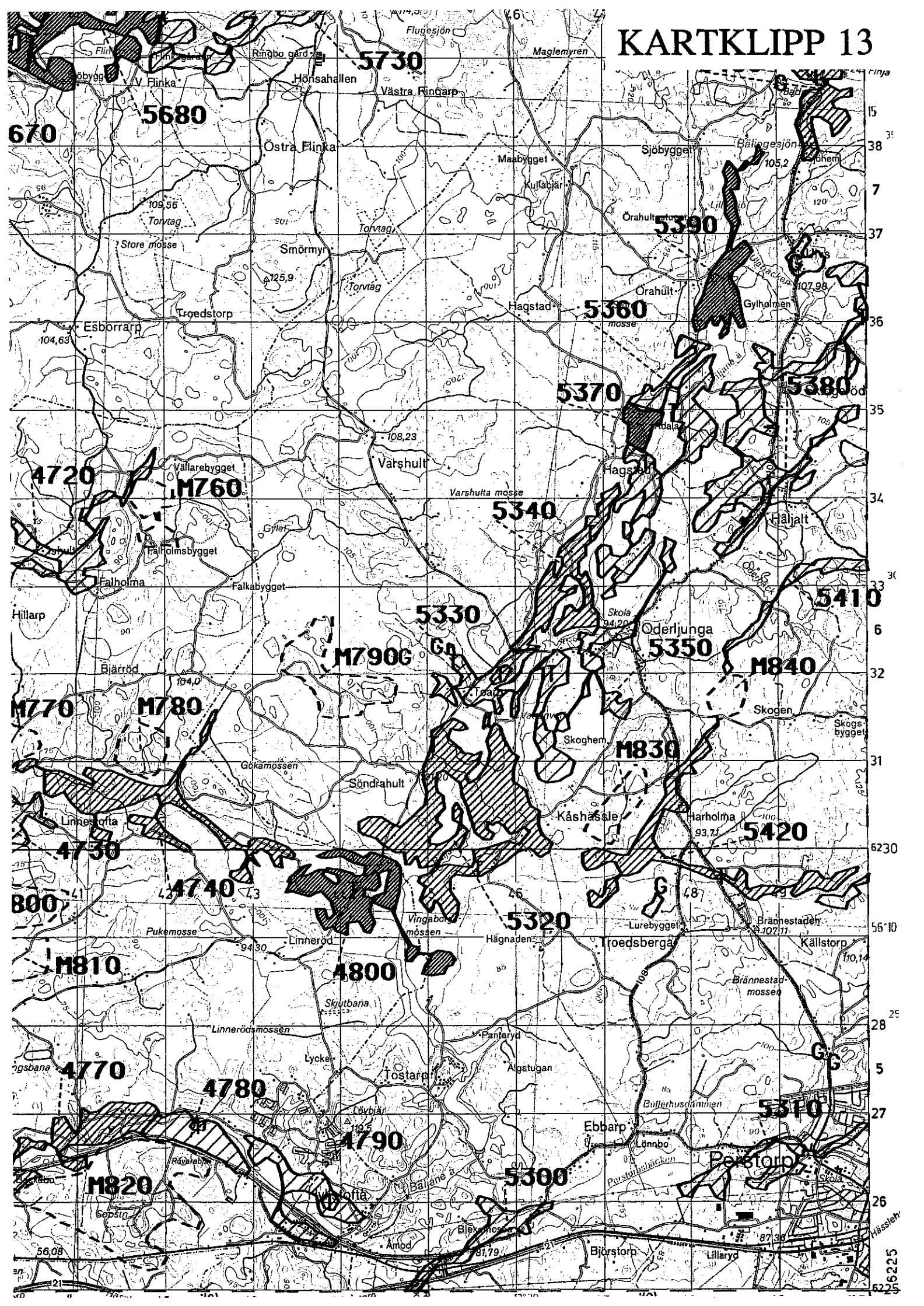
RASTRERING AV FÖREKOMSTERNA

 = NATURV.KLASS I

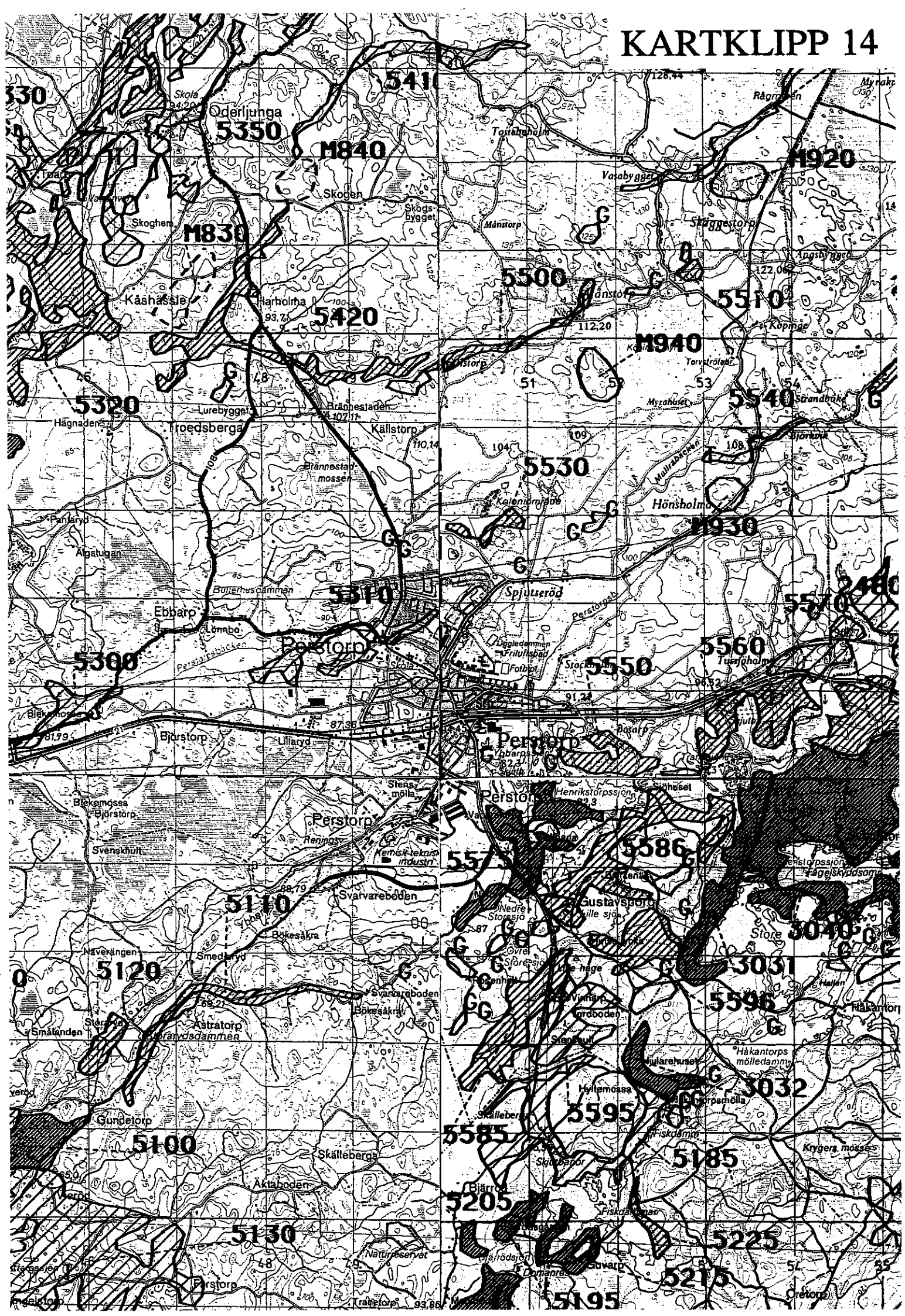
 = NATURV.KLASS II

 = NATURV.KLASS III

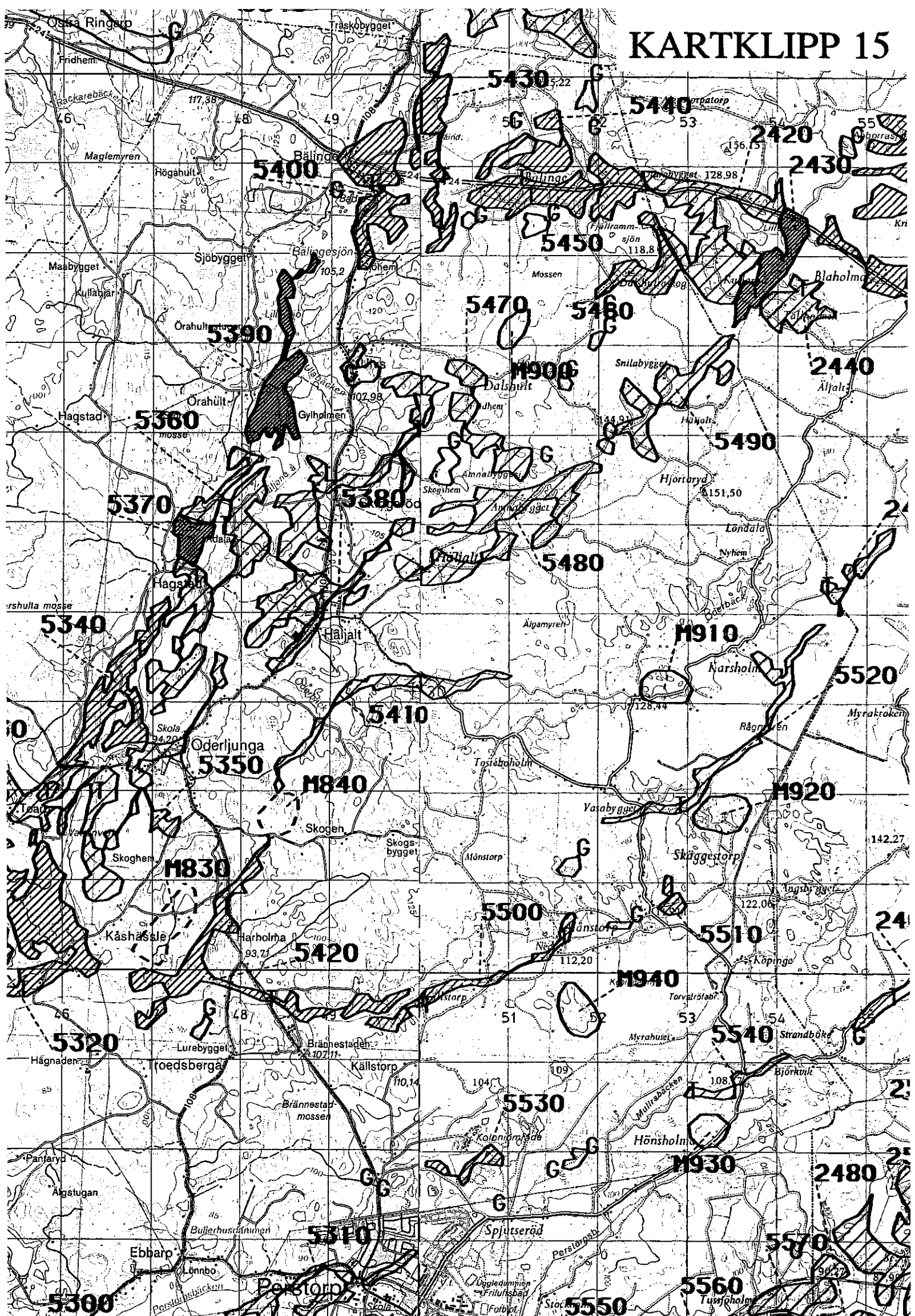
KARTKLIPP 13

KARTKLIPP 14

KARTKLIPP 15

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Åsnät och kullar
Materialsammansättning:	25 % grov och 75 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	1 850 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Inom förekomsten finns ett utbrett åsnät. Två åssystem, ett från NNO och ett från öster möts där. Åsnätet är omgivet av ett åsgrusbälte med småkulliga isälvsavlagringar vars avgränsning är mycket svår att göra p g a osäkerheten med avlagringens mäktighet. Åsarnas genomsnittliga mäktighet uppskattas till 5 m i höjd och 20 m i bredd, men de kan vara mer än 10 m höga och 30 m breda.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Sannolikt finns grovt material i de flesta åskärnorna. En del små skärningar med växlande material finns dock. Stora och färska skärningar saknas dock. Omgivande kullar bedöms innehålla material med växlande sammansättning. Teoretiskt uttagbar volym: 1 850 000 fm³. Därav är 25 % grovt material (i åskärnorna) och 75 % har växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga. Lokalt har de dock visat sig vara goda, se bl a Perstorps vattentäkt vid Toarp. Det är inte ovanligt med ca 10 m sand och grus under grundvattenytan.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Inom förekomsten finns delvis imponerande åsnät med välformade åsar och kullar. Området är representativt för de breda stråken med isälvsavlagringar inom regionen, och ännu är det relativt lite påverkat av täktverksamhet.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten hyser stor variation i naturtyper. Ytformerna är i enstaka fall tämligen imponerande. Vid en eventuell täktverksamhet bör stor hänsyn tas till lövskogen och miljöerna kring ån.

5330 TOARP (kartklipp 13) 5340 TOARP NORRA

3C Helsingborg NO

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Åsnät och kullar
Materialsammansättning:	5330: 60 % grov och 40 % växlande 5340: 60 % grov och 40 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	5330: 425 000 fm ³ 5340: 525 000 fm ³
Naturvårdsklass:	5330: Klass III 5340: Klass II

Beskrivning: Förekomsterna består av ett flertal kraftiga åsar i den centrala delen av dalen. Åsarna är 5-10 m höga och 20-40 m breda. Isälvsavlagringarna sprider sig in över omgivande moränterräng i form av ett åsgrusbälte med relativt flacka kullar. Mellan åsarna finns också en del kulliga avlagringar. Eftersom underliggande moränya också är småkullig är det svårt att avgöra grusmäktigheten utan omfattande

grävningar.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En stor täkt finns vid Toarp. I täkten finns såväl åskärnor och partier med grovt blockigt grus som kullar med omväxlande blockigt stenigt grus och sand. Även partier med ren sand finns. I västra delen av täkten bryter man också i den underliggande moränen och har på flera platser nått ner till berggrunden. Inom hela förekomsten torde grovt material dominera i åskärnorna. Omgivande kullar domineras av material med växlande sammansättning. Teoretiskt uttagbar volym: 5330: 425 000 fm³ och 5340: 525 000 fm³ varav 60 % uppskattas vara grovt material och 40 % ha växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda i den centrala delen av dalen, dåliga närmare dalsidorna och på sluttningarna.

Geovetenskapligt värde: 5330: Klass 3. 5340: Klass 2. Åsarna inom denna förekomst är mäktiga, välformade och fortfarande relativt orörda. De olika formelementen kan ge en god bild av isavsmältningen inom området.

Samlat naturvärde: 5330: Klass III. 5340: Klass II. Förekomsten innehåller mycket mäktiga och välutbildade åsryggar i olika riktning och storlek. Dessa bör exploateras i absolut sista hand. Vegetationen domineras av lövskog. Närheten till Oderljunga samhälle ger området visst värde för friluftslivet.

5350 ODERLJUNGA (kartklipp 13)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar och plåtåer
Materialsammansättning:	50 % växlande och 50 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	570 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Området utgörs av ett splittrat åsgrusbälte med 3-6 m höga kullar och plåtåer innehållande grus och sand. Dessa ligger ofta omgivna av torvmarker. I de östligaste delarna ligger isälvsavlagringarna sannolikt till stor del som ett relativt tunt skikt på morän. Avgränsningen av förekomsten är mycket osäker.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Endast ett par små husbehovstäkter finns. Av dessa framgår att det kan finnas mer än 3-3,5 m stenig sand resp. grusig sand i kullarna. Ofta finns ett ytlager med stenig grusig sand över den mer eller mindre rena sanden. Teoretiskt uttagbar volym: 570 000 fm³ varav ca 50 % antas ha växlande sammansättning och 50 % vara sand.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga. Dock möjligen måttliga i den västra delen av förekomsten.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Åsar och kullar
Materialsammansättning:	5360: 50 % grov, 25 % växlande, 25 % sandig 5370: 75 % grov och 25 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	5360: 1 220 000 fm ³ 5370: 0 fm ³
Naturvårdsklass:	5360: Klass III 5370: Klass I

Beskrivning: Förekomsterna utgörs av ett åsnät med skarpt avgränsade åsar i botten på den relativt breda dalgången. Åsarnas storlek varierar mellan 2 och 12 m i höjd och mellan 10 m och 40 m i bredd. Vid volymsberäkningen har räknats en genomsnittlig höjd på 5 m och bredd på 20 m. Framför allt väster om åsarna finns kulliga isälvsavlagringar vars östra delar införlivats i förekomsterna. Gruset sprider sig också upp över dalsidorna, men antas där vara tunt, och innefattas därför inte i förekomsterna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Flera grustäkter finns i åsarna inom förekomsten. Dessa innehåller förvånande dåligt sorterat grus. I åskärnorna finns grovt blockigt stenigt grus, medan flankerna på åsarna vanligen har växlande sammansättning. I nordöstra delen av förekomsten finns ett flertal kullar med ren sand. I en av dessa finns en färsk, ca 3,5 m djup täkt. Teoretiskt uttagbar volym: 5360: 1 220 000 fm³ varav ca 50 % uppskattas bestå av grovt material, 25 % ha växlande sammansättning och 25 % vara sandigt. 5370: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda i den centrala delen och dåliga i utkanterna och mot dalsidorna.

Geovetenskapligt värde: 5360: Klass 3. 5370: Klass 2. Förekomsten innefattar bl a en del mycket vackra åsar.

Samlat naturvärde: 5360: Klass III. 5370: Klass I. Förekomsten visar mycket vackra och välutbildade åsryggar av olika höjd. De är klädda med högvuxen bokskog. Då grusförekomsten dessutom är belägen helt nära permanentbebyggelse, bör den undantas från täktverksamhet.

5380 SKINGERÖD (kartklipp 15)

3C Helsingborg NO och
3D Kristianstad NV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Åsar och kullar
Materialsammansättning:	75 % grov och 25 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	810 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten består av en 3-5 m hög och 15-25 m bred, vindlande och oregelbunden ås som omges av tämligen utbredda och småkulliga grusavlagringar. Dessa kulliga områden är mycket svåra att avgränsa eftersom underliggande moränya

är undulerande och därmed omöjliggör en uppskattning av sedimentmaktigheten. Ofta innehåller kullarna morän eller t o m. berg i kärnan. Kullarna är 2-6 m höga i de flesta fall. Nordost om Gylholmen är kullarna närmast plåtåartade.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Endast små husbehovstäckter har påträffats. Vanligen är dessa skärningar 3-3,5 m djupa. Ofta påträffas någon meter grus på sand i kullarna. I norra delen finns en liten skärning genom en åskärna. Även i denna finns ett sandigt isälvsgrus, och ingen riktigt grov åskärna var synlig. Teoretiskt uttagbar volym: 810 000 fm³ varav 75 % uppskattas vara grovt material och 25 % ha växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

5390 ÖRAHULT (kartklipp 15)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Åsnät och kullar
Materialsammansättning:	75 % grov och 25 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Förekomsten består av ett åsnät med 3-4 markerade, ca 6 m höga och 20 m breda åsar vilka mot norr går samman i en ås. Denna uppträder som korta ryggar längs Bältingesjöns västra strand. Öster om åsnätet ansluter ett mindre område med 3-5 m höga kullar.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Ordentliga skärningar saknas. Sannolikt innehåller större delen av åskärnorna grovt material, medan omgivande kullar har material med växlande sammansättning. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda i den centrala delen av dalen, måttliga eller dåliga närmare dalsidan.

Geovetenskapligt värde: Klass 1. Med sin formrikedom utgör förekomsten ett vackert exempel på traktens åsnät.

Samlat naturvärde: Klass I. De södra delarna visar ett relativt litet, men välutbildat åsnät. Här finns en rik provkarta på olika formelement med åsryggar och kullar i olika skepnad. Norrut finns välutbildade åsryggar med fin lövskog som domineras av bok. I somliga utdikade åsgropar finns en intressant sumpskog. Då det dessutom finns en hel del fritidshus i området samt närhet till Bältingesjön bör förekomsten undantas från täktverksamhet.

Kommun: Perstorp
Typ av avlagring: Ås, kullar och delta
Materialsammansättning: 10 % grov, 20 % växlande och 70 % sand
Teoretiskt uttagbar volym: 1 210 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Södra delen av förekomsten består av utbredda kullar som ofta är 3-6 m höga. Kullarna kan dock innehålla morän i kärnan, varför bara en del av kullarna tagits med. Öster om Bälingsjöns nordspets finns en ca 8 m hög och 40 m bred, välformad ås som fortsätter i nordostlig riktning. Norr om sjön finns ett utbrett, helt jämnt plan som troligen utgörs av ett delta uppbyggt mot dödisblock. Isälvsavlagringar med dödistopografi finns öster om deltat. I nordligaste delen av förekomsten finns ännu en flack ås.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Färska skärningar saknas. En mindre skärning i södra delen innehåller mer än 3 m växlande material med grus som underlagras av grusig sand. I deltat torde sand dominera, bortsett från den översta metern. Teoretiskt uttagbar volym: 1 210 000 fm³. Därav uppskattas ca 10 % vara grovt material, 20 % ha växlande sammansättning och 70 % sand.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga i norra delen, annars dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Deltaplanet (?) norr om Bälingsjön är betydelsefull för landskapet. Vid sjön finns allmän badplats och en del fritidshus.

Kommun: Perstorp
Typ av avlagring: Ås, kullar och platåer
Materialsammansättning: 50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 380 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: De västra delarna av förekomsten består av flacka, 3-5 m höga och 15-25 m breda vindlande åsar. Dessa omges av 2-4 m höga kullar. Gruset sprider sig också upp på moränen norr om åsen, men mäktigheten är där mycket ringa. Öster om vägen mot Perstorp är åsen uppemot 15 m hög och 45 m bred, mäktigheten minskar dock avsevärt mot kartområdets östra kant.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En mindre täkt finns i en låg del av åsen (ca 3 m). Där finns mycket dåligt sorterat grus med sand och silt i kullarna. Söder om åsen tycks förekomsten till stor del innehålla sand. Teoretiskt uttagbar volym: 380 000 fm³ varav ca 50 % är grovt och 50 % har växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Vid eventuell täktverksamhet bör stor hänsyn tas till lövskogen och det öppna landskapet. dessutom bör vägas in att förekomsten innehåller förhållandevis små mängder grus.

5430 BÄLINGE ÖSTRA (kartklipp 15)

3D Kristianstad NV och
3C Helsingborg NO

Kommun: Perstorp
Typ av avlagring: Åsar och kullar
Materialsammansättning: 50 % grov, 30 % växlande, 20 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym: 940 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: I södra delen av området finns en 5 m hög ås som går norrut och förenar sig med en från väster kommande ås. Åsen är utbruten på en sträcka av ca 300 m från väg 24. Området i övrigt består av större och mindre kullar.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Några äldre igenrasade och efterbehandlade täkter finns i området. Materialet består till största delen av grovt, stenigt grus. Teoretiskt uttagbar volym: 940 000 fm³. Därav uppskattas ca 50 % vara grovt material och resten har sandig eller växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Det halvöppna-öppna landskapet kräver omsorg vid inplacering av eventuella täkter.

5440 BÄLINGE NORRA (kartklipp 15)

3D Kristianstad NV

Kommun: Perstorp
Typ av avlagring: Kullar och ås
Materialsammansättning: 70 % grov och 30 % sand
Teoretiskt uttagbar volym: 670 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Förekomsten består av en väl utbildad åsrygg som går mot NO från väg 24. Den är 5-10 m hög. I övrigt består området av mindre och större kullar ofta åtskilda av små kärrområden. Kullarnas höjd når sällan över 10 m.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Någon äldre igenrasad täkt finns. Teoretiskt uttagbar volym: 670 000 fm³, varav 70 % beräknas vara grovt och 30 % är sandigt material.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Det halvöppna landskapet kräver viss omsorg vid inplacering av eventuella täkter.

5450 BÄLINGE SÖDRA (kartklipp 15)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar och fält
Materialsammansättning:	60 % grov och 40 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	1 300 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Området består av många små backar och flacka kullar med små sänkor emellan. Mot Fjällrammsjön i områdets SO-liga del finns några stora kullar. Dessa kan innehålla en kärna av morän.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Flera igenrasade och efterbehandlade täkter finns inom förekomsten. Materialet i ytan är överallt grusigt. Under gruskappan finns skiktad sand i de flacka kullarna. Teoretiskt uttagbar volym: 1,3 milj fm³, varav 60 % bedöms vara grovt och 40 % har sandig sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Det öppna landskapet kring väg 24 kräver omsorgsfull inplacering av eventuella täkter.

5460 FJÄLLRAMMSJÖN (kartklipp 15)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar
Materialsammansättning:	70 % grov och 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	660 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten består till största delen av småkullig terräng. I NO ligger en stor långsträckt backe vinkelrät mot isrörelseriktningen. Backen höjer sig ca 15 m över omgivningen och är utsträckt i NV-SO-lig riktning. Den kan eventuellt innehålla en moränkärna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Bara en liten husbehovstäkt finns inom området. Teoretiskt uttagbar volym: 660 000 fm³. Materialet består av stenigt grus, ca 70 %, och resten, ca 30 %, av sand.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Landskapet kring sjön kräver omsorgsfull inplacering av eventuella täkter.

5470 DALSHULT (kartklipp 15)

3D Kristianstad NV

Kommun: Perstorp
Typ av avlagring: Kullar och fält
Materialsammansättning: 70 % grov och 30 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 720 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Förekomsten består av utbredda, flacka isälvsavlagringar med många mindre kullar som höjer sig 5-10 m över omgivningen. I väster finns en kort åsrygg ca 5 m hög.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Det finns ingen färsk täkt, men någon efterbehandlad täkt finns i den mellersta delen av området. Teoretiskt uttagbar volym: 720 000 fm³. Materialet består huvudsakligen av stenigt grus men har till ca 30 % växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

5480 AMNABYGGET (kartklipp 15)
5490 SNILABYGGET

3D Kristianstad NV och
3C Helsingborg NO

Kommun: Perstorp
Typ av avlagring: Åsar och kullar
Materialsammansättning: 80 % grov och 20 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 5480: 1 500 000 fm³
5490: 700 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Förekomsterna 5480 och 5490 ingår i ett markerat åsstråk som sträcker sig från Oderljunga (3C NO) upp mot Vittsjön. Delen inom kartområdet 3D NV består av en kraftig, 10 m hög åsrygg NO om Snilabygget (70), med kullar och fält i anslutning till åsstråket. Vid Amnabygget förekommer flera parallella åsryggar med varierande höjd mellan 5-10 m. Inom detta område finns flera dödishålor. Kring åsarna finns många större och mindre kullar med högst 5 meters mäktighet.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Ingen egentlig täktverksamhet har förekommit inom området. Teoretiskt uttagbar volym: 5480: 1 500 000 fm³, 5490: 700 000 fm³. Av den totala volymen i dessa båda förekomster är ca 80 % grovt

material och 20 % har växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III

5500 KÄLLSTORP (kartklipp 15)

3D Kristianstad NV och
3D Helsingborg NO

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Ås
Materialsammansättning:	Grov
Teoretiskt uttagbar volym:	90 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten består av en rullstensås med många avbrott. Mellan åsavsnitten finns grunda grusiga avlagringar i flacka kullar. Åsen är mellan 3 m och 6 m hög och totalt ca 1 300 m lång.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är övervägande stenigt grus. En liten täkt vid Källstorp utanför åsen innehåller dock mest sand. En annan täkt vid Nedre Månstorp visar stenigt grus i åsryggen. Teoretiskt uttagbar volym: 90 000 fm³, varav allt antas vara grovt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II.

5510 SKÄGGESTORP (kartklipp 15)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar
Materialsammansättning:	60 % grov, 20 % växlande och 20 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	120 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Större område med utbredda tunna isälvsavlagringar, 0,5-2 m mäktiga. Några mera framträdande flacka kullar finns inom förekomsten. Dessa har en mäktighet av ca 3 meter.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är växlande grovt och sandigt och i ytan huvudsakligen grusigt. Teoretiskt uttagbar volym: 120 000 fm³, varav 60 % beräknas vara grovt, 20 % ha växlande sammansättning och 20 % är sandigt.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II.

5520 RÅGMYREN (kartklipp 15)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Ås och kullar
Materialsammansättning:	90 % grov och 10 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	470 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten består av en väl utbildad ås med SV-NO-lig riktning. Med några korta avbrott passerar åsen den högexploaterade mossen Rågmyren. I anslutning till åsen finns några mindre områden med små kullar. Åsens höjd varierar mellan 2 m och 8 m.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är huvudsakligen stenigt grus. Den teoretiskt uttagbara volymen har beräknats till 470 000 fm³, varav det mesta materialet, 300 000 fm³ är samlat i åsryggen. Någon enstaka husbehovstäkt finns.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Relativt goda. Man kan antaga att grusmaterialet finns under grundvattenytan i anslutning till mossen.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

5530 SPJUTSERÖD (kartklipp 14)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar, fält och ås
Materialsammansättning:	60% grov och 40 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	180 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten består av många spridda, flacka kullar med mellanliggande fält med ringa mäktighet. Kullarna höjer sig som mest 5 meter över omgivande terräng. På något ställe kan en åsrygg skönjas.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Ingen egentlig täkt finns i området. Teoretiskt uttagbar volym: 180 000 fm³. Materialet består till 60 % av grovt grus och till 40 % av det växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Mycket stigar i området tyder på att det används för friluftssändamål.

5550 BOSARP (kartklipp 14)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	600 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Området består av större och mindre oregelbundet formade kullar. Det är beläget mellan Tranesjön och Ybbarpssjön och omges av högt grundvattenläge.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En mindre täkt i västra delen av förekomsten visar växlande lagerföljd mellan fingrus och sand. Teoretiskt uttagbar volym: 600 000 fm³. Materialet består till 50 % av grovt stenigt grus, medan 50 % har växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Tämmligen goda, p g a det höga grundvattenläget.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Området har stor betydelse som närreklamationsområde för Perstorps samhälle.

5560 TUSSJÖHOLM (kartklipp 14)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar
Materialsammansättning:	30 % grov, 20 % växlande och 50 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	1 000 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten utgöres av ett fristående höjdparti med småkullig yta som omges av vatten eller kärrstråk. Flera dödisgröpar finns i området och i den östra delen av förekomsten finns en liten kort ås som till viss del är borttagen. Åsens riktning är SO till NV.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En stor täkt i södra delen visar på 9 m väl skiktad sand med 1 meters kapp av stenigt grus. Många efterbehandlade täkter finns inom förekomsten. Teoretiskt uttagbar volym: 1 milj fm³. Materialet består till största delen av växellagrat grus och sand, och uppskattas bestå till 30 % av grovt material, 20 % växlande och 50 % sandigt material.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Tämligen goda, p g a det höga grundvattenläget.

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II. Skjutbana finns anlagd.

5570 TUSSJÖHOLM NORRA (kartklipp 14)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	300 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten består av småkulligt område som är mycket sargat av gamla täkter.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En betydande täktverksamhet har förekommit, men idag finns ingen färsk skärning. Teoretiskt uttagbar volym: 300 000 fm³. Materialet har till hälften grov och till hälften sandig sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

5575 HENRIKTORPSSJÖN (kartklipp 14)

3D Kristianstad SV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar och platåer
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Området består av kullar med mellanliggande platåer och dödisgröpar där moränen tränger igenom i de högsta partierna. Golfbana upptar en stor del av förekomsten.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Någon täkt finns inte i området. Den totala volymen har beräknats till ca 1 milj fm³. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass I. Området har mycket stort värde som närrekreations-

område till Perstorps samhälle. En golfbana finns anlagd.

5585 ROSENHULT (kartklipp 14)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar och platåer
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	1 200 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten består av kullar och platåer vid Storesjö och söderut i de lägre partierna. De större backarna har en kärna av morän vilken ibland sticker upp i de högst belägna delarna. I SV-liga delen finns en tvärgående åsrygg med riktning SO till NV.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Ingen större täktverksamhet har förekommit inom förekomsten. Materialet består till största delen av grovt stenigt grus. Teoretiskt uttagbar volym: 1,2 milj fm³. Ca 50 % bedöms vara grovt och resterande mängd har växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten berörs något av område föreslaget som naturreservat i naturvårdsplanen.

5586 GUSTAVSBORG (kartklipp 14)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar och platåer
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	1 300 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Området består av kullar och platåer i de lågt belägna delarna av terrängen. Moränen sticker upp i de högre partierna där även berget går i dagen.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Någon mindre igenväxt täkt finns inom området. Materialet är till stor del stenigt grus. Teoretiskt uttagbar volym: ca 1,3 milj fm³, varav 50 % uppskattas vara grovt och 50 % har växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Området föreslaget som naturreservat i naturvårdsplanen.

5595 STENSHULT (kartklipp 14)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar och platåer
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	880 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten består av kullar och platåer i de lägst belägna delarna av området. Morän och håll sticker upp i de högre partierna. De flacka kullarna är ca 4-5 m höga.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Ingen täkt finns i området. Teoretiskt uttagbar volym: 880 000 fm³, varav hälften är grovt material och hälften har växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

5596 HINSALYCKAN (kartklipp 14)

3D Kristianstad SV

Kommun:	Perstorp
Typ av avlagring:	Kullar och platåer
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	1 000 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten består av kullar och platåer i de lägst belägna delarna. Morän och håll sticker upp i de högre belägna partierna. I den sydostliga delen av området finns en åsrygg med en höjd av 5-10 m.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Övervägande delen av materialet är sandigt stenigt grus. Teoretiskt uttagbar volym: ca 1 milj fm³, varav hälften är grovt material och hälften har växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass II. Området är föreslaget som naturreservat i naturvårdsplanen.

ÖRKELLJUNGA KOMMUN

TECKENFÖRKLARINGAR:

241 = GRUSFÖREKOMSTNR.

M641 = MORÄNFÖREKOMSTNR.

 = GRUSTÄKT

* = PROV

• = VTI-PROV

G.S.K = LITEN GRUS/SAND/KLAPPERFÖREKOMST

 = LITEN MORÄNFÖREKOMST

RASTRERING AV FÖREKOMSTERNA

 = NATURV.KLASS I

 = NATURV.KLASS II

 = NATURV.KLASS III

4280

M900

4290

Storakärr

Kortello

Krokabygge

Nissakäll

Harbäckshult

M

4310

Engagård

Risbjär

Holmen

Harbäckshult

Harbäckshult

M

Fälleshuset

Makabygge

Askarebole

Stivelsmossen

M690

Klippebygge

M

masjö

Rävakärr

Handelsrädgård

Ekeröd

Ramnehult

Växthus

5620

5710

4420

Backagården

Skjutbr

Skjutbr

Skjutbr

Skjutbr

Skjutbr

Skjutbr

Skjutbr

örket

Lundshuset

Lundshuset

Lundshuset

Lundshuset

Lundshuset

Lundshuset

Lundshuset

Lundshuset

örket

Bönnhäslie

Bönnhäslie

Bönnhäslie

Bönnhäslie

Bönnhäslie

Bönnhäslie

Bönnhäslie

Bönnhäslie

örket

Boråra (när)

Boråra (när)

Boråra (när)

Boråra (när)

Boråra (när)

Boråra (när)

Boråra (när)

Boråra (när)

örket

Ekeråsen

Ekeråsen

Ekeråsen

Ekeråsen

Ekeråsen

Ekeråsen

Ekeråsen

Ekeråsen

örket

Brekille

Brekille

Brekille

Brekille

Brekille

Brekille

Brekille

Brekille

örket

Fredagsmossen

Fredagsmossen

Fredagsmossen

Fredagsmossen

Fredagsmossen

Fredagsmossen

Fredagsmossen

Fredagsmossen

örket

Fiskdammen

Fiskdammen

Fiskdammen

Fiskdammen

Fiskdammen

Fiskdammen

Fiskdammen

Fiskdammen

örket

Lrya för

Lrya för

Lrya för

Lrya för

Lrya för

Lrya för

Lrya för

Lrya för

örket

Stora Sjödammen

Stora Sjödammen

Stora Sjödammen

Stora Sjödammen

Stora Sjödammen

Stora Sjödammen

Stora Sjödammen

Stora Sjödammen

örket

Askeholma

Askeholma

Askeholma

Askeholma

Askeholma

Askeholma

Askeholma

Askeholma

örket

Skogstorp

Skogstorp

Skogstorp

Skogstorp

Skogstorp

Skogstorp

Skogstorp

Skogstorp

örket

Sjöhultet

Sjöhultet

Sjöhultet

Sjöhultet

Sjöhultet

Sjöhultet

Sjöhultet

Sjöhultet

örket

Väderblästhüs

Väderblästhüs

Väderblästhüs

Väderblästhüs

Väderblästhüs

Väderblästhüs

Väderblästhüs

Väderblästhüs

örket

Björnkärr

Björnkärr

Björnkärr

Björnkärr

Björnkärr

Björnkärr

Björnkärr

Björnkärr

örket

Egerstorp

Egerstorp

Egerstorp

Egerstorp

Egerstorp

Egerstorp

Egerstorp

Egerstorp

örket

Breahult

Breahult

Breahult

Breahult

Breahult

Breahult

Breahult

Breahult

örket

Gro

Gro

Gro

Gro

Gro

Gro

Gro

Gro

örket

Kopparmöller

Kopparmöller

Kopparmöller

Kopparmöller

Kopparmöller

Kopparmöller

Kopparmöller

Kopparmöller

örket

Elke

Elke

Elke

Elke

Elke

Elke

Elke

Elke

örket

Rönnskull

Rönnskull

Rönnskull

Rönnskull

Rönnskull

Rönnskull

Rönnskull

Rönnskull

örket

Hagen

Hagen

Hagen

Hagen

Hagen

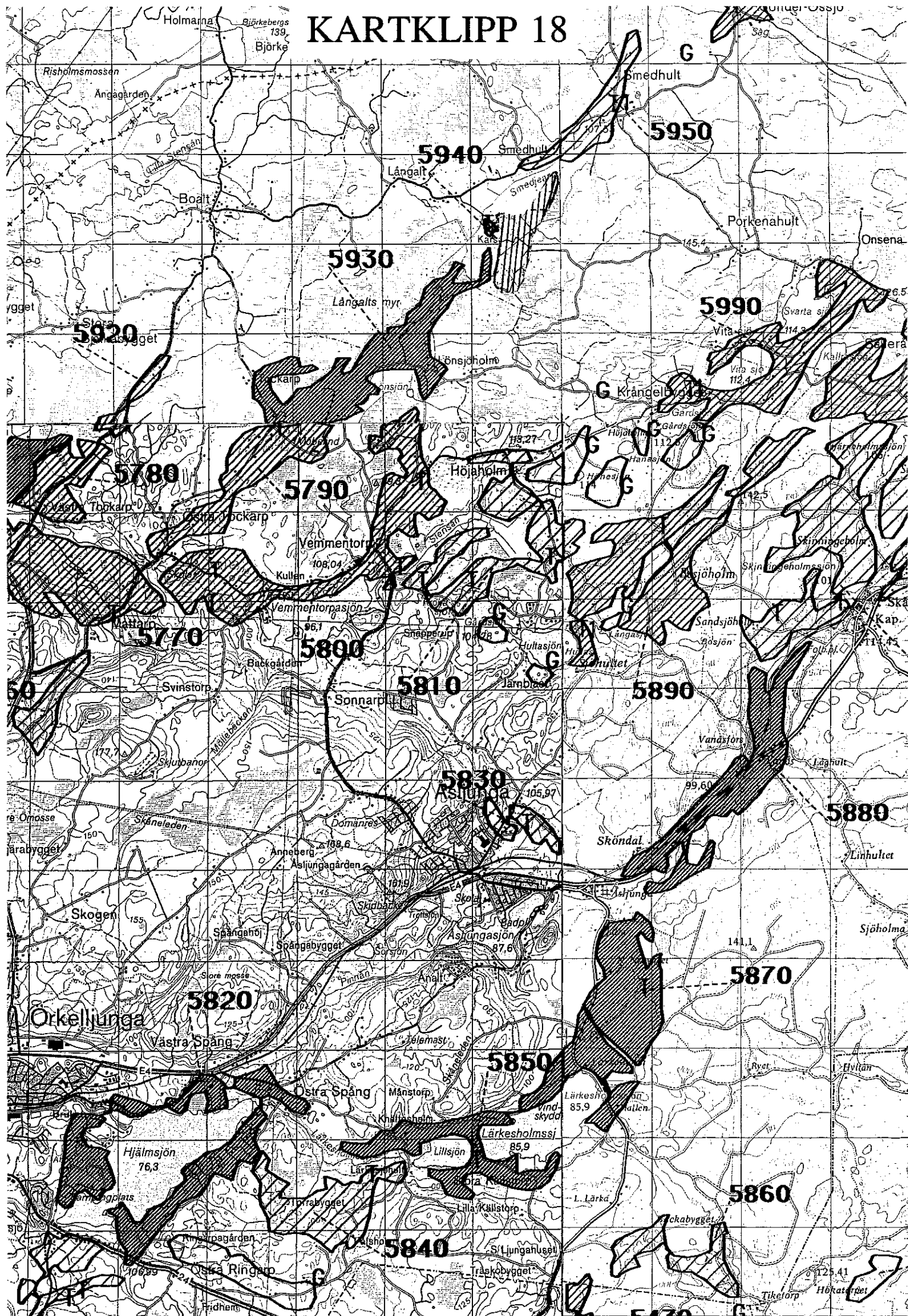
Hagen

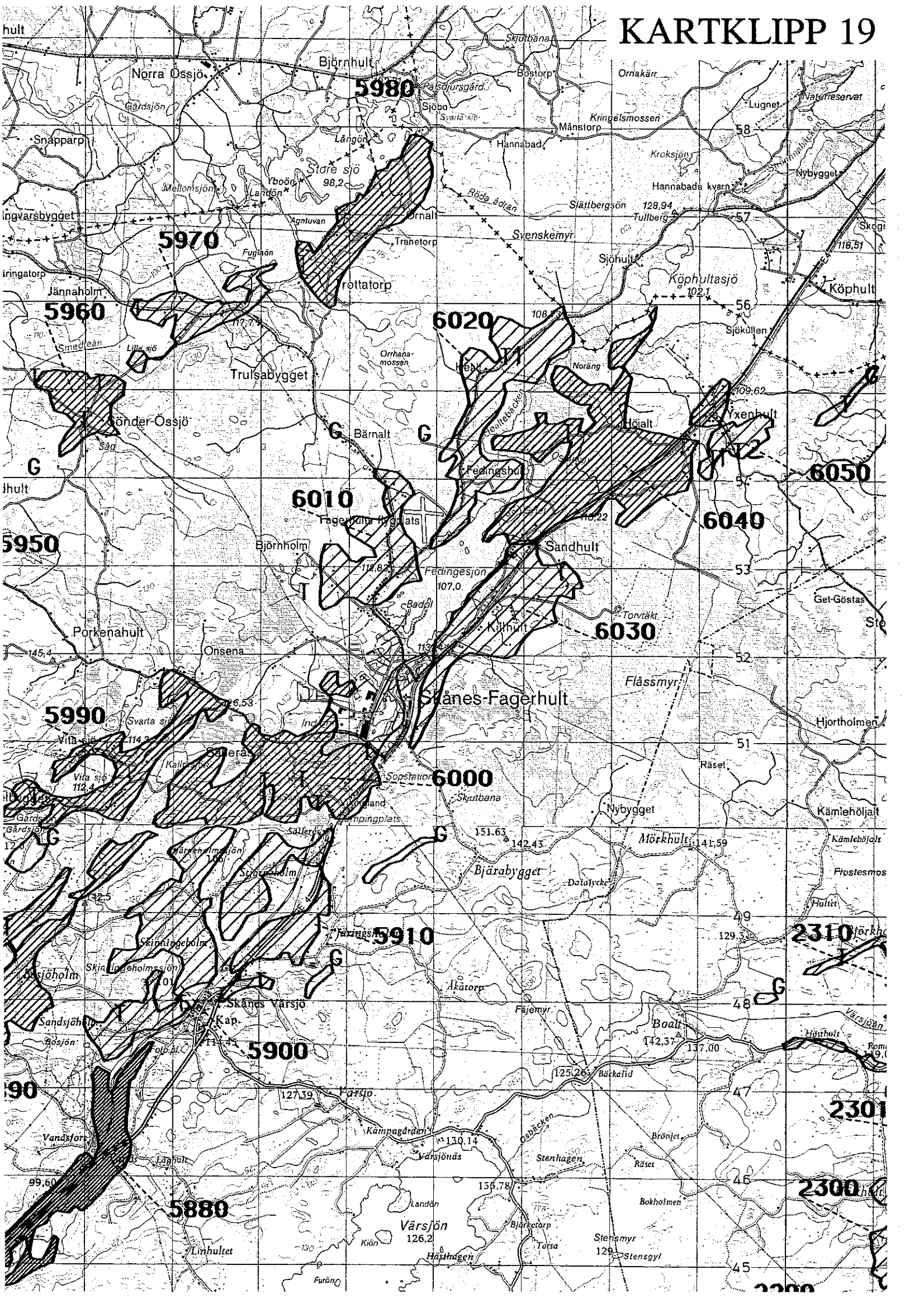
Hagen

Hagen

This is a detailed topographic map titled "KARTKLIPP 17". It features a grid of elevation points, with values ranging from 2910 to 5820. The map includes various geographical features such as rivers, lakes, and forests. Key locations marked include Hälleda, Färdhult, and Örkelljunga. The map is overlaid with a grid of lines, and the title "KARTKLIPP 17" is prominently displayed at the top center.

KARTKLIPP 18

[illegible]

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Åsar, åsnät och kullar
Materialsammansättning: 30 % grov och 70 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 1 690 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Centrala delen av förekomsten består av 3-5 m höga, platåartade kullar som ligger mellan och kring ett åsnät. Åsarnas storlek växlar mellan 2,5 m och 6 m i höjd och 12 m och 15 m i bredd. De är relativt flacka. Kullarna breder ut sig i de södra delarna av förekomsten. I en del högre kullar kan det mycket väl finnas morän eller berg.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Ett antal små och igenrasade husbehovstäkter finns i förekomsten. Dessutom finns en stor utbruten täkt i den nordöstra åsgrenen. Åsarna tycks bestå av stenigt grus med relativt hög halt block. Omgivande kullar består också delvis av stenigt grus, men sannolikt finns relativt hög halt sand i dem. Teoretiskt uttagbar volym: 1 690 000 fm³, varav 30 % uppskattas vara grovt material och 70 % ha växlande sammansättning.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Resterande delar av åsnätet är mycket typiskt och välformat.

Samlat naturvärde: Klass II. Inom förekomsten finns förhållandevis mycket äldre täktverksamhet, men området uppvisar trots detta många fina ytformer. Dessutom täcks stora delar av lövskog.

5630 INGEBORRARP, SÖDRA (kartklipp 16)

3C Helsingborg NO

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Åsar, kullar och lateralterrasser
Materialsammansättning: Växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 210 000 fm³
Naturvärde: Klass II

Beskrivning: Förekomsten utgörs av ett antal korta åsar med omgivande kullar, platåer och terrasser som delvis fyller ut dalbotten. Ryggarna är 4-6 m höga och 15-25 m breda. Kullarna är vanligen lika höga, men kan lokalt bli 10 m höga. Terrasserna är normalt blott ca 3 m höga.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Endast en mindre täkt finns i en av åsarna. Skärningen är ca 3 m djup. Åsen består där av ca 1 m blockförande, stenigt grus på skiktad sand i den centrala delen. Teoretiskt uttagbar volym: 210 000 fm³, varav allt bedöms ha växlande sammansättning. Bedömningen är dock mycket osäker.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Förekomsten torde tillsammans med förekomsterna 5640 och 5650 vara av vikt i samband med forskning kring dalgångens kvartär-geologiska utveckling.

Samlat naturvärde: Klass II. Pinnån, med dess landskap samt värdet för den geovetenskapliga forskningen motiverar klassningen.

5640 INGEBORRARP, NORRA (kartklipp 16)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Åsar och terrasser
Materialsammansättning:	15 % grov, 35 % växlande och 50 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	840 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten ligger på östra sidan av Pinnåns dalgång. Avlagringen består dels av åsar som ligger relativt centralt i dalen dels av terrasser utmed dalsidan. En kort, slukåsliknande rygg finns dessutom norr om Ingeborrarp. De förstnämnda åsarna kan vara upp till 10 m höga och 30-40 m breda, medan slukåsen är ca 3 m hög och 15 m bred. Terrasserna är småkulliga, delvis storkulliga, och ibland möjligen berggrundsbetingade.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Flera små, liksom några större täkter finns i förekomsten. Två täkter, ca 600 m och 900 m SSO resp. SSV om Rya kyrka är 15 resp. 6 m djupa. Båda innehåller till största delen sand. Den senare med ca 1 m täckande grus. Även kullen ca 400 m sydost om kyrkan består av >5 m sand. Ytterligare en täkt finns i terrasserna. Sedimenten i denna täkt är synnerligen växlande till sammansättningen. De innehåller allt från skikt med blockanhopningar, morän och grus till sand med siltskikt. Den senare täkten ligger ca 1 500 m SSV om Rya kyrka. Principiellt kan alltså inom förekomsten påträffas grovt eller växlande material i ryggarna, växlande material i de morännära terrasserna och sand i de friliggande och dalnära terrasserna. Teoretiskt uttagbar volym: 840 000 fm³. Av denna uppskattas ca 15 % vara grovt, 35 % vara växlande och ca 50 % vara sandigt material.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga på dalsidan, måttliga eller goda i dalbotten.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Området utgör med sina ytformer en viktig länk om man vill klargöra dalgångens kvartära historia och utveckling.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomstens ytformer utgör väsentlig förutsättning för det storslagna och omväxlande landskapet. De öppna markerna utgörs huvudsakligen av åker, vilket gör området mindre tillgängligt för strövande.

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Åsnät, kullar, plåtåer och terrasser
Materialsammansättning:	40 % grov, 30 % växlande och 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	540 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten är begränsad till den västra sidan av Pinnåns dalgång. Södra delen utgörs av ett åsnät med ett flertal åsar i dalens lägre delar och ett par ryggar högre upp längs gamla E4:an. Åsarna strax väster om ån är bara 2-4 m höga och 10-25 m breda. Övriga åsar kan vara 10 m höga och upp till 50 m breda. Delvis övergår åsarna i ett backlandskap med 7-10 m höga kullar. En ås fortsätter mot Västrarp. Norra delen av förekomsten utgörs av plåtåer och kullar. Ju längre mot norr desto mäktigare och mera utbredda blir plåtåerna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Färska täkter saknas. Ett par stora igenlagda täkter finns däremot. Sannolikt finns grovt material i åsarna. En mindre skärning visar dock att det kan finnas åsar med sand. Sannolikt finns huvudsakligen växlande eller sandigt material i kullarna och plåtåerna i norra delen av förekomsten. Teoretiskt uttagbar volym: 540 000 fm³. Därav uppskattas ca 40 % vara grovt, 30 % vara växlande och ca 30 % vara sandigt material.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga i södra delen och måttliga i norra.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Åsarna är typiska och vackert utformade. Området är viktigt för klarläggandet av isavsmältningen i regionen.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomstens belägenhet i Pinnåns dalgång ger den ett relativt högt landskapsvärde. Lövslogen i södra delen ger ett visst biologiskt värde. Kring Rya kyrkoruin finns områden av kulturhistoriskt intresse.

5660 VÄSTRARP (kartklipp 16)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Åsar och kullar
Materialsammansättning:	25 % grov, 50 % växlande och 25 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	910 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: En central och mycket vacker, 5-8 m hög och 30-50 m bred ås slingrar längs dalbottnen. Västra delen av åsen är dock bara 2-3 m hög och 10-15 m bred. På ömse sidor om åsen finns mer eller mindre kuperade isälvs-/issjöavlagringar. En del stora, 5-10 m höga kullar med sediment ligger i anslutning till åsen. Flera kullar har en moränlik yta, men antas innehålla sediment.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Omedelbart väster om Västrarp finns en stor återställd täkt. Den var 1975 ca 6 m djup och visade att avlagringen består av omväxlande lager av mo, sand och grus med stora inlagrade block. En liten färsk, ca

4 m djup skärning i västra delen av förekomsten, ca 700 m V om Västrarp, visar något stenig grusig sand med block i ytan. En hel del silt kan förekomma i kullarna längs dalsidorna. Teoretiskt uttagbar volym: 910 000 fm³. Därav antas ca 25 % vara grovt, 50 % vara växlande och 25 % vara sandigt material.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Välformad ås. Området har betydelse för undersökningar av isavsmältningen inom regionen.

Samlat naturvärde: Klass II. Förekomsten som helhet mycket varierande med lövskog och halvöppna marker (åker, betesmark) som dominerande. Dessutom finns mogen granskog och myrmark som omger åsryggen i väster. Relativt stora åsavsnitt utbrutna sedan gammalt.

5670 BJÖRKLIDEN (kartklipp 16)

3C Helsingborg NO

5680 FLINKASJÖN (kartklipp 17)

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Åsar, kullar och platåer
Materialsammansättning:	5670: 15 % grov, 50 % växlande, 35 % sandig 5680: 30 % grov, 30 % växlande, 40 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Åsarna inom förekomsterna är ganska långa och vackra. Höjden varierar mellan 5 m och 7 m (lokalt 10-12 m) och bredden är vanligen ca 20 m. De omges av utbredda småkulliga grusavlagringar vars mäktighet är dåligt känd. Sannolikt kan en del kullar bestå av >5 m sediment, medan andra har en kärna av berg eller morän. Längs Pinnåns dalgång finns dock en terrass med sand. Terrassen utgör en fortsättning på sedimenten i förekomst 5730.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Större täkter saknas. Av blockhalten att döma är materialet i avlagringen relativt grovt till stor del. Sannolikt är åsmaterialet grovt, medan kullarna består av växlande material. Längs Pinnån torde huvudsakligen påträffas sand, eventuellt med inblandning av silt. Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga längs ån, dåliga i övrigt.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: 5670: Klass I. De södra delarna av förekomsten upptas av ett samlat fritidshusområde, vilket ger övriga delar med lättframkomlig skogsmark ett stort potentiellt friluftsvärde. Den blandade skogen i norra delen ger ett märkligt intryck. Den används som skogsbeta vilket är relativt ovanligt.

5680: Klass I. Förekomsten ger en rik provkarta på olika geomorfologiska former varav några är mycket mäktiga. Kontakten med Flinkasjön och jordbruksmarkerna sydost om denna ger ett biologiskt värde. Flinkasjön har ornitologiskt intresse. Området kring sjön finns med i naturvårdsplanen.

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Dalfyllnad
Materialsammansättning: Sand
Teoretiskt uttagbar volym: 780 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Förekomsten består av en terrassliknande del av dalfyllningen vid Örkelljunga. Sedimenten når 6-8 m över svämplanet längs Pinnån.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En mindre, numera igenrasad täkt finns vid vägen i sydvästra delen av terrassen. Mer än 6 m sand tycks finnas där. Materialet i förekomsten bedöms bestå av sand med siltskikt. I en borra har där noterats grus på 30-32 m djup. Teoretiskt uttagbar volym: 780 000 fm³ sand.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda eller måttliga. Längst mot NV torde förutsättningarna vara bäst.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Kullar och platåer, möjligen delta
Materialsammansättning: 25 % växlande och 75 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym: 2 040 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Förekomsten består till största delen av platåer i Pinnåns dalgång samt kulliga avlagringar längre upp på sluttningarna. Platåerna har en relativ höjd på 8-10 m. Kullarna är betydligt lägre.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: En stor utbruten täkt finns i SV delen. Slänterna är 7-8 m höga i södra delen av tåkten. Sannolikt har materialet till övervägande del varit sandigt. En liten, ca 5 m djup täkt finns i kullen 500 m OSO om Ryagården. I tåkten finns horisontellt skiktad sand. Troligen domineras materialet i de högre liggande kullarna av sand och grus med växlande sammansättning. Teoretiskt uttagbar volym: 2 040 000 fm³. Av dessa uppskattas ca 25 % ha växlande sammansättning och 75 % vara sand.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda eller måttliga i dalsedimentens östra del, dåliga i de högre liggande områdena.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Kullar och dalfyllnad
Materialsammansättning: 20 % växlande och 80 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym: 940 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Huvuddelen av förekomsten består av en utbredd 8-12 m hög, plåtåartad bildning som följer dalgången. Vid Ljungaskog når sedimenten något högre och är småkulliga.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: I södra delen har tidigare funnits två mindre täkter. I båda täkterna fanns vackert lagrad sand med skikt av silt. Överst fanns 0,5-1 m grusig sand. Teoretiskt uttagbar volym: 940 000 fm³. Av denna volym beräknas ca 20 % vara växlande material och 80 % vara sand (med siltskikt).

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda längs Pinnån, dåliga väster om järnvägen.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

Samlat naturvärde: Klass III.

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Ås, kullar och plåtåer
Materialsammansättning: 10 % grov, 80 % växlande och 10 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym: 1 250 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: I östra delen, närmast Hjärmsjö, finns relativt flacka, 2-4 m höga kullar vars avgränsning är osäker. Söder därom finns en oregelbunden, 3-5 m hög och ca 20 m bred ås som till stor del omges av torv eller fuktiga moränmarker. Åsen ligger delvis terrassformigt på norra sidan av en berg/moränhöjd. Åsen fortsätter mot väster i norra delen av ett utbrett småkulligt område med en relativ nivåskillnad på 2-4 m. Moränen ligger sannolikt ytligt inom detta område.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Åsen är till största delen utbruten längs vägen mellan Hjärmsjö och Hönsahallen. Ett par mindre skärningar i åsens östligaste och västligaste delar visar att den innehåller växlande eller grovt material. Blockhalten är normal. Materialet bedöms vara övervägande grovt i åsarna, medan material med växlande sammansättning dominerar kullarna. Teoretiskt uttagbar volym: 1 250 000 fm³. Av dessa består ca 10 % av grovt material, 80 % av material med växlande sammansättning och ca 10 % av sand.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 3.

5740 DRAKABYGGET VÄSTRA (kartklipp 17)

3C Helsingborg NO

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Kullar, platåer, ås
Materialsammansättning: 100 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³
Naturvårdsklass: Klass I

Beskrivning: Förekomsten är belägen söder om Stensån och upp mot Hallandsåsens branta moränslutning. Den består huvudsakligen av kullar och flacka grusfält med någon enstaka kort åsrygg. Området ligger i ett NV-SO-gående isälvsstråk.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är huvudsakligen av växlande sammansättning. Totala volymen har beräknats till ca 400 000 fm³. Flera, mindre, äldre täkter finns.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten ligger i sin helhet inom ett riksintresse för friluftslivet. Riksintresset omfattas i övrigt av Hallandsåsen och Bjärehalvön. Grusavlagringar finns dels på den bokslogsklädda sluttningszonen och dels i det öppna-halvöppna landskapet nedanför. Här finns en del betesmarker.

5750 DRAKABYGGET (kartklipp 17)

3C Helsingborg NO

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Åsnät, kullar
Materialsammansättning: 50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³
Naturvårdsklass: Klass I

Beskrivning: Förekomsten ligger på båda sidor av Stensån och består av ett nätverk av åsar med kullar och dödisgröpar. Norr om väg 24 slingrar sig två åsar med riktning NO. På andra sidan vägen finner man ett flertal åsar med en huvudriktning åt NV ju längre åt väster man kommer inom förekomsten.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet består till hälften av grov grus och till hälften av material med växlande sammansättning. Den totala volymen har beräknats till ca 1,8 milj fm³. Flera färskta täkter visar ett grövre material och små, gamla täkter finns här och var i området.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 1. I detta område visas en klar ändring av isälvarnas

riktning vid landisens avsmältning. Från en tidigare VNV-lig till en senare SV-lig. Avlänkningen mot NV har förorsakats av Hallandsåsens blockerande inverkan.

Samlat naturvärde: Klass I. Den del av förekomsten som ligger söder om väg 24 ligger inom område av riksintresse för friluftslivet. Vegetationen varierar mycket inom förekomsten men de västra delarna domineras av blandad skog, medan de östra delarna håller en del öppen mark som dock delvis är under igenväxning. Åsnätet är beväxt med delvis högvuxen bokskog i vilken ytformerna framträder fint. Det geovetenskapliga värdet och betydelsen för landskapet är det som i första hand motiverar klassningen.

5760 LEMMESHULT (kartklipp 17)

3C Helsingborg NO

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Kullar, platåer
Materialsammansättning: 100 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 300 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Förekomsten mellan Lemmeshult och Mattarp ligger i platålika, större och mindre kullar strax väster om en moränhöjd med framstickande berg. En mindre åsrygg med ganska grovt, kantigt material ligger längs vägen i NO-lig riktning i norra delen. Här förekommer en hel del block i ytan.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är av växlande sammansättning. Den teoretiskt uttagbara volymen har beräknats till ca 300 000 fm³. Ingen egentlig täkt finns inom området.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

5770 MATTARP (kartklipp 17)

3C Helsingborg NO

5790 ÖSTRA TOCKARP (kartklipp 18)

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Kullar, åsar
Materialsammansättning: 30 % grov och 70 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 5770: 1 600 000 fm³
5790: 1 100 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Förekomsten vid Florshult-Mattarp innehåller en mängd kullar och ett kort åsparti längst i öster, där sedan en åsrygg ringlar vidare mot Vemmentorpasjön. Förekomst 5770 består av kullar och i norra delen av två parallella åsryggar som går samman och fortsätter mot NO. En del uppstickande kullar innehåller morän.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet består av 30 % grovt, stenigt grus och av ca 70% växlande sammansättning. Volymerna har beräknats till ca 1,6 milj fm³ för förekomst 5770 och till ca 1,1 milj fm³ för 5790. Några små, färskta täkter visar ett grovt material.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II. 5770: Vegetationen är mycket varierande i området. I de västra och södra delarna finns en del betad, gles lövskog där ytformerna framhäves fint. Mot öster blir blandskogen tätare. 5790: De öppna partierna i söder och lövskogen i norr utgör de värdefullaste delarna.

5780 VÄSTRA TOCKARP (kartklipp 17)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Kullar
Materialsammansättning:	Växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	700 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten består av flacka kullar på båda sidor om vägen till Boalt. Området sluttar mot Stensån i söder.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet har en växlande sammansättning. Den teoretiskt uttagbara volymen har beräknats till ca 700 000 fm³. Någon enstaka mindre, igenväxt täkt finns i förekomsten.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II

5800 VEMMENTORP (kartklipp 18)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Ås, kullar
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	2 300 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten är belägen väster och norr om Vemmentorpasjön. En, ej väl utformad, åsrygg ringlar sig genom området. Den är ca 5 m hög med flera naturliga avbrott. Flacka kullar och grusfält omger åsen.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är till stora delar grovt men

skikt av sand har påträffats. Volymen har beräknats till ca 2,3 milj fm³. Omfattande täktverksamhet har pågått både i åsen och i omgivande kullar. Flera färska husbehovstäkter är ännu aktiva.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Norra strandslutningarna längs Vemmentorpasjön kan vara av intresse att bevara. I övrigt är åsen mycket sargad.

Samlat naturvärde: Klass II. I de västra delarna kan åsryggarna ha betydelse i det öppna landskapet. De med ung lövskog beväxta delarna N Vemmentorpasjön har visst landskapsvärde och sannolikt stort värde för friluftslivet.

5810 HÖJAHOLM (kartklipp 18)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Kullar, ås
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	1 700 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten är välutbredd och är belägen vid Hultasjön och norr därom. Mellan högre kullar och åsryggar finns platåer och flacka fält med tunnare grusskikt. I norra delen av denna isälvsavlagring förekommer gruset i flacka kullar och fält medan de södra delarna har en mera markant morfologi med kraftiga kullar och en kraftig åsrygg.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet har uppskattats till 50 % grovt grus och 50 % med växlande sammansättning. Den teoretiskt uttagbara volymen har beräknats till ca 1,7 milj fm³. Flera färska, mindre täkter finns, huvudsakligen i grovt material.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III. Området är mycket varierande med sjöar och en hel del fritidshus. Eventuell täktverksamhet bör ta stor hänsyn till dessa intressen.

5820 HJÄLMSJÖN (kartklipp 18)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Kullar, platåer, fält
Materialsammansättning:	100 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Förekomsten är belägen runt Hjälmjön. Väster om sjön finns ett

område med flacka kullar med torvfyllda dödisgropar och uppstickande morän. Norr om sjön består isälvsavlagringen av tämligen flacka grusfält med inslag av sand. Längs östra sidan av sjön är morfologin mera markerad med kraftigt kuperad terräng. Gruset övergår här successivt till morän i höjdpartierna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är av växlande sammansättning och den totala volymen har beräknats till över 2 milj fm³. Enstaka små, äldre, igenväxta täkter finns.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Förekomstens västra del, mellan Hjälmjön och Örkelljunga har en intressant geologisk morfologi med kullar och platåer av grus, dödisgropar och uppstickande moränbackar. Området bör få bevara sin öppna karaktär.

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten har stor betydelse för landskapet och särskilt på sjöns sydostsida finns mycket fritidshus. Här dominerar vegetationen av lövskog.

5840 ÖSTRA RINGARP (kartklipp 18)

3C Helsingborg NO

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Kullar, åsar
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	1 600 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten öster om Hjälmjön består av ett utbrett isälvsgrus, där de centrala delarna innehåller kortare åsavsnitt och rikligt med kullar. Tunna grusavlagringar omger den markerade förekomsten. Uppstickande moränkullar kan förekomma även i de centrala delarna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet har uppskattats som grovt till hälften och som växlande till hälften. Den teoretiskt uttagbara volymen har beräknats till ca 1,6 milj fm³. Enstaka mindre täkter finns som visar ett grovt grus, ibland med sandinslag.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Åsar, kullar, plåtåer
Materialsammansättning: 60 % grov och 40 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 0 fm³
Naturvårdsklass: Klass I

Beskrivning: Förekomsten är belägen runt Lärkesholmssjön och Lillsjön. Södra och sydöstra delen består mestadels av plåtåer och flacka större och mindre kullar. Norr och nordost om sjön utgörs isälvsavlagringen huvudsakligen av åsryggar. Nordväst om Lillsjön finns ett vackert parti rikt på åsryggar och ett antal dödisgropar. Huvudåsen går längs norra sidan av sjöarna. Den har flera längre och kortare avbrott på sin väg upp mot N. Nybygget. Området 100-500 m NO om gården Lärkesholm består av en mängd små kullar, korta ryggar och dödisgropar med eller utan torv.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet har uppskattats till ca 60 % grovt grus och ca 40 % grus med växlande sammansättning. Mäktigheten av den totala volymen har beräknats till ca 2 milj fm³. Enstaka, gamla täkter finns i området.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Områdets norra delar har en varierad och mångformig geomorfologi och har intresse ur vetenskaplig synpunkt.

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten ingår i ett större område som föreslagits få skydd för naturmiljön i naturvårdsplanen. En del av åsryggarna bär bokskog som ger bra överskådlighet. Stor del utgör miljö kring sjöarna. Här finns även strövstigar inlagda. Förekomsten hör egentligen ihop med nr 5870, Jälla, men strävan har i första hand varit att hålla samman miljön kring sjöarna. Metodologiskt utgör det faktum att förekomsten hamnar på två olika topografiska kartblad ett problem att hålla dem samman.

5860 BACKABYGGET (kartklipp 18)

3D Kristianstad NV

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Kullar
Materialsammansättning: Växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 700 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: Förekomsten består av två områden. Det ena, söder om Backabygget, är till stora delar odlat och har mjuka former med flacka kullar och fält. Det västra området är helt skogbevuxet och har en småkullig morfologi.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är till största delen av växlande sammansättning. Den teoretiskt uttagbara volymen har beräknats till ca 700 000 fm³. Ingen egentlig täkt finns, endast några små vägskärningar.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Det västra området kan vara värt att bevara på grund av dess kraftigt småkulliga morfologi.

Samlat naturvärde: Klass III

5870 JÄLLA (kartklipp 18)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Kullar, åsar
Materialsammansättning:	40 % grov och 60 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Förekomsten är belägen NO Lärkesholm.

Isälvsstråket är här ca 1 km brett och innehåller korta och långa åsryggar och rikligt med kullar. Huvudåsen öster om N. Nybygget är väl utformad och är ofta mer än 10 m hög. Åt sidorna övergår isälvsmaterialet i allt tunnare täcke mot moränhöjderna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet har uppskattats till 40 % grovt grus och ca 60 % grus med växlande sammansättning. Många mindre igenrasade och igenväxta täkter finns i förekomsten

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 2

Samlat naturvärde: Klass I. Förekomsten ingår i ett större område som föreslås få skydd för naturmiljön i naturvårdsplanen. Området innehåller en hel del barrskogsplanteringar men även bokskog och i de norra delarna öppen och halvöppen mark. En del markerade och intressanta geoformer finns. Förekomster hör egentligen samman med 5850, Lärkesholm, men bl a av metodologiska skäl har den delats upp.

5880 VANÅSFORS (kartklipp 18)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Ås, kullar, fält
Materialsammansättning:	30 % grov, 50 % växlande och 20 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Förekomsten är belägen i dalgången mellan Åsljunga och Skånes Värnsjö. Isälvsavlagringen i södra delarna utgöres främst av terrasser, långsträckta kullar, fält och korta åsryggar. Norr om Vanåsfors går en välutbildad, kraftig åsrygg, som med några kortare avbrott fortsätter upp till Skånes Värnsjö där den helt upphör. Även i norra delen av dalgången återfinns lateralt terrasser mot dalsidornas moränområden.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är till hälften växlande. 20 % sand återfinnes framför allt i de södra flacka partierna, 30 % grus representerar

åsarnas materialsammansättning. Den totala volymen har beräknats till ca 1,5 milj fm³. Ingen färsk täkt finns i förekomsten.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 1. I denna dalgång förekommer en mängd olika geologiska formelement. Det vackert utbildade svämsedimentet omges av flacka grusfält, morän och gruskullar, små och stora åsryggar och terrasslika bildningar upp mot moränsidorna. Teorier om att Baltiska issjön avtappades genom denna dalgång gör den särskilt angelägen att skydda.

Samlat naturvärde: Klass I. De lägre liggande terrassplanen runt Pinnån framträder fint i det öppna landskapet, medan högre liggande terrasser är under igenväxning. I norra delen finns en del lövskog, särskilt på åsryggen och utmed ån. Det är dock det geovetenskapliga värdet som avgör att förekomsten bör undantas från täktverksamhet.

5890 SJÖHULTET (kartklipp 18)

3D Kristianstad NV

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Kullar, åsar
Materialsammansättning:	20 % grov, 60 % växlande och 20 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	2 600 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten är belägen mellan Hultasjön och Gårdsjön och tillhör ett isälvsstråk som sträcker sig från Skånes Fagerhult mot Vemmentorp åt väster. Grusstråket är här ca 2 km brett och består av utbredda gruskullar och fält som omger en central åsrygg. Denna slingrar sig fram i SV-NO-lig riktning med kortare avbrott vid genomgång av myrmarker. Åsens höjd varierar kraftigt, mellan 2-10 m och den är särskilt vacker vid Svinabromyren och norrut.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet har oftast en växlande sammansättning men längs centralåsen är det grovt och välrundat. Ca 20 % är sand och detta återfinns mestadels i södra delen av förekomsten. Den teoretiskt uttagbara volymen har beräknats till ca 2,6 milj fm³. Täkt T1 vid Hultasjön visar skiktad sand till mer än 3 meters djup. Många gamla täkter i grovt och växlande material finns spridda över hela förekomsten.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II. Det öppna landskapet kring Bosjöholm och vid Hultasjön är värdefullt. Hänsyn bör även tas till den markerade dalgången V Bosjöholm. Särskilt nära Hultasjön finns många fritidshus.

5900 SKÅNES VÄRSJÖ (kartklipp 19)
5910 STJÄRNEHOLM

3D Kristianstad NV

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Kullar, åsar
Materialsammansättning:	5900: 20 % grov och 80 % växlande 5910: 100 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	5900: 2 200 000 fm ³ 5910: 1 400 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsterna omfattar Sandsjöholm, Skinningeholm och Stjärneholm beläget väster och norr om Skånes Värjsjö. Grusområdet består i huvudsak av stora och små kullar med flack morfologi. Morän och myrmarker omger det utbredda isälvsområdet. NV Stjärneholmssjön återfinns åsryggen från förekomst 5890, upp mot Skånes Fagerhult. Ett par åsfragment norr och söder om Järingsholm finns i östra delarna av förekomst 5910.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet har uppskattats till 20 % grovt och 80 % växlande för förekomst 5900 och 100 % växlande för förekomst 5910. Den teoretiskt uttagbara volymen har beräknats för 5900 till ca 2,2 milj fm³ och för 5910 till ca 1,4 milj fm³. Det finns rikligt med små igenväxta äldre täkter i området, men bara några få färskas, små skärningar har påträffats.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III. Spridda fritidshus finns inom förekomsterna.

5930 LÖNSJÖHOLM (kartklipp 18)

4C Halmstad SO

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Åsar och kullar
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	0 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass I

Beskrivning: Förekomsten är belägen S och O om Långalts myr. En väl utbildad huvudås går med mindre avbrott igenom förekomsten i riktning SV-NO. Åsen är flerstädes 8-10 m hög, men i den norra delen, där den avlägsnar sig från myren, är den speciellt hög, 15-20 m. Dessutom finns längs isälvsstråket en del sidoryggar, långsträckta kullar och åsgröpar. Utåt sidorna består terrängen huvudsakligen av större och mindre flacka kullar.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet i förekomsten är tämligen heterogent och har uppskattats till ca 50 % stenigt grus och 50 % med växlande sammansättning. Den totala volymen har beräknats till ca 2 milj fm³. Några färskas skärningar eller större täkter finns ej.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Goda till måttliga.

Geovetenskapligt värde: Klass 2. Partiet längs Långalts myr utgöres av en väl-utformad åsrygg med omgivande kullar och åsgropar. Området representerar väl ett bredare isälvsstråk omgivet av låglänt myrmark.

Samlat naturvärde: Klass I. Åsryggen är mycket imponerande där den löper vid sidan av Långalts myr som fått högsta naturvärde i myrinventeringen. Åsryggen visar bokskog i norra delen och i övrigt en högvuxen barrblandskog.

5940 KARSATORP (kartklipp 18)

4C Halmstad SO

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Åsar
Materialsammansättning:	50 % grov, 30 % växlande och 20 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	400 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass II

Beskrivning: Förekomsten består huvudsakligen av en huvudås som är ca 5-8 m hög. Mindre kullar och ryggar ingår. Isälvmaterialet är nästan helt omgivet av myrmark.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är huvudsakligen grovt och växlande, men väl skiktad sand förekommer i täkt T3 i en större kulle i västra delen av förekomsten. En annan liten täkt, T2, i närheten visar ett typiskt växlande material med skikt av sand och stenigt grus i en huvudmassa av fingrus. Det finns flera små täkter i denna förekomst. Den teoretiskt uttagbara volymen har beräknats till ca 400 000 fm³.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Tämmligen god, då förekomsten omges av flack myrmark.

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II. Den sydligaste delen av åsryggen visar en vacker gaffelgrening och är här bokskogsklädd.

5950 SMEDHULT (kartklipp 18)

4D Markaryd SV

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Flacka kullar
Materialsammansättning:	100 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	500 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

Beskrivning: Förekomsten består av flacka kullar och saknar någon egentlig åsrygg. Området ingår i Tockarpsåsen.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet ligger utbrett och ganska

tunt och har en sammansättning av omväxlande sandigt och stenigt grus. En mindre täkt T1 i en liten kulle, visar ett grovt, delvis kantigt material med något inslag av sand. Volymen har beräknats till 500 000 fm³.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

5960 SÖNDER-ÖSSJÖ (kartklipp 19)
5970 TRULSABYGGET

4D Markaryd SV

Kommun:	Örkellunga
Typ av avlagring:	Delta, kullar
Materialsammansättning:	5960: 100 % sand 5970: 20 % grov och 80 % sand
Teoretiskt uttagbar volym:	5960: 1 000 000 fm ³ 5970: 700 000 fm ³
Naturvårdsklass:	5960: Klass II 5970: Klass III

Beskrivning: Isälvsstråket består här av deltalika finkorniga platåer. Främst södra platån vid Sönder-Össjö kan anses vara en deltabildning. Finkorniga sediment sträcker sig sedan upp till Store sjö. I södra delen av sjön bildar en 5 m hög åsrygg en liten långsträckt ö. Åsen kan åter anas i mellersta, södra delen av förekomsten vid Trulsabygget.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialets sammansättning i de båda förekomsterna är i huvudsak sandig. I Sönder-Össjö har vid brunnsgrävning påträffats ca 4-5 m sand och därunder något grus. Vid borring i södra delen av förekomst 5970 har på några meters djup påträffats ca 15 m "grus". Volymerna har beräknats för 5960 till ca 1 milj fm³ och förekomst 5970 till 0,7 milj fm³. Uppgifter om brunnsgörningar tyder på att volymerna kan vara betydligt större. Några gamla små täkter finns i båda förekomsterna, dock ingen i de centralare delarna av området.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Måttliga

Geovetenskapligt värde: Klass 2 för förekomst 5960, Klass 3 för förekomst 5970. Platån vid Sönder-Össjö bör bevaras för framtida forskning och som ett mera ovanligt element i isälvsstråket.

Samlat naturvärde: 5960: Klass II. Själva "platån" (isälvsdelta) visar ett öppet, mjukt landskap som bryter av mot den omgivande skogsbygden. Till detta läggs det geovetenskapliga värdet. 5970: Klass III.

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Kullar, plåtåer
Materialsammansättning: 100 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 1 100 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Förekomsten är belägen öster om Store sjö och har en markant topografi med kraftiga kullar med plåtåartad yta. Kullar, sänkor och korta ryggar avlöser varandra. Någon egentlig ås kan ej urskiljas i området.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är sandigt, stenigt grus av växlande karaktär. Någon grustäkt finns ej inom förekomsten. Volymen har beräknats till ca 1 milj fm³.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II. En del öppna partier i landskapet har särskilt värde, liksom de norra delarna i anslutning till sjön, där stranden är mer oskyddad än längre söderut.

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Kullar
Materialsammansättning: 80 % växlande och 20 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym: 1 300 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Förekomsten omsluter nästan sjöarna Gårdsjön, Vita sjö och Svarta sjö. Terrängen är flackt kullig med omväxlande skog och åker. I sydväst finns ett plåtåliknande område just norr om Gårdsjön. Denna bildning innehåller mycket sand. Någon egentlig åsrygg finns ej.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är av växlande karaktär. Morän kan påträffas nära ytan, speciellt i de norra delarna. Endast en liten täkt, T1, finns i den SV-liga delen av förekomsten. Volymen har beräknats till ca 1,3 milj fm³.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II. Särskilt kring Gårdsjön är landskapet öppet och mycket anslående med gårdarna belägna relativt högt på grusbackarna runt sjön. I övrigt finns en hel del fritidshus kring Svartasjö bokskog.

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Åsar, kullar
Materialsammansättning: 30 % grov och 70 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 3 milj fm³
Naturvårdsklass: Klass II

Beskrivning: Förekomsten ligger just S om Skånes Fagerhult. Isälvsstråket är här ca 5 km brett och huvudåsen slingrar sig kring Brödjasjön och Järingen upp mot och igenom Fedingesjön. Åsen med parallellåsar har små avbrott men är ofta väl utbildad och ca 5-10 m hög. Utbredda grusområden i form av större och mindre kullar omger åsarna.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet består till stora delar av skiktad sand och grus. Ca 30 % har uppskattats till stenig grus. Stora volymer grus finns i området, ca 3 milj fm³. Många mindre täkter i varierande material finns. Morän kan finnas i centrum av vissa kullar. Så t ex i T4, där sandig moig morän underlagrar 1 m grus.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass II. Landskapet är mycket varierande och vissa lövskogs-partier och öppen mark är tilltalande.

6010 BJÖRNHOLM (kartklipp 19) 6020 FEDINGSHULT

Kommun: Örkelljunga
Typ av avlagring: Kullar
Materialsammansättning: 100 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym: 6010: 1 000 000 fm³
6020: 2 200 000 fm³
Naturvårdsklass: Klass III

Beskrivning: De båda förekomsterna är belägna på västra sidan av Fedingesjön och Healtebäcken mot Smålandsgränsen. Den norra delen består av kraftiga kullar med markant morfologi. Södra delen innehåller flacka kullar och fält. Någon egentlig åsrygg drar ej genom dessa båda förekomster.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet är huvudsakligen av växlande sammansättning. Volymen har beräknats till 1 milj fm³ för förekomst 6010 och till ca 2,2 milj fm³ för förekomst 6020. I förekomst 6020 finns en färsk täkt, T1, i en kraftig kulle med växlande sammansättning. De flesta gamla täkter finns väster om flygfältet. I dag förekommer ej någon täktverksamhet.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

6030 SKÅNES FAGERHULT (kartklipp 19)
6040 HÖJALT

4D Markaryd SV

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Kullar, åsar
Materialsammansättning:	6030: 50 % växlande och 50 % sandig 6040: 30 % grov, 40 % växlande, 30 % sandig
Teoretiskt uttagbar volym:	6030: 2 000 000 fm ³ 6040: 3 000 000 fm ³
Naturvårdsklass:	6030: Klass III 6040: Klass II

Beskrivning: Området sträcker sig från Skånes Fagerhult och upp till Köphulta sjö på östra sidan av Healtebäcken och Fedingesjön. Förekomsterna har varierande mäktighet och består av kullar, platåer och åsar. Huvudåsen får anses komma genom Skånes Fagerhults centrala delar och fortsätta ut i en liten vacker rygg i Fedingesjön. I NO-liga delen av sjön dyker åsen åter upp och fortsätter med några mindre avbrott upp till Höjalt och vidare genom och väster om Köphulta sjö. Även sidoåsar förekommer i förekomst 6040.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialsammansättningen är till ca hälften växlande. Det grövre materialet finns framförallt i mellersta delen av förekomst 6040. Huvuddelen av det sandiga materialet finns NV om Höjalt och mellan Sandhult och Skånes Fagerhult. Stora mäktigheter finns enligt borrhugggifter i och kring Skånes Fagerhult, 10-20 m "grus" och "sand". De teoretiskt uttagbara volymerna är för 6030: ca 2 milj fm³ och för 6040: ca 3 milj fm³. Många gamla täkter finns i området vid Höjalt. En stor täkt, T1, i grovt och växlande material är fortfarande aktiv.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga för förekomst 6030, måttliga till goda, framför allt i de västra delarna av förekomst 6040.

Geovetenskapligt värde: Klass 3. Huvudåsen är värd att bevara där den försvinner i Fedingesjöns södra och norra del med klar sträckning i SV-NO-lig riktning.

Samlat naturvärde: 6030: Klass III. 6040: Klass II. Förekomsten visar mycket varierande landskap och vegetation. Den är tämligen sargad av täktverksamhet. I de öppna delarna spelar åsryggarna stor roll i landskapet.

Kommun:	Örkelljunga
Typ av avlagring:	Kullar, ås
Materialsammansättning:	50 % grov och 50 % växlande
Teoretiskt uttagbar volym:	300 000 fm ³
Naturvårdsklass:	Klass III

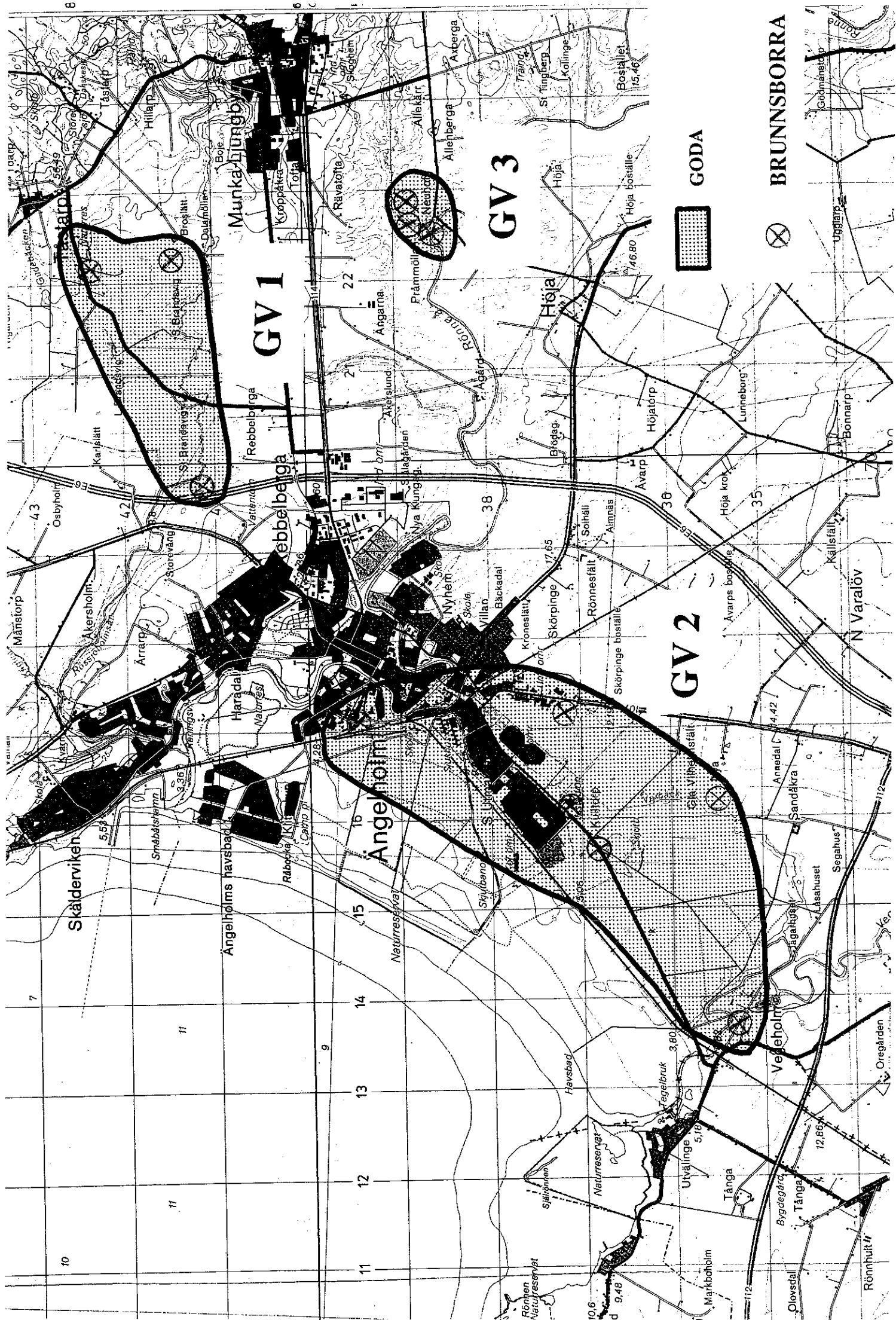
Beskrivning: Förekomsten består av en isälvsavlagring med flacka kullar i Yxenhult och SO därom. Dessutom en fristående åsrygg öster om byn.

Material, kvalitet, volym och täktverksamhet: Materialet har uppskattats till 50 % grovt grus och 50 % grus med växlande sammansättning. Den teoretiskt uttagbara volymen har beräknats till ca 300 000 fm³ varav nästan hälften är fastlagt i åsryggen. Några små täkter, T1 och T2, visar ett grovt material.

Förutsättningar att finna grus under grundvattenytan: Dåliga

Geovetenskapligt värde: Klass 3

Samlat naturvärde: Klass III

7.2 Grusförekomster under grundvattenytan på Ängelholmsslätten

Framtagna förekomster under grundvattenytan beskrivs nedan men redovisas inte tabell.

Förutom den normala bedömningen av förutsättningar att finna grus under grundvattenytan i kända ytliga grusförekomster har Ängelholmsslätten ägnats speciell uppmärksamhet vad beträffar övriga större grusförekomster under grundvattenytan.

Vid genomgång av brunnborrningar arkiverade vid SGU:s brunnarsarkiv i Lund har ett mindre antal intressanta grusförekomster under grundvattenytan lokaliserats. Dessa utgörs av förekomster med och utan täckande ofyndigt material (t ex lera, morän).

Vid inventeringen har medtagits förekomster som har en mäktighet mer än 3 m under grundvattenytan och en minsta volym på 50 000 fm³. Dessutom får ej förekomsten täckas av mer än hälften så mäktiga lager av ofyndigt material (SNV 1983). Av praktiska skäl har vid denna inventering satts en gräns vid 5-10 m täckande ofyndigt material. Uppgifter om grusförekomster på större djup kan erhållas från SGU:s brunnarsarkiv i Lund.

De lokaliserade förekomsterna har markerats på en särskild karta i skala 1:50 000. Därvid har förekomstens tänkbara utbredning markerats liksom de brunnborrningar på vilka uppfattningen om utbredningen grundar sig.

Följande grusförekomster under grundvattenytan har lokaliserats:

GV 1. ST. BRANDSVIG. Mellan Tåstarp och St. Brandsvig finns en grusförekomst som sannolikt utgör en fortsättning mot sydväst av isälvsavlagringen vid Tåstarp. Förekomsten finns dels under täckande glacial lera dels i markytan vid de markerade brunnborrningarna (se kartan) där 30-40 m sand och grus har påträffats på morän. Volymen är svårbedömd. Grundvattnet i avlagringarna utnyttjas för Ängelholms vattenförsörjning.

GV 2. ÄNGELHOLM. Förekomsten utgörs av marin sand och grovmo som i allmänhet är 5-8 m mäktig och vilar på glacial lera. Ca 400 m norr om Ängelholms järnvägsstation är mäktigheten 27 m och avlagringen består av sand och grus med ett 0,5 m mäktigt lager lera på 9 meters djup. Grundvattenytan i området är enligt en av brunnborrningarna belägen 1 m under markytan. Volymen är svårbedömd.

GV 3. NEUHOF. Förekomsten är belägen vid ett biflöde till Rönne å och utgörs av 10-17 m sand och grus som täcks av 4-9 m glacial lera. Volymen är svårbedömd.

Förutom ovanstående förekomster har även några fyndigheter lokaliserats i enskilda brunnborrningar (se kartan). Dessa är belägna vid Strövelstorp där en brunnborrning visar 10 m grovmo på glacial lera. En annan förekomst är belägen 2 km sydost om Ausås där 12 m grus och sand med lerskikt vilar på och täcks av 4 m glacial lera. Den tredje förekomsten är belägen 2 km nordväst Starby där en brunnborrning visar 12 m sand på moränlera. Sanden täcks av 6 m glacial lera. Slutligen finns en fjärde förekomst mitt i Ö. Ljungby där 12 m sand och grus vilar på "lera".

8. MORÄNINVENTERING

En översiktlig inventering av grov morän har genomförts inom området. Arbetet har bedrivits enligt den lägre ambitionsnivån i naturvårdsverkets råd och riktlinjer (SNV 1983).

Med grov morän menas dels morän med grusig-sandig kornfördelning dels sandig-

moig morän med hög sten- och blockhalt.

Det är flera faktorer man måste beakta vid bedömningen av moränens användbarhet. De viktigaste är grundmassans kornfördelning samt halten sten och block, men även bergartssammansättningen är av stor betydelse. En normal sandig-moig morän används vanligen som okvalificerat fyllnadsmaterial, i specialfall som tätkärna i jord-dammar. Om sten- och blockhalten (mängden krossbart material) är hög kan moränen förädlas genom krossning och sortering så att materialet kan användas även till andra ändamål än fyllnad. De ingående bergarterna bör i huvudsak vara hårda, t ex urberg.

I grov morän kan i vissa fall grundmassans kornfördelning vara så grov att materialet direkt kan användas till förstärkningslager i vägar eller efter sortering till grus-slit-lager. Förädling genom krossning av stenar och block skapar dessutom möjligheter att framställa grusmaterial till flera olika ändamål.

Stenhalten i morän är av stor vikt vid bedömningar av användbarheten som material. Stenhalten indelas i tre klasser (Knutsson 1973):

låg stenhalt	<15 vikts-% sten (av hela moränmassan)
måttlig stenhalt	15-30 vikts-% "
hög stenhalt	>30 vikts-% "

Moräners inre blockhalt indelas också i tre klasser (Knutsson 1973):

låg blockhalt	<10 vikts-% block (storlek >200 mm)
måttlig blockhalt	10-25 vikts-% block
hög blockhalt	>25 vikts-% block

Varken moränens stenhalt eller inre blockhalt har analyserats i samband med inventeringen. I Statens väg- och trafikinstitutets inventering av moräntäkter (1945) finns inte heller några analyser från det inventerade området.

Moränens blockhalt i markytan har sedan gammalt indelats i blockfattig, normal-blockig, blockrik och storblockig morän. Bergarterna inom det inventerade området ger sällan upphov till storblockiga moräner, utan krossas ned till normalblockiga - eller undantagsvis - rikblockiga moräner.

Morän indelas i tre tjälfarlighetsgrupper (Statens vägverk 1984). Grova moräner har ibland sådan kornfördelning att de kan föras till tjälfarlighetsgrupp I, icke tjälfarliga jordarter. Statens vägverk delar även in jordarterna i fem materialgrupper (A-E) med ur dimensioneringssynpunkt likartade egenskaper.

8.1 Huvudtyper

Bjärehalvön och Ängelholmsslätten

I huvudsak förekommer två moräntyper inom området, nämligen sandig-moig morän och lerig sandig-moig morän. Det har i samband med jordartskartering i området konstaterats att den sandig-moiga moränen inom stora områden har en relativt hög mohalt i den översta vittrade delen av moränen.

Den sandig-moiga moränen förekommer främst på Hallandsåsen och på Bjärehalvön inom Båstads kommun medan lerig morän och även morängrovlera lokalt förekommer på Ängelholmsslätten.

Några grova moräner har inte påträffats inom denna del av inventeringsområdet.

Moränerna är tämligen enhetliga vad gäller bergartssammansättningen. Det är de

sydvästsvenska gnejserna som helt dominerar moränens bergarter. Inom området förekommer dock ett visst innehåll av kritbergarter, bl a flinta i moränen. Krit- och kalkförande morän påträffas såväl på Bjärehalvön som längs kusten på Ängelholmslätten.

Moränens mäktighet är växlande. På Bjärehalvön är moränen normalt relativt tunn, 1-5 m, och berggrundsblottningar är vanliga. Större delen av Ängelholmslättns moräner är betydligt mäktigare och varierar mellan 5 m och 50 m av brunnsuppgifterna att döma.

Moränen inom övriga delar av inventeringsområdet

I huvudsak förekommer två moräntyper inom området: normal och grov morän. Med grov morän menas i detta sammanhang dels morän med grusig-sandig kornfördelning, dels "normal" morän med hög sten- och blockhalt. Grundmassans kornfördelning (material <20 mm) för de grova moränerna visar oftast en grusig-sandig sammansättning. Normal morän, sandig-moig är finkornigare, sand och mo dominerar.

Inom den skogtäckta delen av inventeringsområdet, d v s öster och nordost om Ängelholmslätten, varierar moränmäktigheten vanligen mellan 2 m och 5 m. Mindre områden med mäktigheter upp till 10 m förekommer framför allt i dalstråken, och enstaka borrhningar har visat att det helt lokalt kan finnas 20-30 m mäktig morän i dalgångarna.

Moränerna inom denna del av det inventerade området är enhetliga vad gäller bergartssammansättningen. Det är de sydvästsvenska gnejserna som helt dominerar moränens bergarter. De i moränen ingående bergarterna har stor betydelse för såväl moränens kornstorlekssammansättning som för moränens blockhalt i ytan, se ovan.

Moränen är vanligen lätt kuperad. Spritt över området finns mindre ytor med självständiga moränformer som ryggar, moränbacklandskap m m. Det är också i dessa områden som de flesta av de förmodade förekomsterna av grov morän torde finnas.

8.2 Moränförekomster inom den östra delen av inventeringsområdet.

I området förekommer huvudsakligen morän med sandig-moig kornfördelning. Grov morän förekommer ofta i anslutning till isälvsavlagringarna, och utgör då vanligen en övergångsform mellan grus och morän. Morän med grov kornstorlekssammansättning kan också uppträda i de mera utpräglade småkulliga områdena. Förekomst av berg i kullarna och ryggar kan dock inte uteslutas. Större områden med grov morän har dessutom påträffats i samband med SGU:s tidigare kartläggning i sådana områden där berggrunden inte krossats till normal sandig-moig morän utan utgör en ofullständigt bearbetad morän.

24 tänkbara, presumtiva moränförekomster har i grova drag markerats på inventeringskartorna, se kartklipp i avsnitt 7.1., och redovisats i tabell 2.

Moränförekomsterna ligger i områden där bevarandeintressen ej finns dokumenteerade.

För närmare preciseringar av moräntyp, volymer, kvalitet m m erfordras fältundersökningar och provschaktningar.

Inom Ängelholmslätten har inte några grova moräner påträffats, varken i litteratur eller vid dokumentationsarbeten inom inventeringsområdet. Ej heller har dylik morän påträffats vid den översiktliga grusinventeringen.

Beträffande morän i södra delen av Klippans kommun samt i Åstorps kommun har följande bedömning gjorts:

Inom inventeringsområdet förekommande **moräner** är **sandiga och/eller siltiga**, vilket medför att de tillhör materialgrupp C, D1 och D2 enligt BYA 86 (Vägverket). Dessa moräner är således vanligen måttligt tjälfarliga (C och D1) undantagsvis dock mycket tjälfarliga (D1).

Inom smärre områden enligt de geologiska kartorna Ae 42, 51 och 78 finns **sandiga-grusiga moräner**. På basis av siktanalyser i kartbladsbeskrivningarna kan konstateras att även dessa moräner bör föras till materialgrupp C, d v s måttligt tjälfarliga jordarter. I den mån **grusiga**, ej tjälfarliga, **moräner** förekommer, kan förutsättas, att dessa har en högst begränsad utbredning såväl i höjd- som sidled och således saknar eget exploateringsvärde.

I anslutning till isälvsstråken finns ställvis **grovkomiga sandiga och/eller grusiga moräner**. Dessa kan användas vid krossning av stenigt-blockigt åsgrus till s k bär-lager, för att kompensera den låga finjordshalten. Moräntillskott kan härvid uppgå till 10 a 20 %. De moränmängder som användes på detta sätt är dock blygsamma.

Tabell 2.

ÖVERSIKTIG SAMMANSTÄLLNING AV MORÄNFÖREKOMSTER (nivå 1)

Top. kart- blad	Före- komst nr	Kart- klipp	Benämning	Moräntyp	Yt- blockig- het	Stenhalt	Ytform	Geoveten- skapligt värde	Anmärkning
3C NO	M600	4	Tullstorp	grusig-sandig	normal	normal	kullar	3	övergång till grus
	M630	5	Avensbygget	grusig-sandig	normal	normal	kullar	3	övergång till grus
	M640	5	Snäckebotorp	sandig-moig	normal	-	kullar	3	finns övergångar till grus
	M670	5	Bassholma	sandig-moig	normal	hög	kullar,ryggar	3	
	M680	16	Brede mosse	grusig-sandig	normal	-	rygg	3	mindre omr. med gr-sa morän
	M690	16	Stivelsmosse	sandig-moig	normal	-	kullar	3	sannolikt övergång till grus
	M700	8	Mölletofta	grusig-sandig	normal	-		3	i anslutning till grus
	M710	8	Breahult	grusig-sandig	normal	-	kullar	3	
	M730	16	Eket	grusig-sandig	normal	-	lateralterrass	3	i anslutning till grus
	M740	16	Åkarp	grusig-sandig	normal	-	kullar	3	i anslutning till grus
	M760	9	Falholmsbygget	sandig-moig	normal	-	kullar	3	två områden i anslutning till grus
	M770	9	Bjärröd	grusig-sandig	normal	-	kullar	3	i anslutning till grus
	M780	9	Bjärröd, östra	sandig-moig	normal	-	kullar	3	i anslutning till grus
	M790	9	Gökamossen	sandig-moig	normal	-	kullar	3	delvis ytligt liggande berg
	M800	9	Ankarlöv, norra	grusig-sandig	normal	-	kullar	3	i anslutning till grus
	M810	9	Ankarlöv, södra	sandig-moig	normal	-	kullar	3	i anslutning till grus
	M820	9	Hyllstofta	grusig-sandig	normal	-	kullar	3	delvis ytligt liggande berg

ÖVERSIKTLIG SAMMANSTÄLLNING AV MORÄNFÖREKOMSTER (nivå 1, forts.)

Top. kart- blad	Före- komst nr	Kart- klipp	Benämning	Moräntyp	Yt- blockig- het	Stenhalt	Ytform	Geoveten- skapligt värde	Anmärkning
	M830	15	Kåshässle	sandig-moig	normal	-	kullar	3	i anslutning till grus
	M840	15	Harholma	sandig-moig	normal	-	kullar	3	mellan två isälvsavlagringar
3D NV	M900	15	Dalshult	sandig-moig	hög	hög	kullar	3	delvis yttligt liggande berg
	M910	15	Karsholm	sandig-moig	normal	normal	kullar	3	2 st mindre områden
	M920	15	Skäggetorp	grusig-sandig	normal	normal	kullar	3	delvis i anslutning till grus
	M930	15	Hönsholma	grusig-sandig	normal	hög	kullar	3	3 st områden i ansl. till grus
	M940	15	Köpinge myr	sandig-moig	normal	normal	kullar	3	

INVENTERINGSPROTOKOLL

Bilaga 1

• uppgiften datalagras ej

prelnr •

top kbl

H1

GDA H3

Fnr H2

län

H4

kommun

H5

geol kbl

H6

benämning

H7

källa

H8

HUVUD

värdering

H9

signatur •

datum H10

flygbilds-tolkn/genomg •

bildmtrl •

skala • 1:

fältobs •

uppgiftskälla •
vid inventering

inventerare •

invdatt •

KARAKTÄR

typ av avlagring

K4

Grus □
Morän □

terrängläge

K5

bergläge

K6

gvy-läge

K7

block i ytan

K12

markanvänd

skog

K8

åker, äng

K9

bebyggelse, väg

K10

övrigt

K11

olämpligt mtrl

K13

avstånd till väg

K14

tillgänglighet

yta

K15

ha

värd

K16

sammansättn
morän

K24

total volym

K17

 $\times 10^3 \text{ fm}^3$

volym bort

K18

 $\times 10^3 \text{ fm}^3$

orsak

K19

volym ut

K20

 $\times 10^3 \text{ fm}^3$

volym u gvy

K21

 $\times 10^3 \text{ fm}^3$

värd

K22

möjlighet u gvy

K23

sammansättn
grus

grov

K25

%

 $\times 10^3/\text{m}^3$

vx

K26

%

 $\times 10^3/\text{m}^3$

sand

K27

%

 $\times 10^3/\text{m}^3$

okänd

K28

%

 $\times 10^3/\text{m}^3$

vsms

K29

medmäkt

K30

m

dom bergart

K31

hållfasthet

K32

Nklass

K34

användbarhet

K33

GEOklass

K35

anmärkning

K36

K37

volymberäkningssätt •

höjd •

höjd •

MED

m

MAX

m

bredd •

m

längd •

m

basnivå •

m.ö.h

faktor •

foto •

top kbl	T1	GDA	T2	Fnr	T3
					TÄKT
typ av fäkt	T5				
status	T6				
storlek	T7	mäktighet med	T8	max	T9
gvy-nivå	T10	fäktens botten	T11		
dom mat	T12	sortering	T13		
stenhalt	T14	storblock	T16		
blockhalt	T15	häll	T17		
schaktbarhet	T18	fjälfarlighet	T19		
olämpligt mtrl	T20				
bergarter	T21				
typ av verksamhet *					
anm, lagerföljd *					
					fäkttillstånd
					nr
					prov *
					foto *

					prelnr *						
top kbl	S1	GDA	S3	Fnr	S2						
delomr nr	S4	Dyta	S5	ha	Ovolym	S6	$\times 10^3 \text{ fm}^3$				
sammanhör delomr nr	S7										
N-värde	kriterier	geo	S8	m	o	r	ra	t	f	s	fo
		landskb	S9								
		bio	S10								
		hydr	S11								
		friluft	S12								
N-klass	S14	forsk	S13								
strandskydd	S15	forminne	S16	K-hist.miljö	S17	bygghist	S18				
vattenfäkt	S19	skydd enl VL	S20	zon	S21						
övr.motst intress	S22										
uppg källa	S23										

Inventering av naturgrus och alternativa material i Kristianstads län.

Riksdagen beslutade den 1 december 1982 att regionala inventeringar av naturgrustillgångar och alternativa material skulle utföras. Syftet är bl a att få fram bättre beslutsunderlag för prövningen av täktansökningar samt att göra det möjligt med en planering av utnyttjandet av täktmaterial som bättre tillgodoser resurshushållningsaspekterna än hittills. Naturvårdsverket har det centrala ansvaret för inventeringarna medan länsstyrelserna ansvarar för genomförandet.

I Kristianstads län påbörjades inventeringsarbetena under 1985. Länsstyrelsen hade då upprättat ett program för arbetets bedrivande och detta program var även förankrat i länets kommuner. I programmet indelades länet i ett antal inventeringsområden och det färdiga resultatet föreligger nu som fem delrapporter som behandlar grus och morän.

Yttranden över de fem inventeringsdelarna har kommit från Båstads, Perstorps, Åstorps och Ängelholms kommun under 1991 samt från Osby, Hässleholms, Kristianstads och Simrishamns kommun, Sveriges geologiska undersökning och länsstyrelsen i Malmöhus län under 1994.

Delvis utanför programmet gjordes under 1985-86 dels en inventering av berg lämpat för krossning till makadam etc och dels en inventering av den skrotsten som finns i anslutning till prydnadsstenstäcker belägna framför allt i länets nordöstra delar. Krossbergsinventeringen har bearbetats för att kunna utgöra en del av grusinventeringarna och kommer att utsändas tillsammans med desamma. Skrotstensinventeringen har delvis en annan uppläggning och kommer liksom tidigare att finnas tillgänglig på länsstyrelsens miljövärdshet, men den omfattas inte av detta beslut.

Allmänt om användningen av naturgrus och alternativa material.

Den totala grusproduktionen i Kristianstads län har under senare år varierat mellan 4,1 och 6,3 miljoner ton. Därav har drygt 70% utgjorts av naturgrus.

Naturgrus används ofta på sådant sätt att material som uppfyller fordringarna för kvalificerade ändamål används även för ändamål där sämre material kunde ha använts. Detta beror bl a på relativt låga priser på naturgrus.

I statens naturvårdsverks aktionsprogram "Miljö 93" framgår under rubriken "Andra viktiga åtgärder inom miljövärdens område" bl a följande:

"Åtgärd 26: Ta fram grushushållningsplaner i de regioner/län där sådana saknas. Planerna bör inkludera regionala, mätbara mål för hushållningen. Staten genom Sveriges Geologiska Undersökning(SGU) och länsstyrelserna bör ansvara för kartläggningen av resurserna. Kommunerna ansvarar för bedöm-

ningen av behoven. Analys av tillgång-behov görs av särskild utredare. Genomförande och finansiering sker i samarbete mellan myndigheterna och branschen. Differentierad täktavgift, i syfte att stimulera användningen av alternativa material, bör övervägas av regeringen. Åtgärden är nödvändig för att trygga målet om hushållning med en ändlig naturresurs."

Frågan om differentierad täktavgift behandlas för närvarande av regeringen. Förslaget innebär 5 kr/ton för naturgrus, 5 öre/ton för kalksten och 50 öre/ton för övrigt material.

Grushushållningsplan

Som nationellt mål har angetts att grushushållningsplaner upprättas för områden med materialförsörjningsproblem och/eller markanvändningskonflikter. I sådana områden inriktas materialförsörjningen i första hand mot bergtäkter och andra alternativa material till naturgrus. För Skånes del åtgärdas detta bl a genom att arbetet med grushushållningsplaner fortsätter så att hela landskapet täcks av sådana planer.

Inom Kristianstads län finns en grushushållningsplan som omfattar kommunerna inom Nordvästra Skånes Kommunalförbund, NSK och arbetet med en sådan har påbörjats av Sydöstra Skånes Samarbetskommitté, SÖSK.

I en grushushållningsplan ställs det upp riktlinjer bl a för hur tillgångarna inom ett större grusförsörjningsområde bör utnyttjas för att räcka så länge som möjligt. Planens mål är att få till stånd sådana förhållanden att man dels hushållar med naturgruset, dels begränsar de skador som brytningen medför i naturen och på andra intressen.

Det är viktigt att grusinventeringen följs upp med en grushushållningsplan och som en första åtgärd bör inventeringen utvärderas. Det innebär bl a att redovisade grusförekomster analyseras både vad gäller kvalitet och kvantitet, kort sagt vilka volymer som är brytvärda i ett längre och kortare perspektiv.

Motstående intressen, förutom naturvärden, som skall beaktas vid planering av täktverksamhet är bl a kulturmiljövård, fornninnen, kommunal planering, vattenförsörjning, försvarets intressen och miljöskyddslagens bestämmelser.

De riktlinjer som ställs upp i planen bör inarbetas i kommunernas översiktsplaner på ett lämpligt sätt.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen beslutar att de redovisade inventeringarna av naturgrus och alternativa material skall utgöra underlag vid länsstyrelsens handläggning av ärenden som rör nyttjandet av mark och vatten (såsom täktverksamhet m m), grushushållningsplanering samt vid säkerställande av naturområden.

Länsstyrelsen förutsätter dessutom att inventeringarna kan utgöra ett viktigt underlag även för andra statliga regionala organs beslut angående markanvändningen inom berörda områden.

Inventeringarna bör slutligen utgöra underlag vid kommunernas fysiska planering, bl a gällande direkt grushushållningsplanering enligt ovan samt i öv-

rikt vid behandlingen av frågor som rör användning av mark och vatten.

Med stöd av bl a hushållningsbestämmelserna i naturresurslagen samt i avvaktan på att ytterligare grushushållningsplaner upprättas, gör länsstyrelsen följande uttalande.

1. Klass I-III-områden i grusinventeringarna

Klassningen av grusförekomsterna är en ren naturvårdsklassning. Vid prövningen av en täktansökan inom klass II- och III-områden kommer självfallet andra motstående intressen att beaktas. Å andra sidan skall klass I-områden i grusinventeringarna så långt möjligt skyddas från täktverksamhet. Tillstånd till täkt inom dessa områden bör inte lämnas förrän slutligt ställningstagande i en hushållningsplan skett.

2. Bevara naturgrusfyndigheter

Tillstånd till nya täkter i naturgrusförekomster bör inte medges om materialbehovet till rimliga priser kan tillgodoses genom täkt i berg eller annat alternativt material.

Att högkvalitativt grusmaterial används till ändamål där alternativt sämre material med fördel kunnat utnyttjas har varit och är fortfarande inte ovanligt. Länsstyrelsen bör genom lämpliga åtgärder i sin tillståndsgivning exempelvis genom behovsprövning(jfr nedan) söka styra att rätt material används till rätt ändamål.

För att inte försvåra/hindra ett senare utnyttjande av naturresursen grus, är det viktigt att bl a uttagbara grusfyndigheter exploateras innan medgivande till annan markanvändning såsom bebyggelse, vägar etc.skett. Detta bör även beaktas i den kommunala planeringen.

3. Samhällets behov av täktmaterial

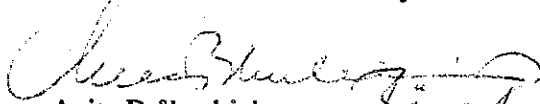
Det är inte motiverat att hålla fler täkter öppna än vad som behövs för att tillgodosamhällets behov av täktmaterial. Finns det redan pågående täkter inom ett grusförsörjningsområde som täcker det allmänna behovet av material, bör således en ansökan om täkt avslås.Behovsprövningen bör även tillämpas när restprodukter(t ex skrotsten från prydnadsstensbrytningen) kan utnyttjas.

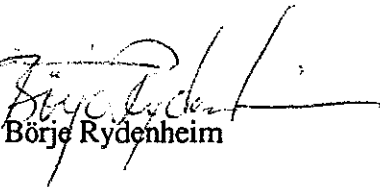
Stöd för behovsprövningen finns, förutom i naturresurslagen, även i 18 § naturvårdslagen.

Konkurrenslagstiftningens bestämmelser bör såvitt möjligt beaktas vid behovsprövning enligt ovan.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding A Bråkenhielm jämte ledamöterna J Wallin, J Björkman, H Hammar, M Arvidsson, E Jönsson, Å Lind, S Cedell, B Simmingsköld, J Ahlqvist, S-B Bergkvist, G Nilsson och A-C Andersson samt tjänstgörande suppleanterna B Wirödal och B Andersson.

I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Hans Blom, avdelningsdirektören Anita Olsson och byrådirektören Börje Rydenheim, föredragande.

Anita Bråkenhielm

Börje Rydenheim

Bilaga
Följebrev

Kopia till
Statens naturvårdsverk
Kommunerna i länet
Miljö- och hälsoskyddsnämnderna i länet
Styrelsens protokoll
Miljövårdsenheten 3 ex
Akten